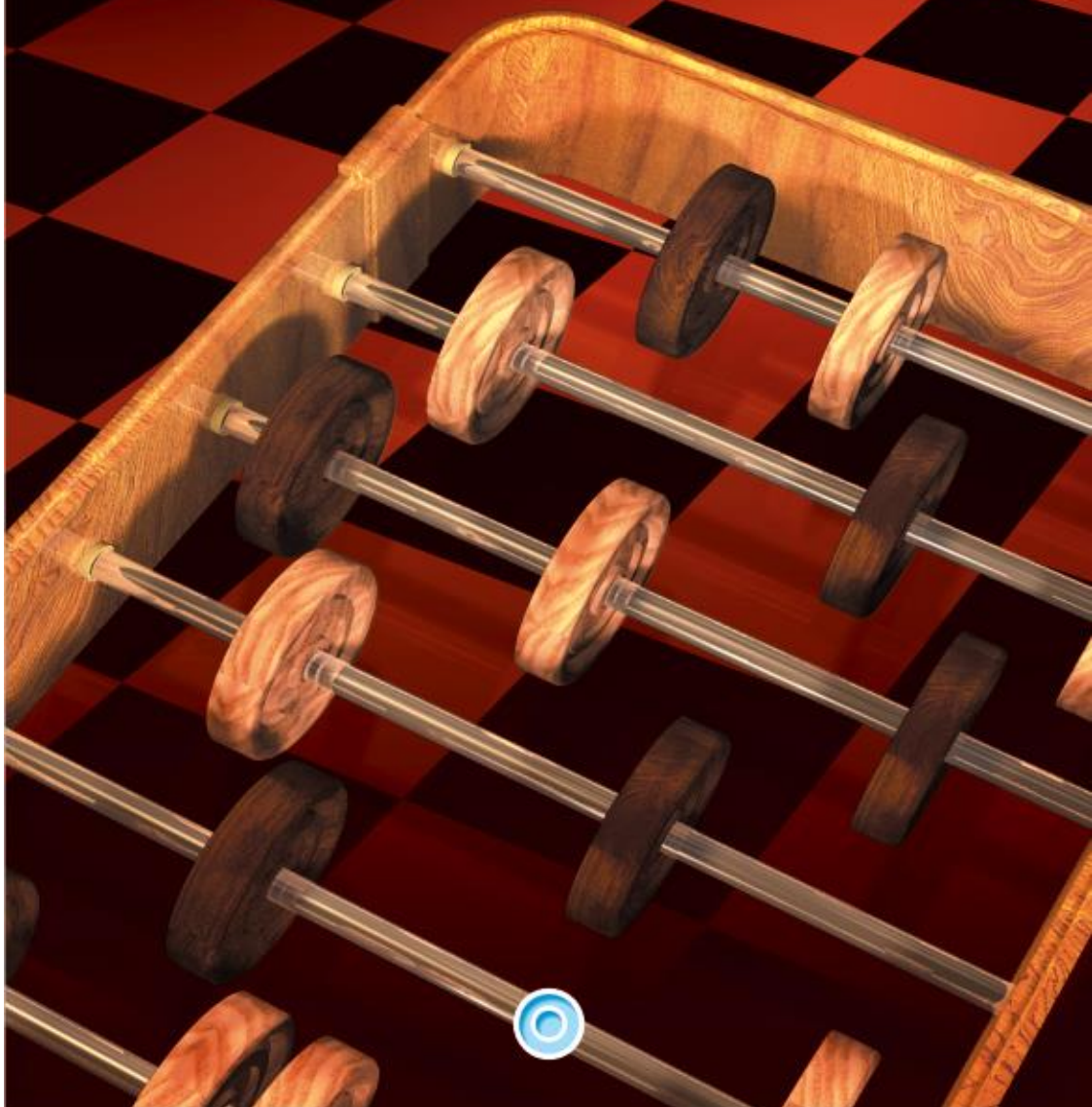

obliczanie w warcach

Eugeniusz Watutin

Eugeniusz Watutin

Obliczanie w warcabach

część I

Trener i jego podopieczna
MISTRZYNI ŚWIATA KOBIEC Natalia Sadowska

Eugeniusz Watutin

Obliczanie w warcabach

część I

© **PCBEST 2003/2017**

© 2003 DWH Warcpol

Tłumaczenie
Translation

Jacek Pawlicki

Skład
Layout

Jacek Pawlicki

Oprogramowanie
Software

PC-BEST

Okładka
Cover

Mirosław Kobylński

Copyright © **Dom Wydawniczo – Handlowy WARCPOL**. Wszelkie prawa zastrzeżone (w obrębie całego świata). Żadna część niniejszej publikacji nie może być, bez uprzedniej pisemnej zgody wydawcy, gromadzona w systemach zbierania informacji, transmitowana lub reprodukowana, włączając w to fotokopie, fotografie, zapis magnetyczny lub inny.

This publication is protected by copyright and all rights are reserved by **Dom Wydawniczo – Handlowy WARCPOL**. This publication, may not, in whole or part, be copied, photocopied, reproduced, translated, or machine-readable form without prior consent in writing from **Dom Wydawniczo – Handlowy WARCPOL**.

Szczecin 2003

Dom Wydawniczo-Handlowy

WARCPOL

Cukrowa 49/1

71-004 Szczecin

tel +48 91 4358392

fax +48 91 4882288

e-mail: jacek@4draughts.eu web: www.daminator.eu

Druk:
Print

Nakład: .
Edition

Niniejsza książka jest XL publikacją wydawnictwa WARCPOL

This book is XL publication of WARCPOL publishing house

ISBN 83-918541-0-8

O Autorze

Arcymistrz **Eugeniusz Watutin** jest kolejnym wybitnym trenerem, który zechciał zebrać swoje doświadczenia w książce dla polskiego czytelnika.

Jego uczniowie są najlepszą rekomendacją kwalifikacji zawodowych: A.Bułatow, S.Nosewicz, O.Kamyszlejewa, L.Wołkowa czy N.Gerasimowicz.

Sam jest również aktywnym zawodnikiem. W 1980 roku został mistrzem ZSRR juniorów, w 1990 zajął drugie miejsce w finale mistrzostw ZSRR. Dwukrotnie zostawał mistrzem Białorusi (1982, 1988), VI zawodnik Mistrzostw Świata 1990. Wraz z drużyną Białorusi wygrał olimpiadę w 1992 roku. W składzie ekipy NCC Mińsk, zdobył Puchar Europy w 1999 roku.

Zwyciężył w wielu międzynarodowych turniejach, wraz z drużyną Meurs denk Zet Coulemborg został drużynowym Mistrzem Holandii, a z drużyną Admiral PCBEST Szczecin zdobył złoto drużynowych Mistrzostw Polski.

Wydawca

(E. Watutin z pucharem za wygranie turnieju Złota Praga 2017)

Mija 15 lat od wydania tej książki w wersji papierowej.

Książka doczekała się nawet pirackiego wydania (w dodatku wydanie to sfinansowano ze środków UE!). Cieszyć się ogromną renomą wśród arcymistrzów i jest doskonałym materiałem do treningu.

Za zgodą autora, a nawet na jego prośbę(!), udostępniam Państwu wersję elektroniczną. Niech praca naszego trenera służy kolejnym pokoleniom naszych warcabistów.

Milej lektury i sukcesów.

Jacek Pawlicki
Lipiec 2017

E. Watutin w finale Mistrzostwa Świata, Ufa 2013

Obliczanie w warcabach

Jednym z głównych wskaźników poziomu mistrzostwa zawodnika jest OBLICZANIE. Manewrowanie pozycyjne, taktyczne pojedynki, realizacja przewagi, gra w końcówce - to wszystko nie jest możliwe bez obliczania (str.212 „Teoria i praktyka międzynarodnych szaszek”, J.Szaus, E.Burzyński).

Idea napisania tej książki pojawiła się u mnie w 1988 roku, gdy metodyka treningu rozwoju w obliczeniach zaczęła dawać naoczne rezultaty w mojej trenerskiej pracy w Mińsku, a również pojawiły się określone postępy w mojej własnej grze. Od razu pragnę podziękować tym, którzy swoją pracą na treningach, entuzjazmem i fanatyczną miłością do warcabów sprzyjali pojawieniu się tej książki. To moi uczniowie:: międzynarodowi arcymistrzowie - Olga Kamyszlejewa, Aleksander Bułatow, Sergiej Nosewicz, mistrzowie sportu - Natalia Gerasimowicz, Ludmiła Wołkowa, Oleg Gurow, Paweł Ilin, Filip Markiewicz, Andrzej Moisejew, Denis Wojciechowski, kandydaci na mistrzów sportu - Natalia Trielakowa, Anna Alszwang, Aleksej Lisiczonok.

Ostateczny impuls dla przygotowania materiału do wydania książki pojawił się w 1995 roku. Podczas przygotowań do meczu przeciwko Szwarcmanowi, A.Gantwarg poprosił, by udostępnić jemu naszą kartotekę taktyki, a także pozycje do obliczeń. I oto okazało się, że kombinacje mniej czy więcej są gotowe, a pozycje do obliczeń absolutnie nie zebrane i nie usystematyzowane. Od tego momentu zacząłem skrupulatnie gromadzić i systematyzować materiały.

Jednocześnie przeglądałem warcabową i szachową literaturę, porównując poglądy autorów ze swoimi przemyśleniami. Przygotowując się do tej publikacji korzystałem z następujących wydawnictw:

- 1). W.Wigman „Radost tworczestwa”, 1986r. (rosyjskie warcaby)
- 2). J.Szaus, „Szkoła gry w międzynarodnyje szaszki”,
- 3). J.Szaus, E.Burzyński, „Teoria i praktyka międzynarodnych szaszek”, 1985 r.
- 4). I.Kuperman, „Na czarnych diagonalach”, 1970 r.
- 5). W.Żak (znany trener szachowy), „Puti sowierszenstwowania”, 1988 r.

Korzystałem również z opinii, które w wywiadach i artykułach wyrażali szachowi arcymistrzowie: R.Capablanca, R.Retzi, E.Lasker, A.Kotow i inni.

Jeszcze w juniorskich latach, studiując warcabową literaturę, zauważyłem dziwne rozdzielanie na grę kombinacyjną i pozycyjną. Nierozłączność tych dwóch elementów gry jest oczywista - właśnie słabe punkty w pozycji są przesłanką do taktycznej gry. Niektóre tytuły książek mówią same za siebie:

I.Kuperman - „Taktika w stoklietocznych szaszkach”, 1967r.,
„Szkoła szaszczych kombinacji”, 1973 r., „Debiutnyje kombinacji na 100klietocznej daskie”, 1970 r., „Kombinacionnaja igra w międzynarodnyje szaszki”, 1976 r.,
„Strategia w 100klietocznych szaszkach”, 1964r., „Pozycionnaja igra na stoklietocznoj daskie”, 1974 r.,
G.Hackiewicz, W.Bułat, W.Świdziński - „Kombinacji w międzynarodnych szaszkach”, 1984r.,
W.Agafonow - „Kombinacja. Międzynarodnyje szaszki”, 1984r.,

Jest to tym dziwniejsze, że książki te były napisane jako podręczniki do warcabów. W

innych książkach: R.Leszczńskiego „Strategia i taktyka w międzynarodowych szaszkach” 1998r., E.Burzyńskiego „Strategia i taktyka w warcabach” 1997r., już sam tytuł podkreśla nierozłączność tych dwóch elementów gry.

Sądzę, że takie rozdzielanie nastąpiło dlatego, że warcabiści z dawniejszego ZSRR przechodząc w latach 50-60 na stupolową deskę, mieli już nawyki obliczeń z małej deski, a brakowało głównie taktycznego i pozycyjnego przygotowania.

Konieczne trzeba zauważyć, że obliczanie w rosyjskich warcabach znacząco różni się od obliczania w warcabach międzynarodowych. Na stupolowej desce jest zdecydowanie więcej obliczeniowej pracy, zdecydowanie więcej taktycznych możliwości. Swoje zdanie na ten temat wyraził onegdaj sześciokrotny mistrz świata Iser Kuperman („Na czarnych diagonalach”, 1970r., str.110) : „W rosyjskich warcabach przy wyborze posunięcia zawsze konieczne jest precyzyjne i konkretne obliczenie wariantów. W stupolowych warcabach takie obliczenia konieczne są zdecydowanie rzadziej, a czasem wręcz przeszkadzają: możliwości jest tak wiele, że obliczyć ich wszystkich po prostu się nie uda i ruch trzeba wybierać nie z ogólnego planu, lecz z ogólnych przesłanek”.

Pozwolę sobie częściowo nie zgodzić się z szanownym patriarchą. Przez ostatnie 30 lat gra zdecydowanie wzbogaciła się nowymi partiami, ideami, strategicznymi schematami i odpowiednio, znacząco skonkretyzowała się. Współcześnie, celem obliczeń jest nie tylko osiągnięcie decydującej przewagi, a również umocnienie określonych słabości po stronie przeciwnika, możliwość postawienia przeciwnika w niewygodnym położeniu i tak dalej.

We współczesnej grze obliczenia zawierają w sobie nie tylko sprawdzenie konsekwencji grania pozycji, ale i przeliczenie wszystkich taktycznych (kombinacje, poświęcenia, groźby), i pozycyjnych, i psychologicznych niuansów.

Tak, oczywiście konieczne trzeba studiować pozycyjne schematy, rozwiązywać kombinacje, obliczać konsekwencje. Ale również **bardzo ważne jest, by nauczyć się wykorzystywać w praktyce swoją wiedzę i umiejętności, swoją fantazję. Ważne, by nauczyć się integrować odnajdywane idee, łączyć pozycyjne i taktyczne elementy.** I dokładnie w osiągnięciu tego celu ma pomóc ta książka. A osiągnąć to można tylko wytrwałą pracą nad obliczeniami podczas treningów.

A jaką definicję dać słowu „**obliczanie**” ?

Schemat obmyślenia posunięcia (według metodyki nauczania stosowanej w Mińsku) jest następujący:

Po tym jak przeciwnik wykonał posunięcie:

1. Sprawdźcie swoje taktyczne możliwości (kombinacje, poświęcenia, groźby),
2. Wybierzcie najlepszy pozycyjnie ruch,
3. Sprawdźcie taktyczne możliwości przeciwnika w odpowiedzi na wybrane posunięcie.

„Konieczna jest kontrola każdego posunięcia, niezależnie od tego jak bardzo oczywisty by on się nie wydawał” - R.Capablanca

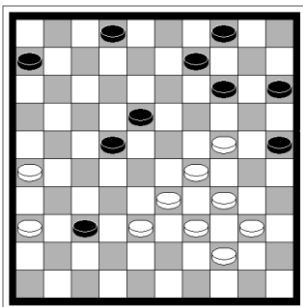
„Zakończysz obliczanie wariantów ... przede wszystkim należy go zapisać na blankiecie. Dokładnie wcześniej, nim wykonasz posunięcie ! Przyglądałem się wielu

swoim kolegom i zauważyłem, że większość arcymistrzów najpierw zapisuje ruch, później go wykonuje na desce i tylko nieliczni postępują odwrotnie” - A.Kotow
Pożyteczna rada !

W ten sposób okazuje się, że **obliczanie pozycji - to wypełnienie schematu obmyślenia posunięcia, ale nie na jeden, a na więcej, tyle ile jest to potrzebne, posunąć.**

Co jest niezbędne do tego, by daleko i dokładnie obliczać ?

Po pierwsze: konieczne jest precyzyjne widzenie w swojej wyobraźni tych pozycji, które będą powstawać w obliczanych wariantach. Jeżeli graczowi „znikają” lub „zostają” kamienie w procesie obliczania, czy coś się zwyczajnie **przywiduje**, to osiągnięcie przez niego odpowiedniej jakości podczas obliczania będzie niezmiernie trudne.

L.Guinard - A.Baliakin, MŚ-1986

W.Wigman “Szaszki” numer 6 z 1986 roku:

„36. ...14-20 ?? Prawdopodobnie najtragiczniejsze posunięcie w życiu Baliakina. Po silnym 36. ...2-7! szpica czarnych na „37” pośrednio jest broniona: 37.36-31? 18-23! 38.29x27 37-41 itd. 37.36-31 Jak później wyjaśniał Baliakin, w obliczeniach przywidziało się jemu uderzenie 37. ...22-27 38.31x42 (38.31x13 nie znajdowało się w jego polu widzenia) 38. ...27-32 39.38x27 18-23 40.29x18 20x47 37. ... 37-42 38.38x47 stawiając opór do 71

posunięcia, czarne były zmuszone kapitulować...”

Dobrym wskaźnikiem jest gra „na ślepo”. Bardzo dobrze, jeżeli gracz jest w stanie rozegrać całą partię w ten sposób, nie myląc się ani razu w położeniu kamieni na desce.

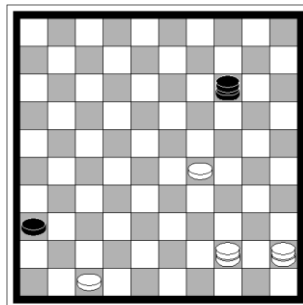
Po drugie: Należy mieć opanowany odpowiedni zasób pozycyjnych chwytów i schematów, znać typowe kombinacje i poświęcenia, standardowe końcówki. Bowiem obliczenie wszystkiego w swojej głowie jest po prostu niemożliwe.

I.Koifman - A.Mogiliański, MŚ - 1987

Oczywiście Koifman znał tę teoretyczną końcówkę.

Widocznie jednak w tym momencie nie do końca dobrze sobie przypomniiał lub po prostu poplątał.

79.47-42? To posunięcie wygrywa, gdy damka stoi na polach 10, 19 lub 5. Należało kontynuować 79.44-50 14-20 80.47-42 10-15 (80. ...36-41 81.42-37 36x32 82.50-28x) 81.50-33 15-04 (81. ...36-41 82.42-37 41x32 83.38-47x) 82.42-37 z wygraną. **79. ...14-20! 80.44-33 20-3** remis, gdyż 81.42-37 (81.33-28 3-20) 3-26!=

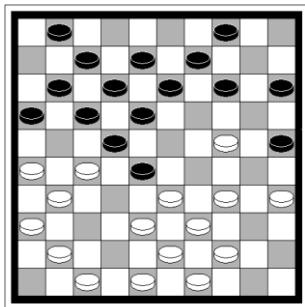

Oryginalne rozwiązanie znalazł, obecnie już dziesięciokrotny mistrz świata, A.Czyżow. On wyuczył się około 100 typowych klasycznych pozycji i teraz, grając „klasyki”, ma bezsporną przewagę nad przeciwnikami. W połączeniu z szybkością obliczeń Czyżowa, to podejście do gry przyniosło unikalne sportowe rezultaty.

Po trzecie: należy nauczyć się szybko liczyć, ponieważ czas do namysłu w czasie partii warcabowej jest ograniczony - wszystkiego 2 godziny na 50 posunięć (a w lokalnych turniejach często i mniej), to znaczy średnio 2 minuty i 24 sekundy na jedno posunięcie. Oczywiście, że dokładne obliczenie wielowariantowej pozycji na 6-7 posunięć do przodu w takim czasie nie jest możliwe.

Gdzie zatem znaleźć dodatkowy czas ?

1. Przychodź na rundę 10-15 minut wcześniej, by uspokoić się i skoncentrować przed rozpoczęciem partii.
2. Starannie pracuj nad repertuarem debiutowym, nad jego połączeniem z grą środkową. To pozwoli na wykonanie pierwszych 15-20 posunięć w ciągu 15-30 minut. Należy pamiętać, że takie tempo gry w debiucie jest pożądane, ale w żadnym przypadku to nie dogmat ! Bywają partie, gdzie należy obliczać i przed 15 posunięciami.

E.Watutin - A.Waliuk, Białoruś - 1998

21. ...14-19 partia rozwijała się analogicznie do drugiej partii meczu Czyżow - Sijbrands z 1990 roku. Pamiętałem, że Czyżow w którymś momencie pomylił się i stracił kamienia. Nie udawało mi się jednak przypomnieć w którym momencie i jak Czyżow się pomylił. Przyszło liczyć samemu. Straciłem 90 minut (!), ale zorientowałem się w pozycji i osiągnąłem przewagę i, nie bacząc na silny niedoczas, wygrałem.

22.47-42! (22.34-29? 19x30 23.35x24 powstaje pozycja z partii Czyżow - Sijbrands. Dalej nastąpiło 23. ...1-6 24.47-42 4-10 25.44-40 [25.42-37 10-14 26.24-20 15x24 27.29x20 17-21 28.26x17 12x32 29.38x27 25-30] ...28-32 26.27-21 [nie ratuje kombinacja 27.24-19 13x24 28.29x20 25x14 29.33-28 22x35 30.31x2 15-20 31.38x27 20-24 32.2x30 35x24] ...16x27 27.40-34 18-23 28.29x18 12x23 itd. czarne wygrały)

22. ...19x30 23.35x24 01-06

(23. ...27-32 24.27-21 16x27 25.42-37 ++/--)

24.42-37 09-14 25.44-40 04-09 26.49-44 17-21 27.26x17 12x32 28.38x27 07-12

29.48-42 12-17 30.31-26 22x31 31.36x27 18-22 32.27x18 13x22 33.42-38 16-21

34.24-20 15x24 35.34-30 25x45 36.44-40 45x34 37.39x10 28x48 38.10-04 48x31

39.04x36 2-0

Oto jak radzi pracować nad repertuarem debiutowym A. Zak:

„Należy zbierać partie odpowiadające wybranemu repertuarowi debiutowemu, przepisywać je do zeszytu, oczywiście bez uwag, dać poleżeć w spokoju około miesiąca, by uleciały wzrokowe wrażenia od źródłowych komentarzy i następnie przystąpić do analizy.

Przy takiej metodce pracy sprawdzić jej jakość można porównując oba komentarze. Oczywiście, na początku własne wywody mogą być mało satysfakcjonujące. Ale z upływem czasu, rosnące doświadczenie zacznie się odzywać i w efekcie można osiągnąć porównywalne rezultaty.

Poważnie należy przemyśleć i określić metodykę pracy nad debiutami ... posiadacze ponadprzeciętnej pamięci mogą pozwolić sobie na rozkosz stosowania różnorodnych debiutów. Dla większości jest to nie do przyjęcia.

Można ograniczyć się do głębokiego przestudiowania ograniczonego repertuaru debiutowego, co jak już rozważaliśmy wcześniej, ułatwi przejście do wygodnej dla nas gry środkowej na bazie solidnego strategicznego planu. W każdym przypadku należy codziennie i systematycznie kompletować potrzebny materiał: przeglądać, wybierać i przepisywać partie z rozgrywanych w ostatnich latach turniejów, jak również interesujące idee z publikacji starych partii. Należy przeglądać publikowane z partiami komentarze, po czym przystąpić do analitycznego badania zgromadzonego materiału. Wykonawszy taką pracę, łatwo przekonać się, że żadna, nawet najnowsza publikacja nie jest w stanie tak szczegółowo wyjaśnić wszystkich niuansów badanego wariantu.

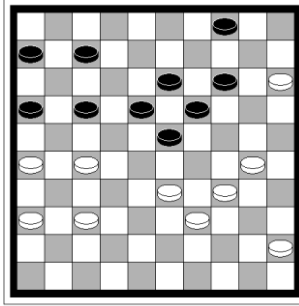
Z dużą dozą prawdopodobieństwa można stwierdzić, że wzbogacenie ideami, charakterystycznymi dla danego debiutu jest wystarczającą przesłanką, by poddać krytycznej ocenie opublikowane analizy. W rezultacie komentarze stają się precyzyjniejsze, a znalezione nowe idee niejednokrotnie gruntownie zmieniają ocenę wariantu. W ten sposób rodzą się teoretyczne nowinki.” (str. 131 „Puti sowierszenstwowania”).

Należy zauważyć, że w ostatnich latach pojawiło się wielu zawodników, którzy nie grają teoretycznych wariantów, a od pierwszych posunięć dążą do nowych pozycji, nawet i mniej kontaktowych. I przeciwnikowi przychodzi myśleć samodzielnie.

3. Najważniejsze pytanie - co i jak liczyć ?

Najsilniejsi warcabiści świata, korzystając ze swojego doświadczenia, umiejętnie wybierają te momenty w partii kiedy konieczne są konkretniejsze obliczenia i kiedy należy wpaść w zadumę i potrącić czas.

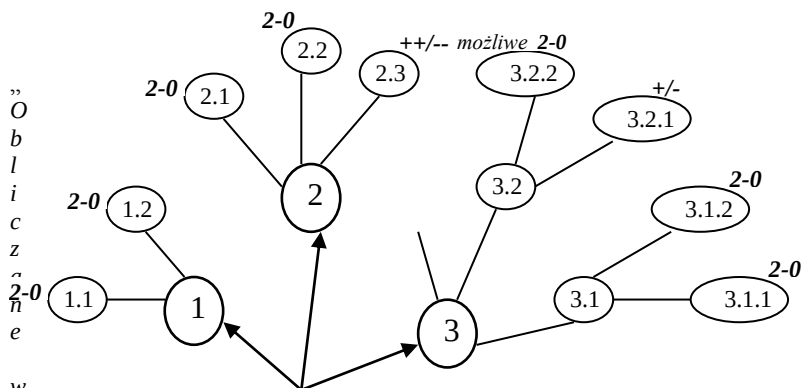
Sprawdziwszy swoje taktyczne możliwości, przechodzimy do wyboru planu pozycyjnego, uwzględniając specyfikę pozycji, przeciwnika, zadania jakie postawiliśmy sobie przed partią, i określamy kilka (lub jedno) posunięć, które będziemy obliczać. W odpowiedziach przeciwnika również będzie kilka kontynuacji. Z kolei na jego odpowiedzi również i u nas będą nowe możliwości. Jeżeli naszkicujemy ten schemat na kartce papieru to otrzymamy rysunek bardzo podobny do drzewa.

Pozycja z analizy partii Johana Bastianneta:

1. 1. 35. ...17-22? 36.37-32 22x31 37.36x27 *i teraz:*
 - 1.1. 37. ...7-12 38.45-40 23-29 39.33x24 18-23 40.30-25 19x30 41.32-28 23x21 42.26x10 30-35 43.25-20 *z wygraną białych*
 - 1.2. 37. ...7-11 38.33-28! 18-22 39.27x20 16-21 40.26x17 11x44 41.45-40 44x24 42.20x18 *również z wygraną białych*
2. 35. ...7-11? 36.37-31 *i teraz:*
 - 2.1. 36. ...17-21 37.26x17 11x22 38.31-26 22x31 39.36x27 6-11 40.33-28 21x23 41.26x6 2-0
 - 2.2. 36. ...17-22 37.26-21! 23-28 38.31-26 22x31 39.26x37 16x27 40.33x31
 - 2.3. 36. ...23-28 37.33x22 17x28 38.27-21 (34-29 18-22, 16-21, 11x35 [E.W.] 38. ...16x27 39.31x33 19-23 40.33-29 *z nadziejami dla czarnych na remis.*
3. 35. ...7-12 36.37-32 *i teraz:*
 - 3.1. 36. ...23-29? 37.33x24 18-23 (nie wygląda lepiej: 37. ...19-23 38.45-40 6-11 39.36-31 14-20 40.30-25 20x29 41.25-20 13-19 42.32-28 23x21 43.34x14 itd.) 38.24-20! 14x25 39.39-33 *i teraz:*
 - 3.1.1. 39. ...13-18 40.36-31 4-10 (6-11 41.45-40! itd.) 41.15x4 6-11 42.4x22 17x39 43.34x43 25x34 44.32-28 23x21 45.26x8 16-21 *a teraz nie 46.8-2? 34-39! (46. ...21-26! 47.2x6 26x37 48.43-39! 37-42 49.39-34 42-48 50.6-39 białe pięknie wygrywają) z remisem, ale 46.43-38! z niewątpliwą wygraną*
 - 3.1.2. 39. ...12-18 40.33-29! 6-11 41.36-31! 17-22 42.26-21! 22-28 43.21-17 28x26 44.17x6 *końcówka niewątpliwie wygrana dla białych*
- 3.2. 36. ...6-11! *i teraz:*
 - 3.2.1. 37.33-29 23-28 38.32x23 19x28 *i po 39.45-40 17-22! 40.36-31 12-17 41.30-25 28-32! 42.27x38 16-21 itd., ale silniejsze jest 39.36-31 z niejasną pozycją*
 - 3.2.2. 37.33-28 23-29 38.34x23 18x29 39.39-34 (po 39.39-33 29x38 40.32x43 12-18 41.43-39 14-20! 42.15x24 18-23 43.27-22 23x32 44.36-31 17x28 45.31-27 32x21 46.26x6 28-32 itd.) 39. ...29x40 40.45x34 12-18 41.34-29 14-20(!) 42.15x24 4-9 43.36-31 18-22 44.27x18 13x33 45.24x4 33x35 46.4-18 17-22 47.18x27 35-40 48.27-22 49.22x6 45-50 *wygrana białych nie wykluczona*

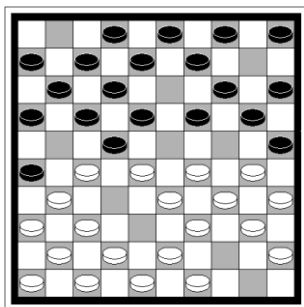
Na rysunku wygląda to tak:

Warianty przedstawiają 'drzewo': od głównej kontynuacji rozchodzą się 'gałęzie'. Rozgałęzienia mogą być bardziej złożone. Obliczenie podstawowych kontynuacji jest konieczne. Ale nie mniej ważne jest również staranne sprawdzenie pobocznych wariantów: jeden błąd może 'podciąć' całe 'drzewo'. W obliczeniach należy szukać przede wszystkim forsownych kontynuacji" (J.Szaus, E.Burzyński „Teoria i praktyka międzynarodowych szaszek” str.215)

Bardzo ważna jest umiejętność „odcinania” nie pryncypialnych kontynuacji, by nasze „drzewo” nie stało się nieprzeniknioną dżunglą. Im mniej pobocznych wariantów pojawi się na naszym „drzewie obliczeń”, tym głębiej możemy przeliczyć pozycję. Oczywiście, że nad tym elementem obliczeń należy dużo pracować.

Obliczając warianty zwracajcie swoją uwagę na te z nich, które są na tyle zaskakujące, że mogą umknąć uwadze przeciwnika. Szukajcie, gdzie można oszukać przeciwnika . Bardzo często uciekają z pola widzenia kombinacje, w których jest kilka możliwości bicia w pierwszym lub drugim posunięciu. Łatwe do przeoczenia są również poświęcenia, szczególnie długoterminowe pozycyjne. Częste są pomyłki w pozycjach z dużymi „zakłóceniami” w trakcie kombinacji.

W.Świdziński

1.29-23 18x38 2.27x18 12x32 3.37x28 26x37
4.41x32! 38x27 5.28-23 19x28 6.30-24 20x29
7.34x1!

„Właśnie szybkość w znajdowaniu ukrytych zasobów w pozycji jest jednym z ważniejszych elementów pokazujących arcymistrzostwo” (W.Zak, str.100 „Puti sowierszenstwowania”)

„Analizując charakter dopuszczonych do obliczeń wariantów, można dojść do następującego wniosku: mniej błędów popełnia się przy

obliczaniu wieloposunięciowych, ale forsownych wariantów. Za to ciche i pośrednie posunięcia, a także niespodziewane uderzenia kombinacyjne przeciwnika pozostają białą plamą nawet dla zdolnych szachistów” (W.Zak, str.67 „Puti sowierszenstwowania”)

4. Tym, którzy dysponują dobrym fizycznym przygotowaniem można polecić szukanie taktycznych możliwości i pozycyjnych idei na czasie przeciwnika.

Po czwarte: konieczne jest dobre przygotowanie fizyczne, gdyż codziennego 5-6 godzinnego obciążenia stresem w czasie całych zawodów (czasem nawet 9-17 dni) nie będzie można wytrzymać. Jeśli fizyczne samopoczucie się pogorszy to nieuniknione jest przeliczenie się w liczeniu, co nieuchronnie prowadzi do pogorszenia wyniku sportowego.

Starajcie się prowadzić właściwy tryb życia, przestrzegać dyscypliny w pracy, treningu, odpoczynku, odżywianiu, zajmujcie się kulturą fizyczną. Najsilniejsi warcabiści świata w różny sposób rozwiązują ten problem. Dziesięciokrotny mistrz świata A.Czyżow dużo biega. A.Baliakin lubi pływać. Bardzo wielu regularnie i z przyjemnością gra w piłkę nożną.

Uważam za ważne, by podkreślić jeszcze jeden problem. Nie analizujcie rozegranej partii dłużej niż 30-45 minut, gdyż przy bardziej intensywnej analizie może nawet pojawić się bezsenność. Logiczniej pomyśleć o jutrzejszym dniu.

Po piąte: koniecznie należy podchodzić do turnieju z dobrym psychicznym nastawieniem - z pragnieniem, „głodem” gry, chęcią liczenia, ze spokojem i wiarą w posiadane umiejętności. Gra powinna być radością !

I na zakończenie, dla pełnego obrazu, chciałbym przytoczyć opinię J.Szausa (str. 115 „Szkoła gry w międzynarodowe szachy”):

„Opanować technikę obliczeń jest niezmiernie trudno. Najlepszym treningiem jest w tym przypadku praktyka.

... główne zasady obliczeń

1). Należy jasno i precyzyjnie postawić sobie cel: co w danej chwili chcesz osiągnąć. Bez tego nie będziesz wiedzieć, co i jak liczyć. A cel określa ocenę pozycji.

2). Należy prawidłowo rozbijać możliwe odpowiedzi przeciwnika jak i swoje posunięcia na warianty. W oddzielnych wariantach mogą pojawić się kolejne rozgałęzienia. Uczcie się nie błędzić w tym złożonym systemie.

3). W obliczeniach należy szukać gróźb ograniczających działania przeciwnika, gdyż jeśli nie dostajemy forsownej gry to i stosowanie całej techniki obliczeń jest zbędne. Bardzo ważne są w tym wszelkie ataki, kombinacje, ostre warianty.

4). Przy obliczaniu posunięć należy bezustannie szukać kombinacji i poświęceń - nie tylko dla siebie, ale i dla przeciwnika.

5). Wskazano jest sprawdzać swoje obliczenia, by uniknąć pomyłek, a czasem pogłębić obliczenia.

6). Obliczenia w partii są bardzo ważne. Należy jednak przyzwyczajać się nie myśleć przesadnie długo - to charakterystyczne, niestety, nawet i dla silnych warcabistów.

Mawia się, że przy obliczaniu „pociągających” wariantów czasem gdzieś tam małej „niteczki” brakuje i nie można znaleźć wygranej, to lepiej porzucić te obliczenia. Przecież czas na partię warcabową jest ograniczony. Lepiej wykorzystać go przy obliczaniu kolejnych posunięć.”

Jeśli zawodnik nie ma dobrze przygotowanego repertuaru debiutowego, niewystarczająco szybko liczy, nie potrafi podjąć decyzji przy wyborze planu lub wyborze jednego z jednakowo cennych wariantów, to w sposób nieunikniony wpadnie w niedoczas. A w niedoczasie myślą się wszyscy warcabiści, nawet i mistrzowie świata.

A.Szwarcman - A.Czyżow 1-sza partia meczu o mistrzostwo świata 1998r.

Komentuje A.Szwarcman „Szaszecznyj mir” nr. 5/6 z 1998 r.:

„45.46-41? czując brak czasu nie zdecydowałem się na forsowną kontynuację: 45.38-33 10-14 (inaczej 46.33-29 23-28 47.36-31, 48.46-41, 49.29-24x) i dalej 45-40, 33-29, 40-35, 34-30, 29-24, co najpewniej prowadziło do wygranej. 45. ...06-11 46.41-37 11-17 47.37-32 17-21 48.48-42 10-14 49.42-37 15-20 50.34-30! 21-26 51.32x21 16x27

Niedoczas minął. Czasu dużo. Pozycja wygląda na całkowicie beznadziejną dla czarnych. Najbardziej naturalnymi posunięciami idę do wyznaczonej pozycji.

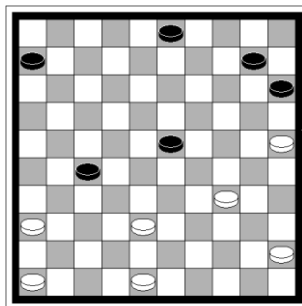
52. 37-32 03-08 53.38-33 08-13 *I tutaj, po ponad półgodzinnej zadumie, z przerażeniem odkryłem, że zaplanowane wcześniej 54.32-27 14-19 55.25x14 19x10 56.45-40 10-14 57.40-34 14-19! nie prowadzi do wygranej. W żaden sposób nie umiałem w czasie partii znaleźć wygranej.*

54.45-40 17-21 55.40-34 *jeżeli 55.33-28 13-19 56.36-31 20-24 57.40-35 21-26 58.31-27 24-29, i białe nie mogą wygrać 55. ...13-19 56.34-29 23x34 57.30x39 19-23 58.33-28 23-29 59.28-22 20-24 60.22-18 14-20!* *Na 60. ...14-19? 61.25-20 24x15 62.18-12x 61.25x14 24-30 wykonując ruch 54.45-40 przegapiłem poświęcenie 14-20, chociaż, być może, niczego lepszego nie było. A teraz do białych przychodzi już najgorszy wróg wszystkich warcabistów - niedoczas.*

62.14-09 29-24 63.39-33 34-40 64.09-03 40-44 65.03-26 30-34 66.32-28 44-49?? *Poważny błąd Czyżowa, biorąc pod uwagę, że na brak czasu do namysłu on w tym momencie nie cierpiał. Do remisu prowadziło 66. ...34-40!, i teraz na 67.26-21 44-49!, a na 67.26-48 40-45 (44-50?, to 48-43!x; 44-49?, to 48-39). Ja widziałem ten remis i praktycznie już tylko dogrywałem partię, nie licząc oczywiście na błąd przeciwnika...*

67.26-48! 34-40 68.48-39 49-21 69.18-13?? *Oczywiste, że w każdej innej sytuacji, nie mając około minuty pozostałej do drugiej kontroli czasu i nie będąc w tak silnym stresie, nietrudno znaleźć 69.39-50! 21-26 70.33-29 i gra zakończona !*

69. ...21-26 *Grozi 26-48 lub 26-42. 70.33-29* *Zdażyłem jeszcze zastawić ostatnią*

pułapkę - 70. ...26-42 71.29-23 42-33 72.39-34! 40x09 (większość !!!) 73.28x39x
70. ...26-17 =. Wyczerpująca partia.”

„...mieszanina emocji i myśli, drżenie rąk, ‘śmierć Titanica’ i ‘ostatnie dni Pompei’. Jaki zapis ? Tylko stuk dźwigni zegara, jak w biurze maszynopisania, - przeskoczyć przez kontrolę !” Tak opisał niedoczas W.Wigman.

„Panuje przekonanie, że niedoczasy to domena szachistów - ‘liczydeł’, którzy starają się do końca obliczyć i ocenić wszystkie warianty, powstające w czasie partii. Jednak takie wyjaśnienie problemu nie wyczerpuje go do końca. Przecież wśród tych, którzy często wpadają w niedoczasy są i silni i słabi szachiści, szybko i dokładnie liczący i tacy, którzy często robią błędy w swoich partiach.

...Choroba niedoczasu zwykle zaczyna się w młodości. Najczęściej jej przyczyna tkwi nie w słabych możliwościach liczenia, a w stanie niewiary w siebie, powtórным sprawdzaniu raz sprawdzonych wariantów, wahaniu przy wyborze jednej z kilku, praktycznie równych sobie kontynuacji. Ta choroba z czasem rozwija się i wówczas wyzwolić się od niej całkowicie jest niemal niemożliwe. Dlatego walczyć z niedoczasami należy od razu, bez ociągania.”

(W.Zak, str.87-88 „Puti sowierszenstwowania”)

„Należy grać partie treningowe, w których główną uwagę zwracamy na zegar... i powtarzać takie ćwiczenia do tej pory, aż nie wypracuje się nawyk właściwego rozplanowywania czasu.” M.Botwinnik

„Niekiedy niedoczas wykorzystuje się jako psychologiczną broń. Wpadając w kiepską pozycję, którą standardowymi środkami obronić praktycznie nie można, jeden z przeciwników świadomie zostawia sobie na ostatnie 10-15 posunięć dosłownie minuty, starając wykorzystać, zdawałoby się niewygodne dla siebie położenie, by wybić przeciwnika z normalnego tempa gry i wyprowadzić go z normalnego stanu emocjonalnego. Bywają sytuacje, kiedy taka taktyka kończy się sukcesem. Straciwszy nad sobą kontrolę i, nie chcąc dać możliwości by przeciwnik myślał na nie swoim czasie, mało doświadczeni szachiści również zaczynają się spieszyć. Możliwe w takiej sytuacji wzajemne błędy mogą zburzyć normalny tok partii i doprowadzić do nieoczekiwanego wyniku. Aby uniknąć podobnych przypadków, należy wyrobić w sobie umiejętność kontynuowania gry bez zwracania uwagi na niedoczas przeciwnika, lub grać seriami nie więcej niż 2 posunięć z rzędu. Technika tej metody jest bardzo prosta: wybierasz jakąś kontynuację - zrób ruch; przewidziałeś odpowiedź przeciwnika - szybko zrób jeszcze jeden ruch, po czym obowiązkowo przystąp do starannego przemyślenia powstałej sytuacji. Gra ‘krótkimi seriami’ jest krańcowo nieprzyjemna dla przeciwnika w niedoczasie, któremu trudno znaleźć prawidłową odpowiedź na drugi ruch w każdej serii.”

(W.Zak, str.89 „Puti sowierszenstwowania”)

W jaki sposób osiągnąć to, by prowadzone obliczenia odpowiadały potrzebnemu poziomowi ? Jak trenować i poprawiać obliczenia ?

I. Starannie analizujcie własne partie

Ta praca pomoże wam określić gdzie się pomyliliście podczas partii i, najważniejsze, dłaczego tak się stało, że w czasie partii nie mogliście precyzyjnie obliczyć pozycji. Znając przyczynę błędu, można znaleźć sposób, by usunąć niedostatki.

„Należy chronić się przed jednostronnym rozwojem swoich umiejętności i starać się, by styl gry stał się uniwersalny - jednakowo lubić atakować i bronić się, posiadając technikę końcówek.

‘Poznaj samego siebie’. Głęboki sens jest zawarty w tym krótkim zdaniu wypowiedzianym przez arcymistrza G.Lewenfisha. I bez rozwiązania tego problemu nie można pozbyć się charakterystycznych słabości w swojej grze.

Studiowanie procesu walki - wielokrotna skrupulatna analiza rozegranych partii i głębokie wniknięcie w sekrety twórczości wybitnych graczy - podstawowa droga do osiągnięcia wysokiego mistrzostwa”. (W.Zak, str.126 „Puti sowierszenstwowania”)

Uczcie sami siebie. Stwórzcie własną metodykę treningu. Analizujcie wszystko co odpowiada indywidualnemu talentowi, a opracowano już wcześniej w warszawie.

Myślę, że ma sens założenie sobie zeszytu (można i w komputerze) z analizami własnych partii z diagramami. To pomoże bardzo szybko odtworzyć informacje podczas przygotowania do kolejnego turnieju.

II. Szukajcie błędów w opublikowanych partiach z komentarzami.

Tak pracował M.Korieniewski. Jego poprawki okraszały niemal wszystkie numery magazynu „Szaszki” w latach 80-tych. Publikujcie swoje partie i analizy.

III. Grajcie „na ślepo” z równorzędnym partnerem

IV. Grajcie na komputerze z dobrym programem.

Takim programem jest na przykład TRUUS (może być też i inny) i grajcie z nim „kontaktowe” pozycje wymagające konkretnych obliczeń. To będzie twarde doświadczenie i egzamin dla Waszych umiejętności obliczeń.

V. Rozwiązujcie kombinacje i etiudy.

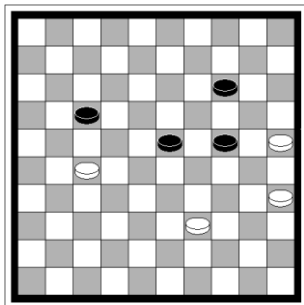
Starajcie się wybierać te bardziej złożone.

VI. Używajcie pozycji z komentarzami w treningu.

Nie czytając komentarzy ustawcie taką pozycję na warszawicy. Ograniczcie sobie czas. Zapiszcie swoje rozwiązanie na kartce. Porównajcie z autorskim komentarzem. Jeżeli opinie są różne i porównanie ich nie wypada na Waszą korzyść, to obowiązkowo należy przemyśleć dlaczego tak się stało i co należy zrobić, by uniknąć tych błędów w przyszłości.

Dalsza, praktyczna część tej książki jest właśnie takim zbiorem pozycji z komentarzami.

W ten właśnie sposób pracowałem ze swoimi uczniami w Mińsku i ich odkrycia nie raz sprawiały mi dużo satysfakcji.

Tę pozycję, wielokrotnie spotykaną w praktyce, długi czas uważano za przegraną dla białych. O tym pisał M.Bonnard, I.Kuperman, J.Kołodziej, W.Zwirbulis i R.Zdorowiak. Ale 15-letni A.Woronicz znalazł w czasie treningu remis: 1.39-34! 24-29 2.35-30 29x40 3.27-22 17x28 4.30-24 i dalszy rajd 24-15 daje remis.

Jakim wymaganiom powinna odpowiadać pozycja do treningu obliczeń ?
Konieczna pozycja musi zawierać w sobie dużo zbieżności, motywy pozycyjne, elementy taktyczne (kombinacje, poświęcenia, groźby).

Określone zadanie, na przykład: „Znajdźcie pułapkę” lub „Mają białe jakieś szanse remisowe ?”, mogą znacznie skomplikować lub uprościć rozwiązanie. W swojej trenerskiej praktyce często wstawiałem pomiędzy pozycje do obliczeń pozycje, gdzie natychmiast jest kombinacja. W ten sposób sprawdzałem czy realizowany jest punkt 1 ze schematu obmyślenia posunięcia.

Kilka słów o tym jak szukać kombinacji. Jeżeli pozwala na to pozycja i czas, to najbardziej perspektywiczne jest sprawdzenie wszystkich możliwości poddania pionów. Jeżeli nie, to korzystajcie ze swojego taktycznego bagażu. I oczywiście, czym jest on bogatszy, tym łatwiej jest szukać kombinacji.

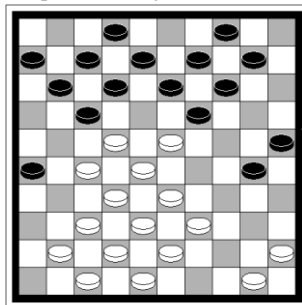
VII. Regularnie uczestniczcie w zawodach.

Oprócz turniejów kwalifikacyjnych, starajcie się grać w zawodach, gdzie wynik nie jest tak ważną sprawą i pojawia się możliwość podejścia do swoich partii w bardziej twórczy niż sportowy sposób. Szczególną uwagę zwróćcie na realizację osiągniętej przewagi.

Obliczenia w różnych stadiach partii

Obliczenia w debiucie zaczynają się tam, gdzie kończy się wasza teoretyczna wiedza. Bardzo ważne jest, by umieć skoncentrować się na tym momencie. Jest zasadą, że przy wyjściu z debiutu stoimy przed wyborem planu, i tutaj bez dokładnych obliczeń się nie obędzie. Dobrze jest mieć przygotowane w czasie treningu różne, możliwe plany.

A.Woronicz - E.Watutin, Białoruś - 1995.
 Kilka miesięcy wcześniej była rozegrana, analogicznie rozwijająca się partia H.Wiersma - R.Heusdens, w której czarne odniosły piękne zwycięstwo. Ja ją starannie analizowałem i teraz grało mi się zdecydowanie łatwiej. I to było bardzo ważne, bowiem obliczenie dużej liczby

perspektywicznych kontynuacji wymaga poświęcenia dużego czasu.

20. ...30-35 21.33-29 11-16 22.22x11 06x17 23.27-21 16x27 24.32x21 13-18
25.50-44 09-13 26.41-36 04-09 27.47-41 10-15 28.21-16 07-11 29.16x07 02x11
30.28-22 18x27 31.38-33 19x28 32.33x31 czarne mają ogromną przewagę w rozwoju, białe mają słabego kamienia 29 i odstającego na 41. Czarne zdołały doprowadzić partię do logicznego zakończenia i zwycięstwa.

W grze środkowej ilość pracy związanej z obliczaniem gwałtownie rośnie. Dokładnie w tym momencie należy się posłużyć swoim doświadczeniem i prawidłowo rozdzielić czas i siły, wychodząc ze specyfiki pozycji, swoich indywidualnych zalet i indywidualnych zalet przeciwnika.

Przy realizacji osiągniętej przewagi, jeśli pozwala na to czas, to wskazane jest znaleźć drogę do osiągnięcia decydującej przewagi. Ale jest i inna metodyka, którą wykorzystują „szybcy” gracze - grać prosto i standardowo, ale szybko, nie dając przeciwnikowi czasu na oprzytomnienie i uporządkowanie obrony.

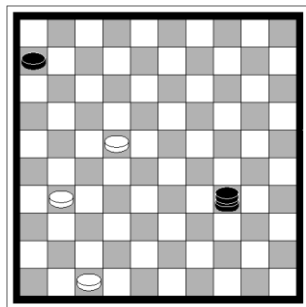
Przy obliczeniach w końcówce może być chwilowo lżej z uwagi na mniejszą liczbę kamieni na desce, a wraz z pojawieniem się damek pojawiają się specyficzne trudności. Konieczna jest znajomość standardowych końcówek, idei z etiid, a najczęściej decydujące znaczenie ma fizyczne samopoczucie zawodnika, jego możliwość zachowania jasnego umysłu w szóstej godzinie gry. Pamiętacie przykład z partii I.Koifman - A.Mogiliański ?

Specyficzną metodę obliczania w końcówkach wyłuszczył J.Szaus:

„Na całkiem prostym przykładzie najlepiej zademonstrować specyfikę obliczania w końcówkach:

W.Zwirbulis - M.Eskin, 1979r.

Ruch białych. Na co one mogą liczyć w tej pozycji ? Ich jedyna szansa to ustawienie kolumny 28, 22, 17 do wymiany 17-11.

Czarne nie muszą liczyć wszystkich posunięć, które prowadzą do tego ustawienia !

Jedna z ważniejszych metod obliczeń w końcówkach: od razu sprawdzana jest końcowa pozycja. I tak ustawiamy w pamięci białe kamienie na 28, 22 i 17. Jak zapobiec wymianie ? Jedynie ruchem damki na „7”. Ale wówczas białe robią poświęcenie. Ten wariant wymaga już konkretnych obliczeń: 1.17-11 07x16 2.22-18 16-02 3.18-12 06-11 4.28-22 11-16 5.22-17 - remis....

Wniosek jest prosty: w żadnym wypadku nie można pozwolić białym na ustawienie kolumny. Wracamy do pozycji wyjściowej. Białe powinny grać 1.22-17. W przeciwnym wypadku czarne przestawią piona z „6” na „16”, a to prowadzi do lekkiej wygranej. W pamięci przestawiamy białego piona na „17”. I dalej nie robimy w pamięci posunięć, to póki co nie jest jeszcze potrzebne. Rozumujemy logicznie. Aby ustawić kolumnę białe będą musiały przeprowadzić

swoje piony przez „27” i „32” (przejście jednego z kamieni na dwójnik uczyni nasze zadanie konkretniejszym i łatwiejszym). I tak ustawiamy w swojej pamięci pozycję, w której białe kamienie stoją na 17, 27, 32. Nasza damka znajduje się gdzieś, na przykład, na „45” (w czasie gdy białe prowadziły swoje piony, my robiliśmy wyczekujące manewry 45-40 i 40-45). Doszliśmy do decydującego momentu: właśnie teraz musimy przeszkodzić w zbudowaniu kolumny. Białe mają dwa posunięcia. Rozpatrzmy je (numeracja posunięć dla wariantu w obliczeniach). 1.27-22 - teraz jest tylko jeden sposób rozbicia kolumny. 1. ... 45-23 - posunięcie 2.32-27 oczywiście przegrywa. Trzeba obliczyć wariant z poświęceniem: 2.32-28 23x37 (pozostawiamy sobie możliwość ataku zarówno z pola „26” jak i „31”!) 3.17-21 37-31 4.22-18 (4.22-17 31-26x) 4. ... 31x13 5.12-07 06-11x. Nietrudno przekonać się, że 3.22-18 37-31 - to przestawienie kolejności prowadzące do tego samego rezultatu.

Rozpatrzmy drugi wariant

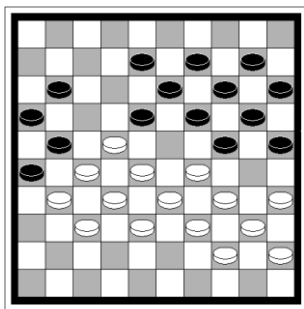
1.32-28 Ponownie zniszczyć plan przeciwnika może jedynie atak. 1. ... 45-18 2.27-22 18x31 (pozostawiając możliwość ataku od tyłu) 3.17-12 31-37 4.28-22 37-31 - powstała pozycja z poprzedniego wariantu. To samo powstaje po 3.28-23 31-37 4.23-18 37-31 itd.”

Odnotujemy, że w partii czarne widziały wszystkie niuanse pozycji i wygrały atakiem z pola „18”.

Omawianą metodę obliczenia warto sobie przyswoić: w pamięci od razu powstaje pryncypialna dla końcówki pozycja i od tego momentu oblicza się precyzyjne warianty.

Rozwijanie zdolności obliczania u dzieci i początkujących warcabistów.

Należy zauważyć, że dzieci rozumują bardzo konkretnie i jest to bardzo dobra pora dla rozwijania ich talentów w obliczaniu. Przy właściwej pracy z uczniem można przygotować podstawy do treningu szybkiego, precyzyjnego obliczania. Pozycje do obliczeń dla dzieci można wybierać w ten sposób, by zawierały one w sobie standardowe taktyczne i pozycyjne chwyt, by równolegle trwała nauka strategii i taktyki gry.

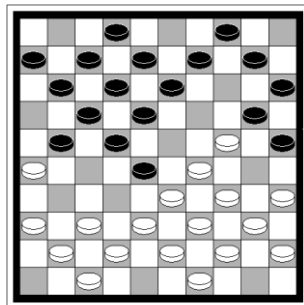

E.Watutin - W.Worusziło, ZSRR-79, juniorzy
Najsilniejsza kontynuacja jaka była w partii to standardowe poświęcenie. 1.35-30 (kombinacja 28-23, 35-30, 29-24, 34x3 nie jest dobra, po 13-19 damka jest łapana) 1. ... 24x35 2.29-23 18x29 3.34x23 11-17 4.22x11 16x07 5.27x16 08-12 6.31-27 07-11 7.16x18 13x42 8.38x47 19-24 9.28-22x

Można zaproponować również krytyczną pozycję z debiutowego wariantu.

Najsilniejsza kontynuacja to poświęcenie
zaproponowane przez Eli Abidina z Mauretanii.

17.24-19 13x24 18.38-32 11-16 19.32x23 07-11
20.43-38 21-27 21.49-43 (jeżeli 21.37-31, to 10-
 14 22.49-43 09-13 23.41-37 [nie można 23.34-30,
 24.39x10 wobec 22-28, 25. ...16x27, 26. ...17x46]
23. ...14-19 24.23x14 20x09 25.29x20 25x14 -/+
21. ...27-31 22.36x27 22x31 23.34-30 25x34
24.39x19 +/-/-

Tak przeplata się trening obliczeń i zapoznanie z
teoretycznymi wariantami czy tematycznymi
przykładami.

Nie zapominajcie jednak, że zadania na obliczanie - to najtrudniejsze zadania, a
dziecko musi wyjść z zajęć z ładunkiem pozytywnych emocji.

Obliczenia i styl gry.

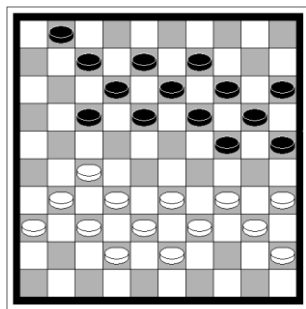
Najsilniejsi warcabiści świata w różny sposób budują swoją grę. Jedni szukają w
każdej pozycji najlepszego posunięcia. Inni starają się dostarczyć maksimum
niedogodności przeciwnikowi, zmusić go do samodzielnego wykonania olbrzymiej
pracy obliczeniowej nad pozycją. Jeszcze inni starają się za wszelką cenę utrzymać
napiecie na warcabnicy, i w komplikacjach wykorzystać pomyłki przeciwnika w
niedoczasie. Jest zasadą, że bardzo silni warcabiści potrafią posługiwać się
wszystkimi stylami (być może i jeszcze innymi oprócz wymienionych), i umiejętnie
dobierają je w zależności od zadań w partii, od charakterystyki przeciwnika itd.

Zdarza się, że turniejowa sytuacja zmienia się w trakcie partii i trzeba zmienić styl
gry i ukierunkowanie obliczeń.

Jeśli przeciwnik stale dopuszcza się taktycznych pomyłek, to jest sens poszukać
możliwości roztawienia kombinacyjnych sieci, oczywiście bez uszczerbku dla
własnej pozycji.

E. Watutin - A. Waliuk, Białoruś - 97.

Możliwe, że **29. ...18-23** nie jest najsilniejszym posunięciem, ale nie rzucający się w
oczy manewr **30.33-28?** wydawał mi się w pełni
wiarygodnym **30. ...23-29! 31.34x23 17-22** czarne
wygrywają pionka.

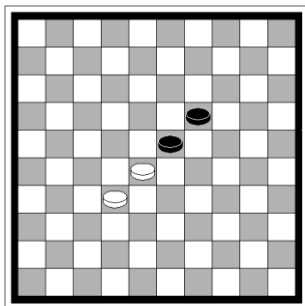
Jednym słowem, z obliczanych wariantów
wybiera się te, w których można osiągnąć sukces z
danym konkretnym przeciwnikiem. To znaczy, jak
już podkreślano wcześniej, należy starać się być
uniwersalnym zawodnikiem.

POZYCJE KLASYCZNE

Wprowadzenie

Klasyczne pozycje (czasem nazywane również ‘waldublowskimi’ od znanego warcabisty Waldoubi) - to pozycje ze związaniem w centrum (diagram A)

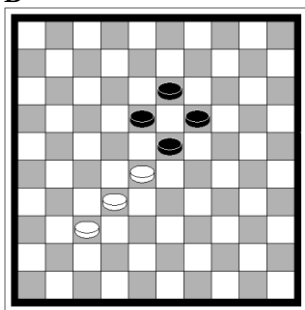
A

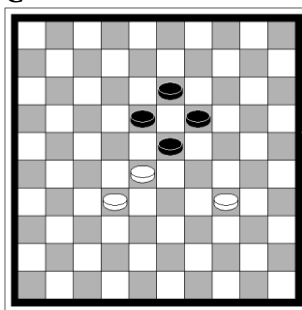
Z uwagi na bezustanny kontakt kamieni przeciwników w takich pozycjach niezbędne są bezustanne, precyzyjne i konkretne obliczenia. Pozycje te nasycone są taktycznymi niuansami, poświęceniami, groźbami. Na podstawie cech pozycji (słabości, idee) zaproponowane 176 pozycji podzielone są na 10 grup

Grupa pozycji 1-20 pokazuje niedostatki ustawienia „kwadrat” (kamienie 28, 32, 33, 38 białych i 23, 18, 19, 13 czarnych) i „niepełny kwadrat” (kamienie 28, 32, 33 białych i 23, 18, 19 czarnych). Kwadraty mogą być związane kolumną - diagram B, lub kamieniem 34 (17 czarnych) - diagram C

B

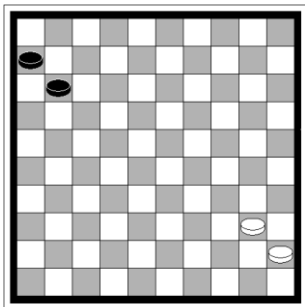
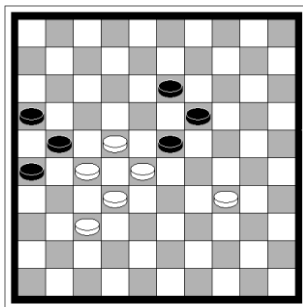

C

Grupa pozycji 21-40 pokazuje konieczność dysponowania rezerwowymi tempami (posunięciami) w klasycznych pozycjach. Jeżeli jesteśmy „prze-rozwinięci” (dodatni bilans temp), to konieczne jest szukanie wyjścia ze wzajemnego związania.

Grupa pozycji 41-50 podkreśla konieczność posiadania „olimpika” (kamienie 45, 40 u białych i 6, 11 u czarnych) - diagram D. „Olimpik” pozwala na stworzenie gróźb kombinacyjnych oraz budowanie kolumny dla ataku skrzydła przeciwnika.

D**E**

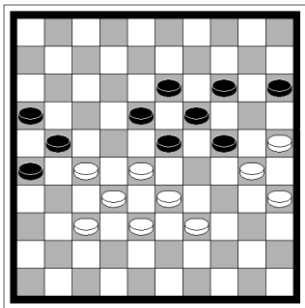
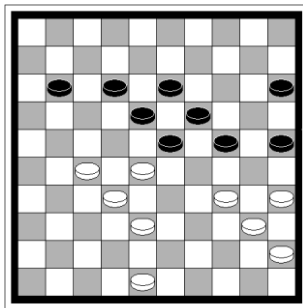
Pozycje 51-55 odnotowują znaczenie dysponowania bandowymi polami, by uniemożliwić przemieszczanie się kamieni przeciwnika.

Grupa pozycji 56-75 opowiada o znaczeniu kontroli nad polem 27 (dla czarnych - 24) i o tym, jak z pomocą ofiar można osłabić ten punkt w pozycji przeciwnika.

Grupa pozycji 76-95 zawiera w sobie pozycje z wyjściem Ghestema (od nazwiska eks-mistrza świata Piera Ghestema) - diagram E

Grupa pozycji 96-117 to fragmenty z wyjściem 27-22 (24-29 dla czarnych) w klasycznych pozycjach.

Grupa pozycji 118-137 pokazuje specyfikę gry w pozycjach z odstającym kamieniem „36” („15” dla czarnych) - diagram F.

F**G**

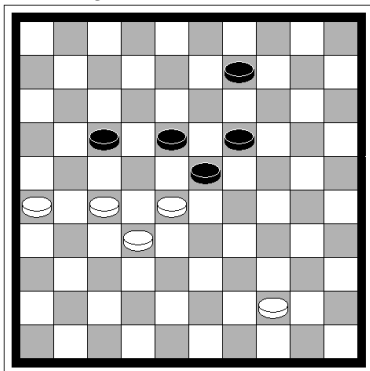
Grupa pozycji 138-157 pokazuje na problemy strony mającej kamienia na „26” („25” dla czarnych) przy stojącej naprzeciw kolumnie w pozycji przeciwnika - diagram G.

Ostatnia grupa pozycji 158-176 obejmuje pozycje z osłabionymi skrzydłami. Razem z diagramami pokazano czas (w minutach), który zdaniem autora powinniśmy stracić na sensowne obliczenie danej pozycji.¹

¹ Normy czasowe przyjęte przez autora należy odnosić do zawodników na wysokim międzynarodowym poziomie. Dla polskiego kandydata na mistrza można ten czas pomnożyć razy 3, a dla mistrza razy 2. (wydawca)

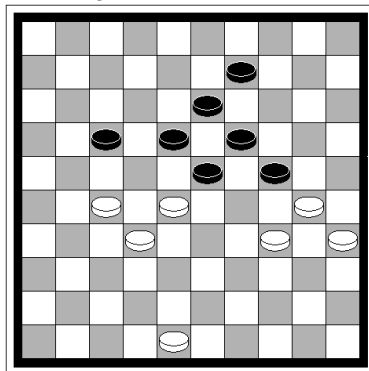
1

⌚ 3'

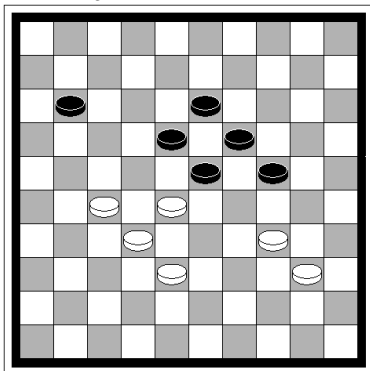
4

⌚ 3'

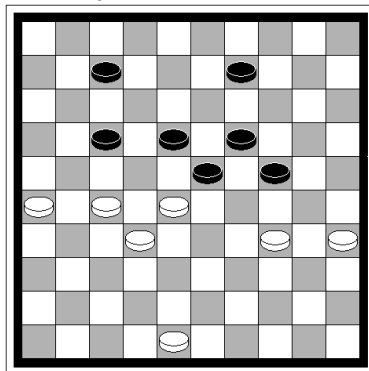
2

⌚ 5'

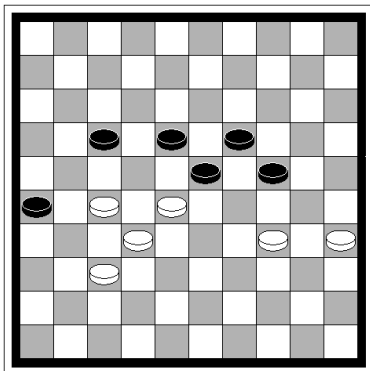
5

⌚ 5'

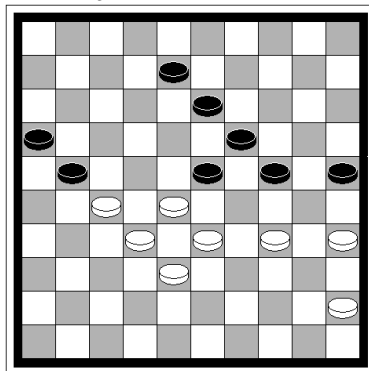
3

⌚ 1'

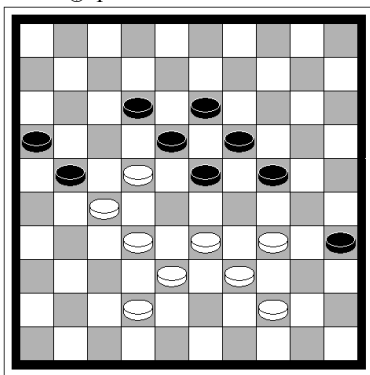
6

⌚ 5'

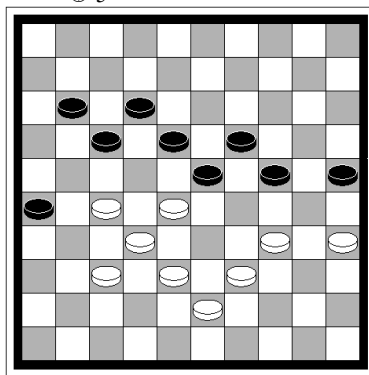
7

⌚ 1'

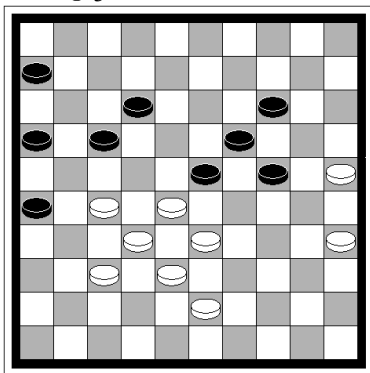
10

⌚ 5'

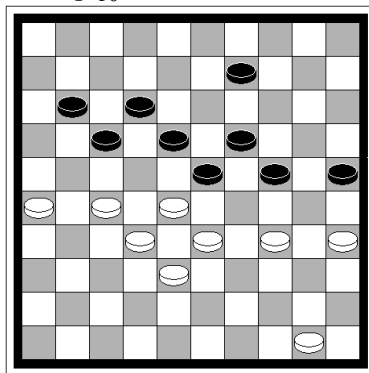
8

⌚ 3'

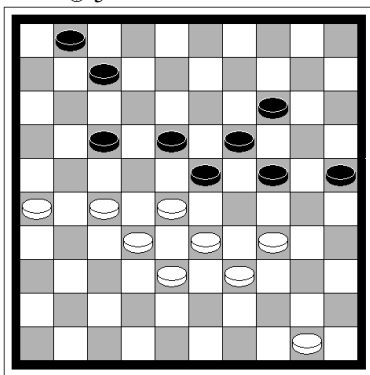
11

⌚ 10' ●

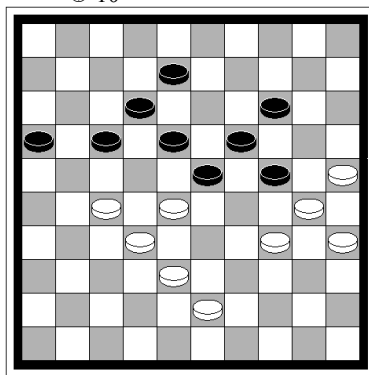
9

⌚ 5'

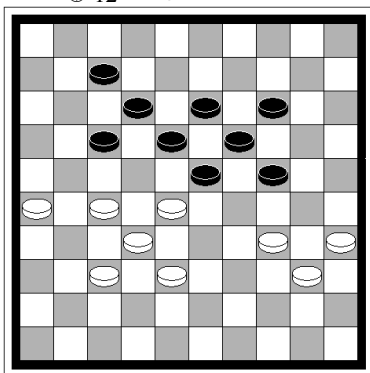
12

⌚ 10'

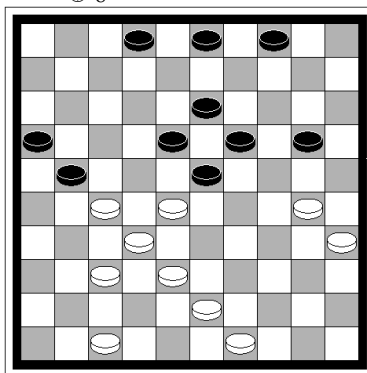
13

⌚ 12' ●

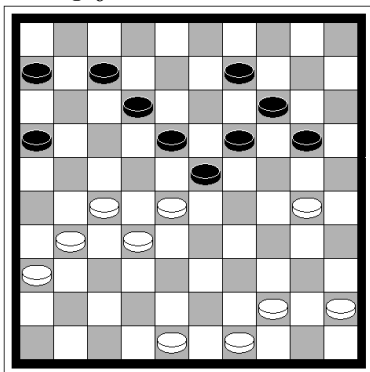
16

⌚ 8'

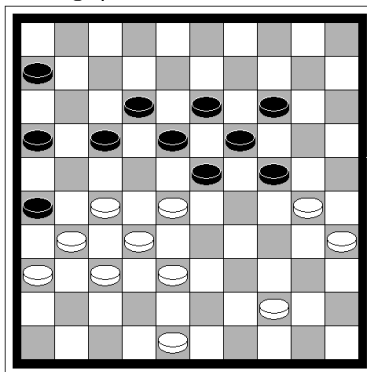
14

⌚ 6'

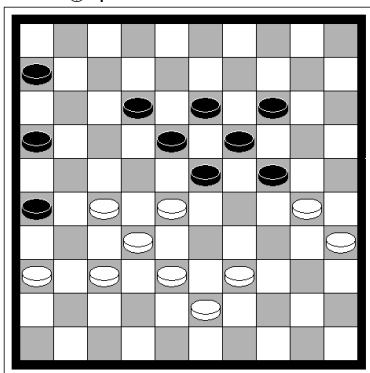
17

⌚ 4'

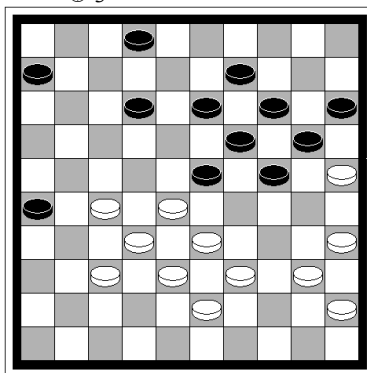
15

⌚ 4'

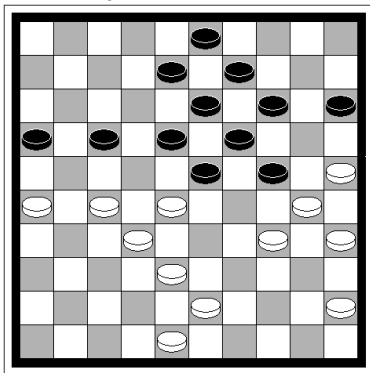

18

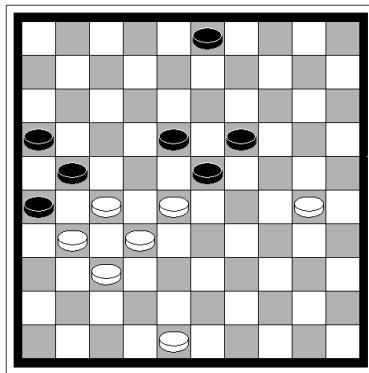
⌚ 3'

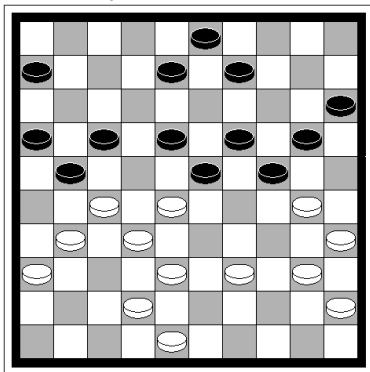
19 ⌚ 15'

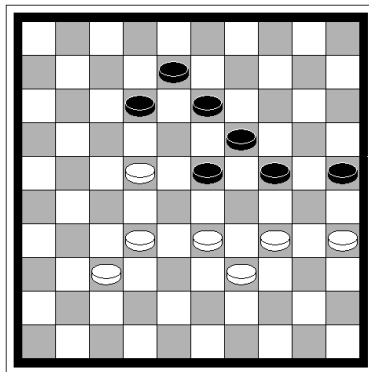
22 ⌚ 2'

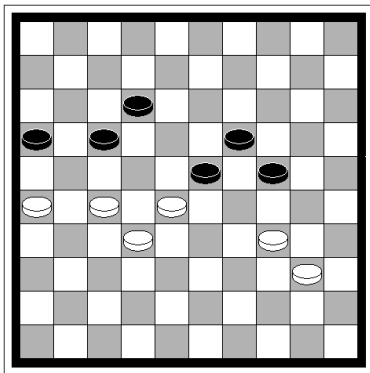
20 ⌚ 20'

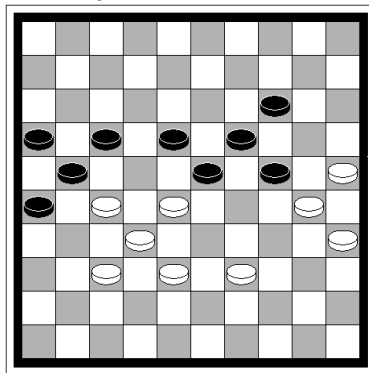
23 ⌚ 2' ●

21 ⌚ 1'

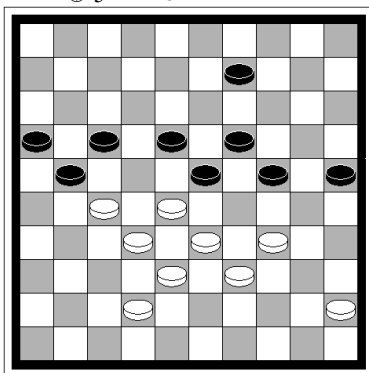

24 ⌚ 3'

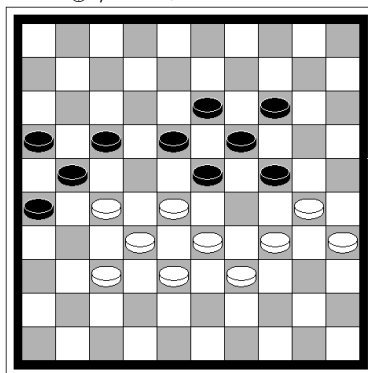
25

⌚ 5'

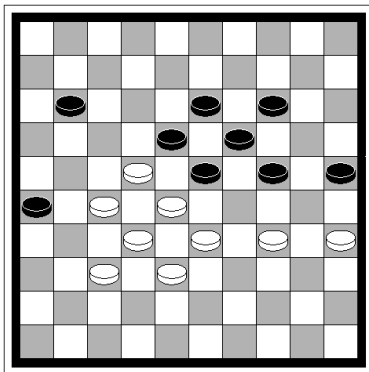
28

⌚ 7'

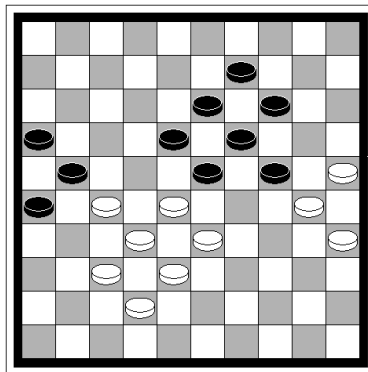
26

⌚ 2'

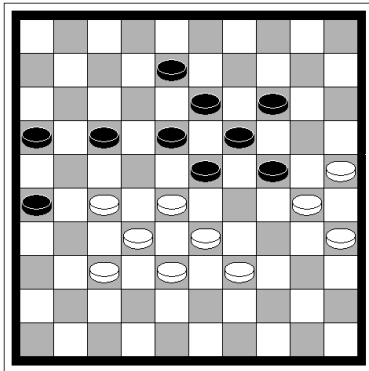
29

⌚ 4'

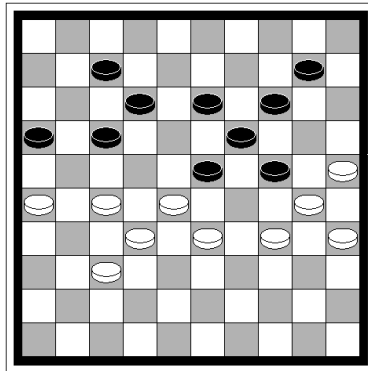
27

⌚ 25'

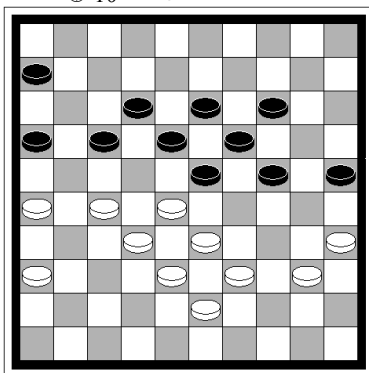
30

⌚ 4'

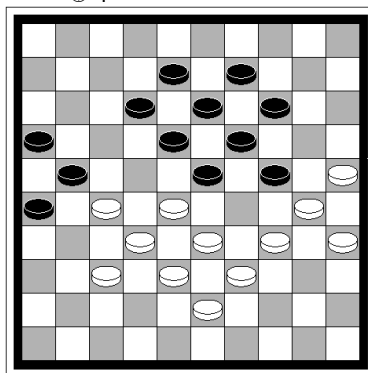
31

⌚ 10' ●

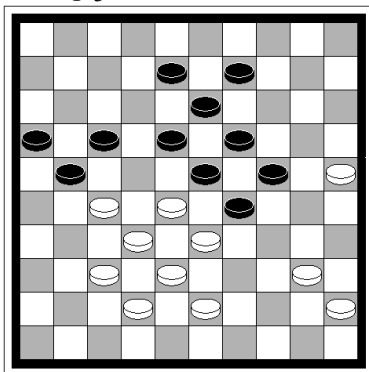
34

⌚ 4'

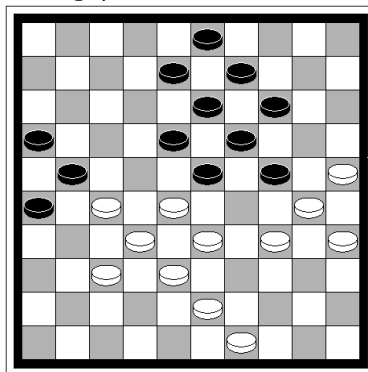
32

⌚ 3'

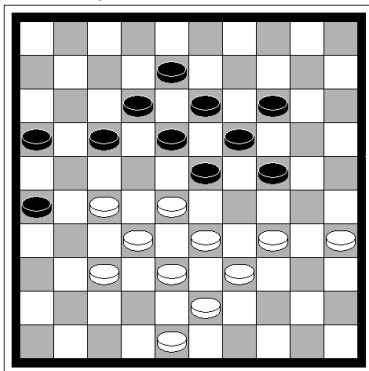
35

⌚ 4'

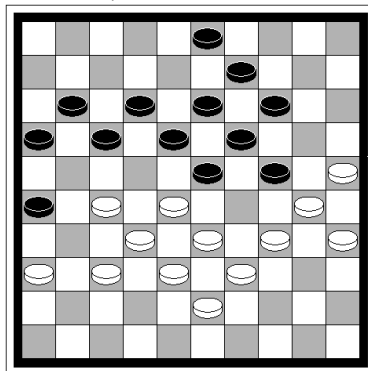
33

⌚ 6'

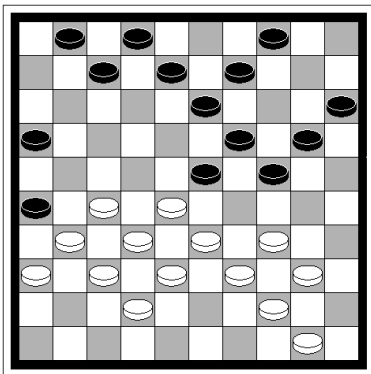
36

⌚ 17'

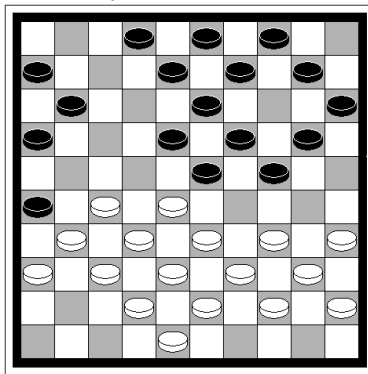
37

⌚ 1' ●

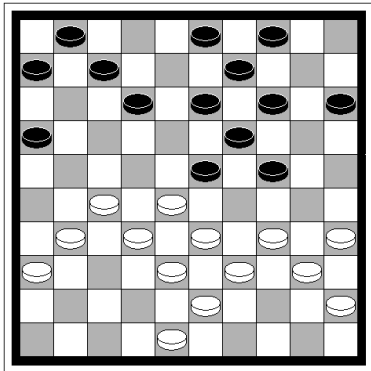
40

⌚ 20'

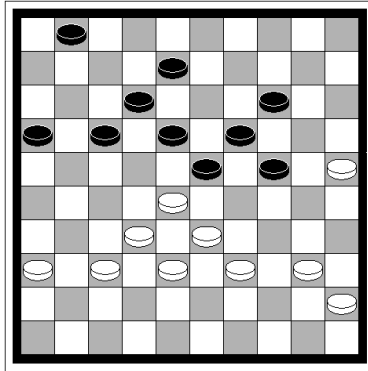
38

⌚ 3'

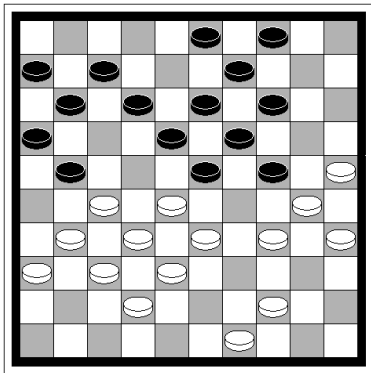
41

⌚ 7' ●

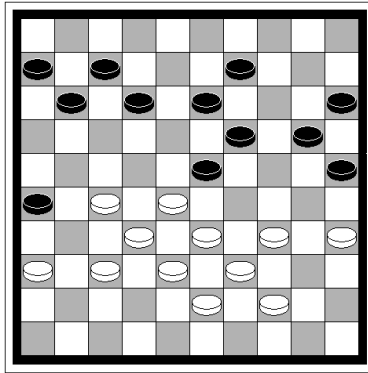
39

⌚ 2'

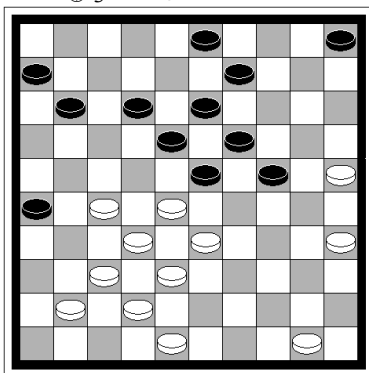
42

⌚ 7'

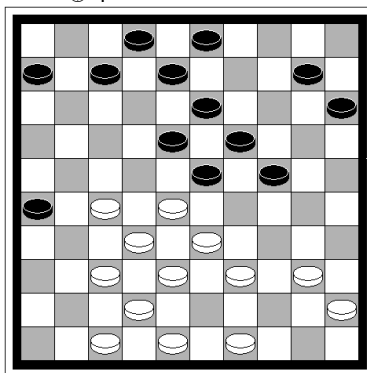
43

⌚ 3'

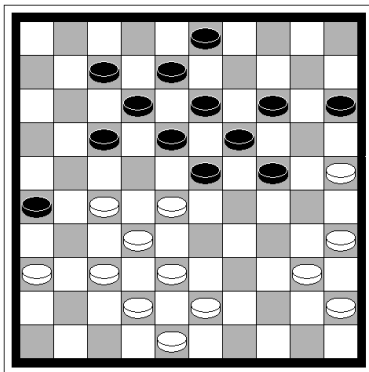
46

⌚ 4'

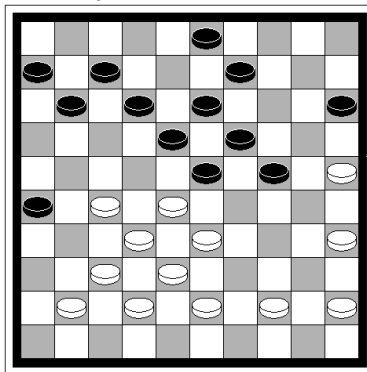
44

⌚ 1'

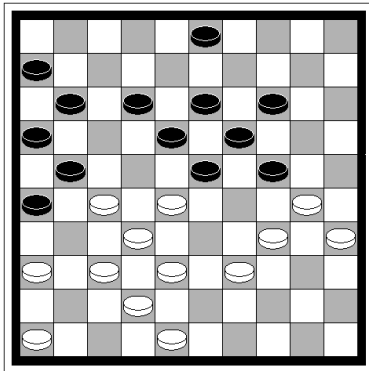
47

⌚ 5'

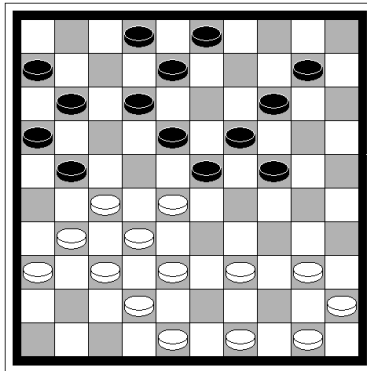
45

⌚ 10'

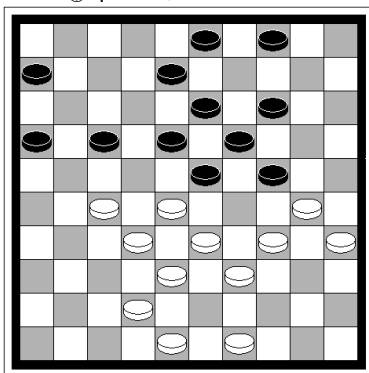
48

⌚ 5'

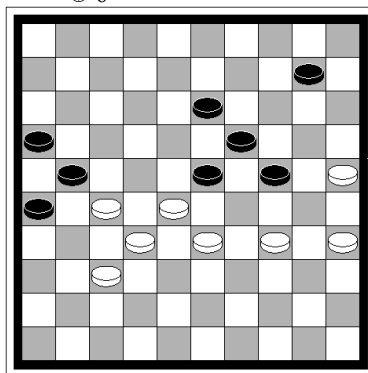
55

⌚ 4'

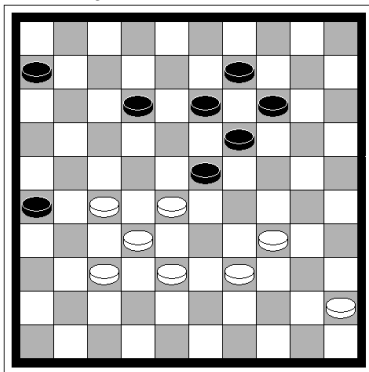
58

⌚ 6'

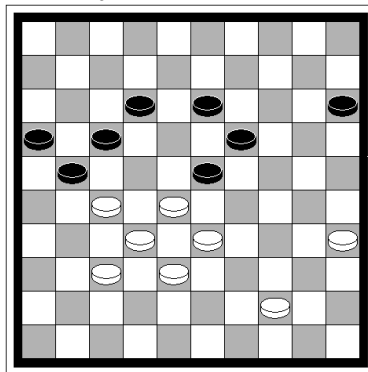
56

⌚ 5'

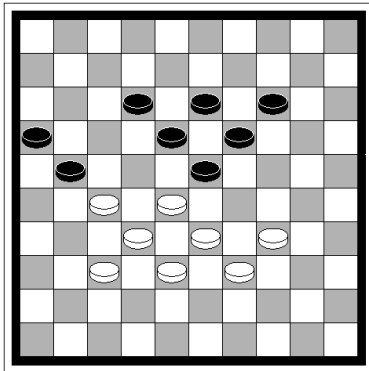
59

⌚ 6'

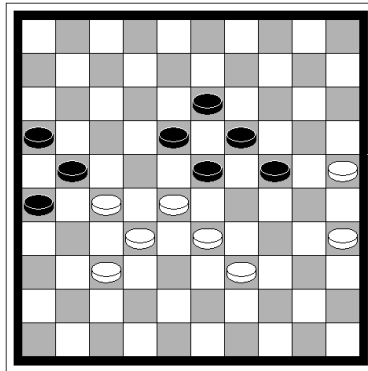
57

⌚ 3'

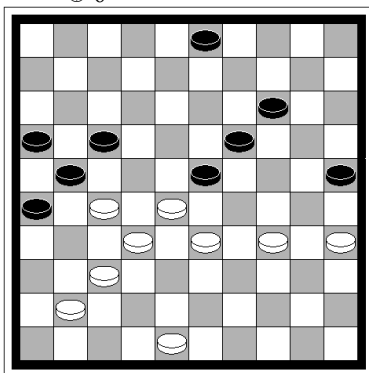
60

⌚ 7'

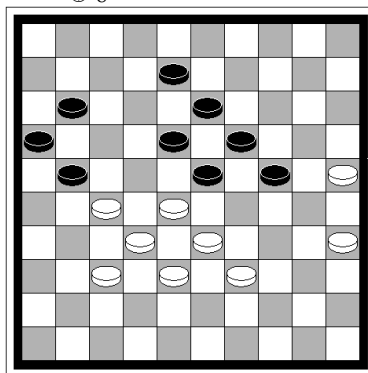
61

⌚ 6'

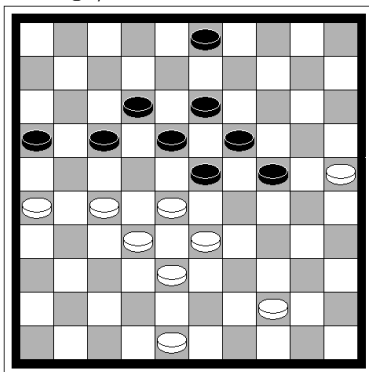
64

⌚ 8'

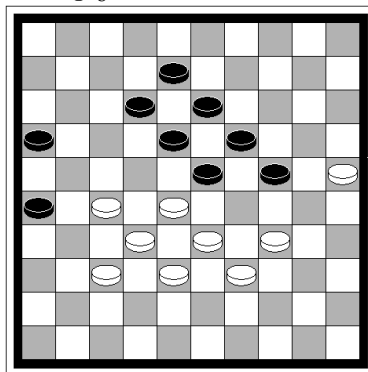
62

⌚ 7'

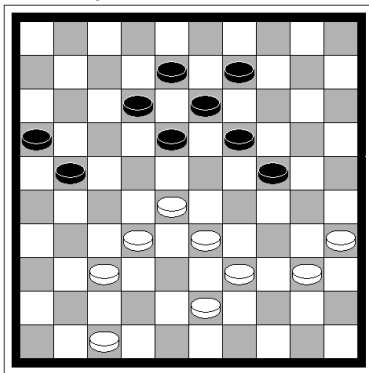
65

⌚ 8'

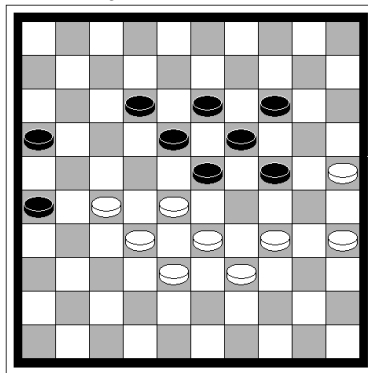
63

⌚ 5'

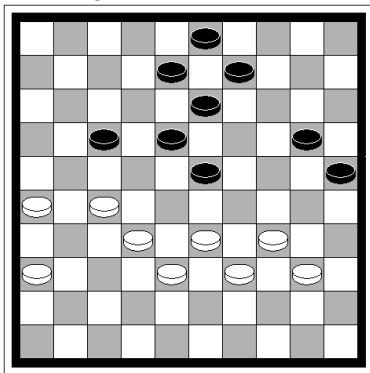
66

⌚ 15'

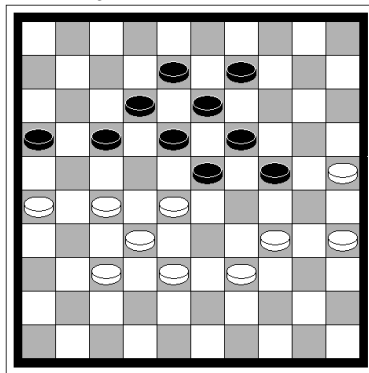
67

⌚ 3'

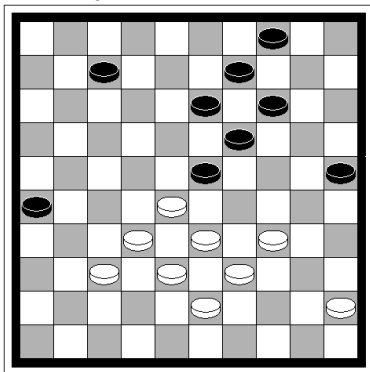
70

⌚ 5'

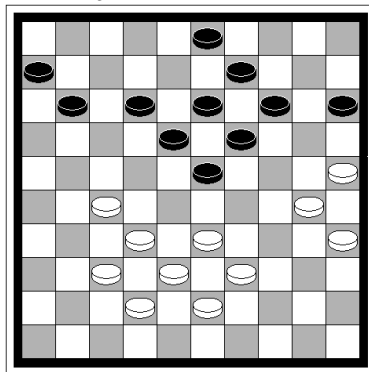
68

⌚ 5'

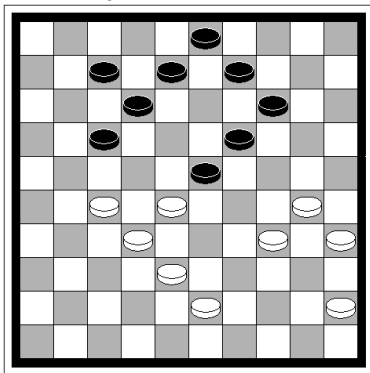
71

⌚ 5'

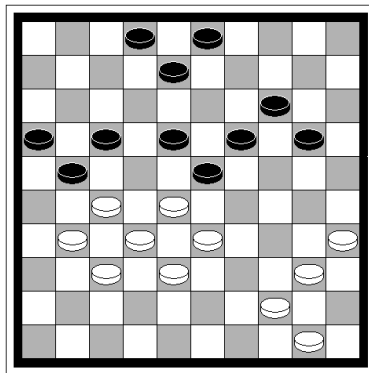
69

⌚ 15'

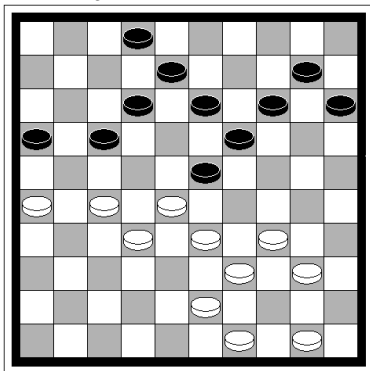

72

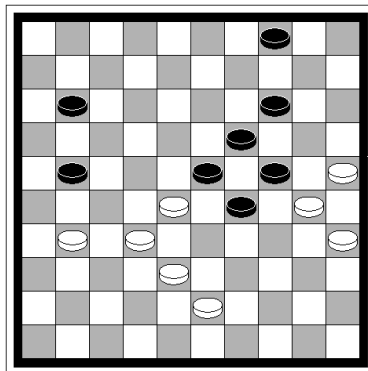
⌚ 4'

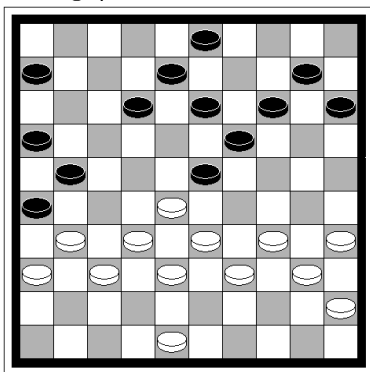
73 ⌚ 5'

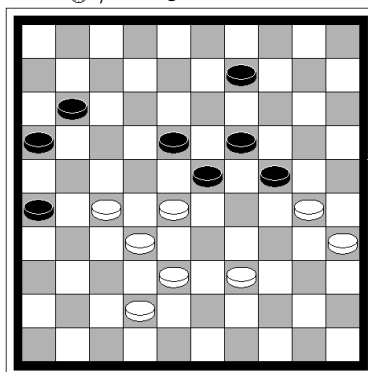
76 ⌚ 12' ●

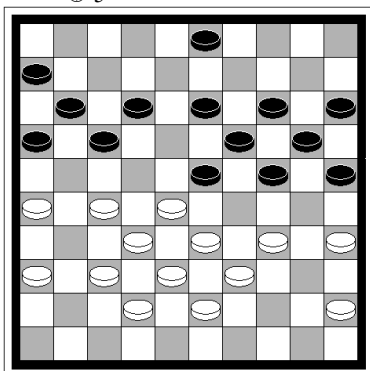
74 ⌚ 4'

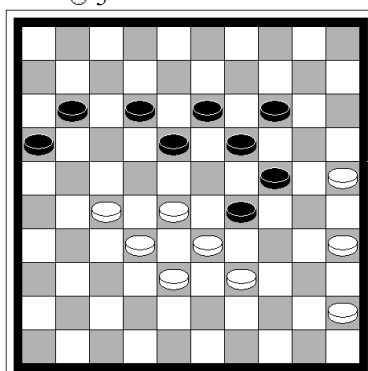
77 ⌚ 7' ●

75 ⌚ 5'

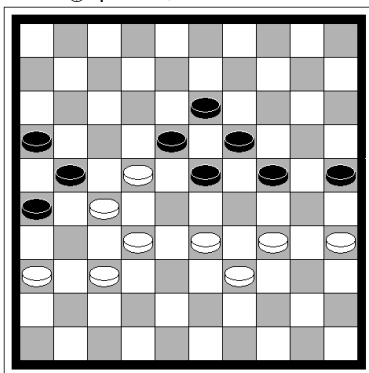

78 ⌚ 5'

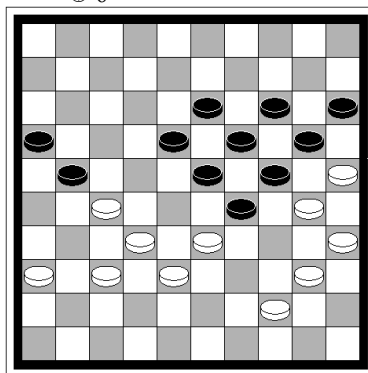
79

⌚ 4'

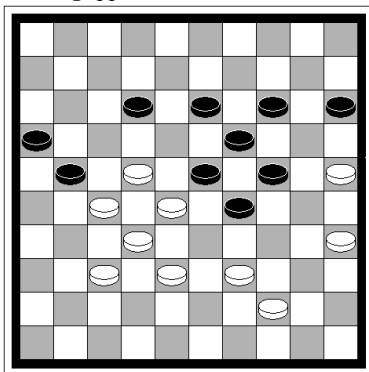
82

⌚ 6'

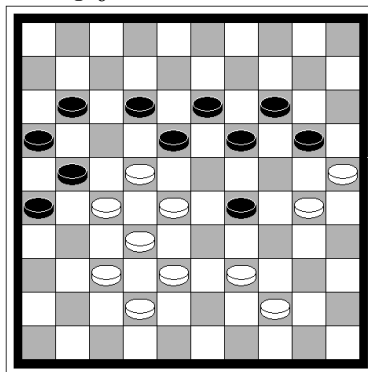
80

⌚ 11'

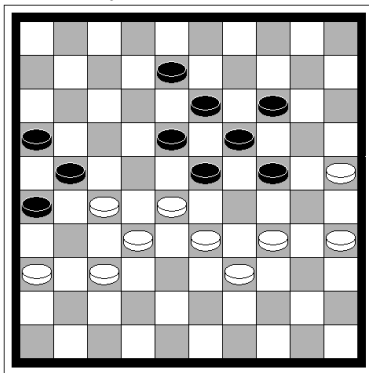
83

⌚ 6'

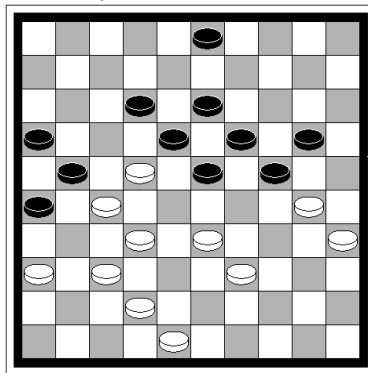
81

⌚ 10'

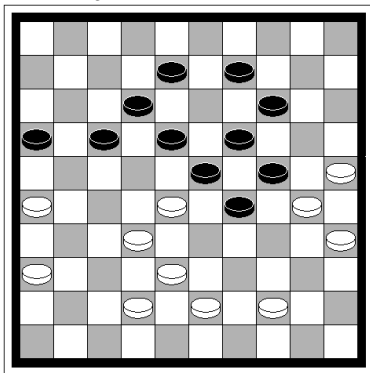
84

⌚ 6'

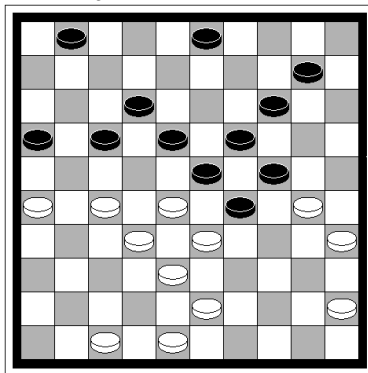
85

⌚ 5' ●

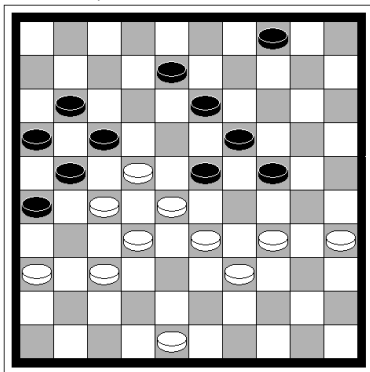
88

⌚ 5'

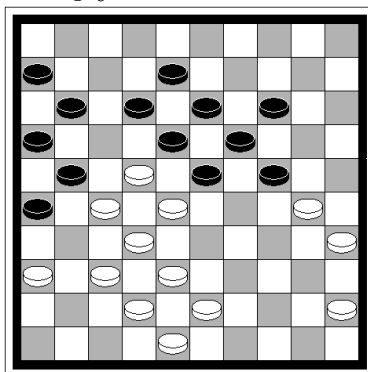
86

⌚ 7'

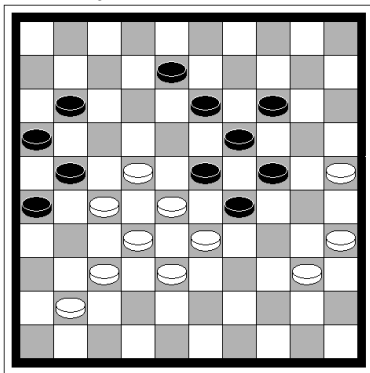
89

⌚ 6'

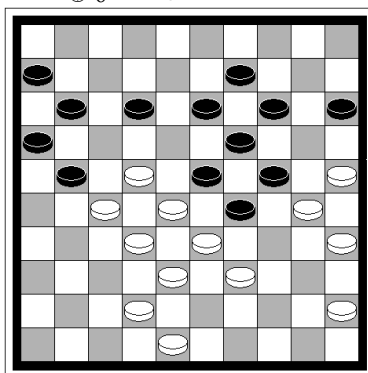
87

⌚ 6' ●

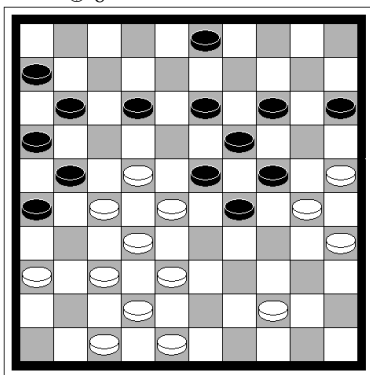

90

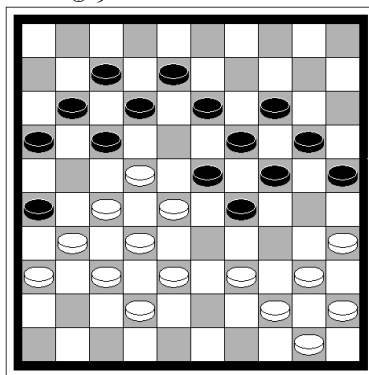
⌚ 6' ●

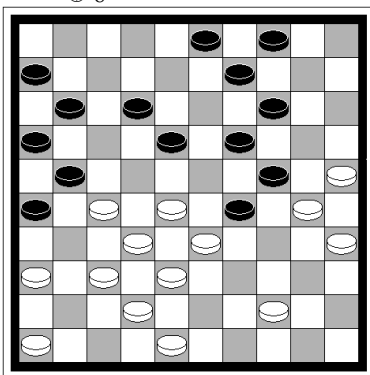
91 ⌚ 8'

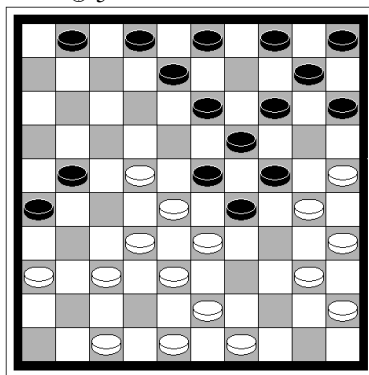
94 ⌚ 9'

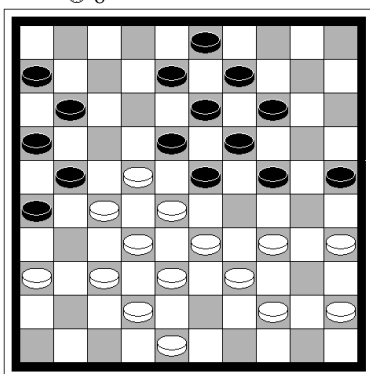
92 ⌚ 8'

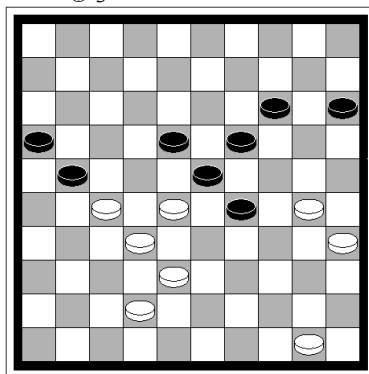
95 ⌚ 5'

93 ⌚ 8'

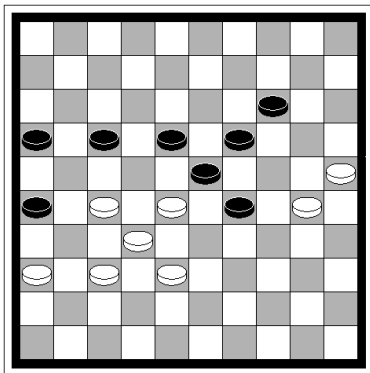

96 ⌚ 3'

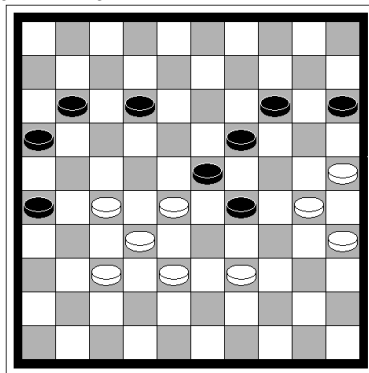
97

⌚ 4'

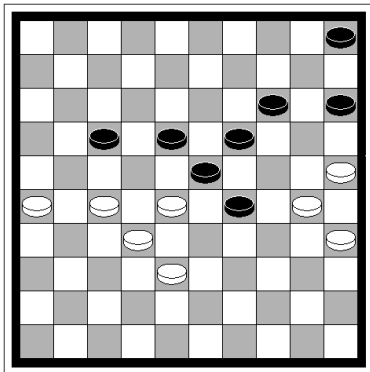
100

⌚ 5'

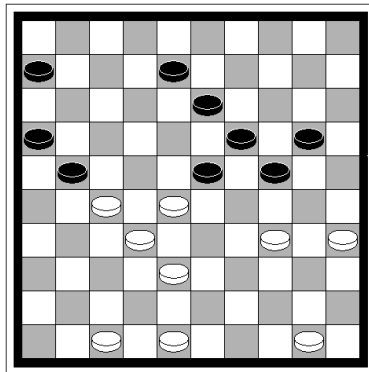
98

⌚ 4'

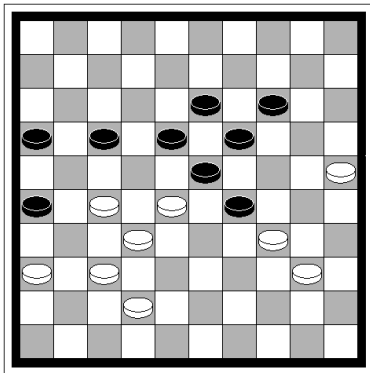
101

⌚ 6'

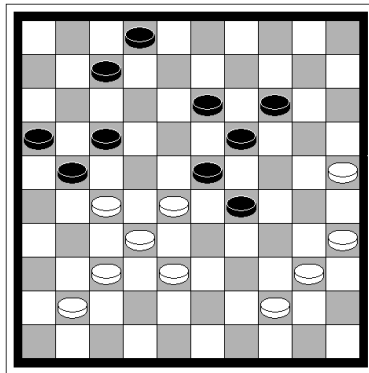
99

⌚ 4'

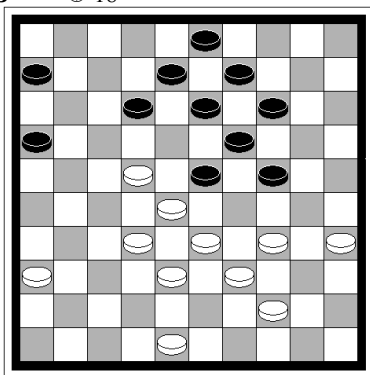

102

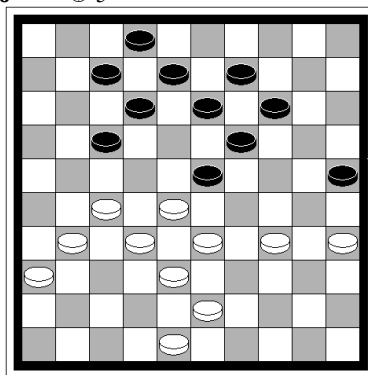
⌚ 6'

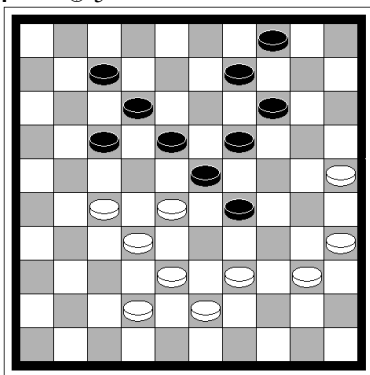
103 ⌚ 18'

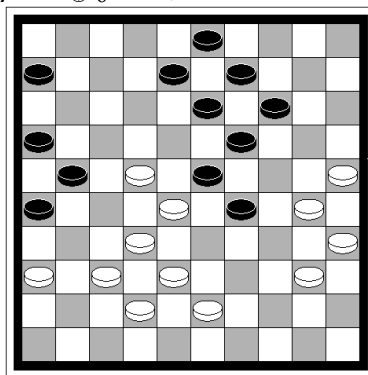
106 ⌚ 5'

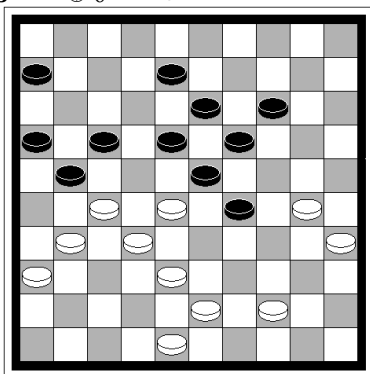
104 ⌚ 5'

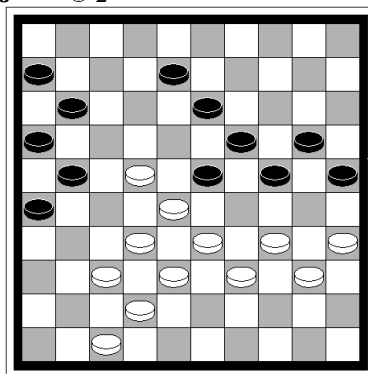
107 ⌚ 6' ●

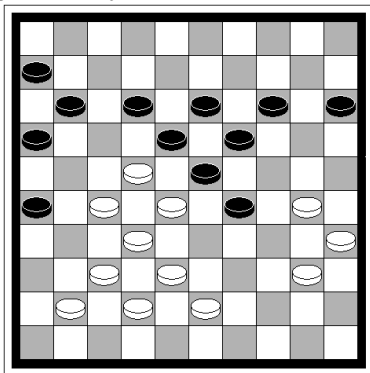
105 ⌚ 6' ●

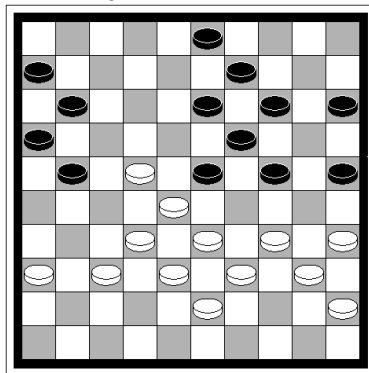
108 ⌚ 2'

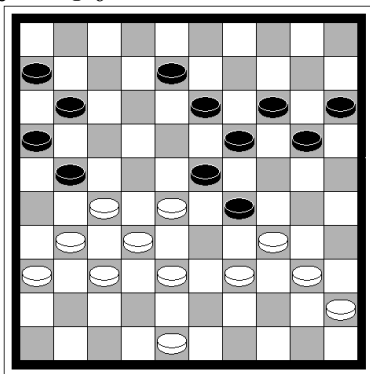
109 ⌚ 20' ●

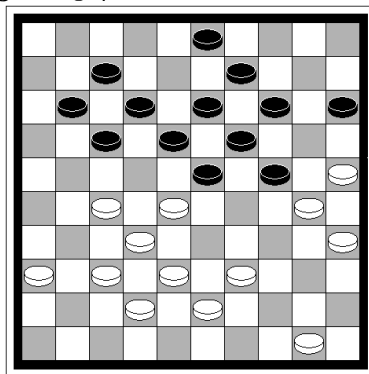
112 ⌚ 13' ●

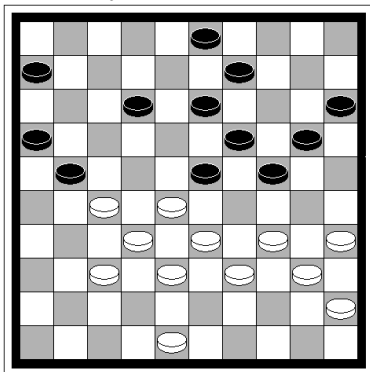
110 ⌚ 6'

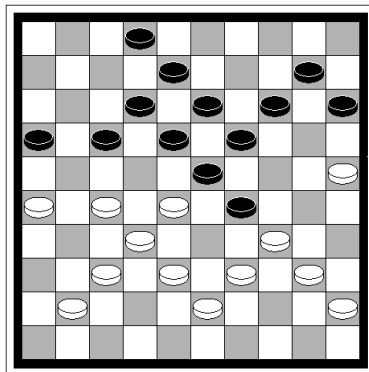
113 ⌚ 4' ●

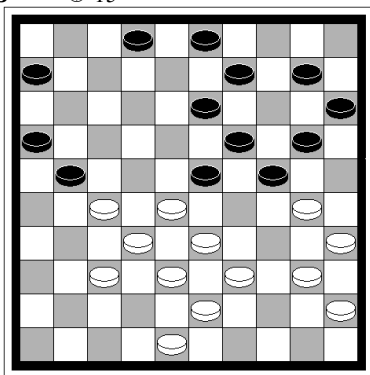
111 ⌚ 20' ●

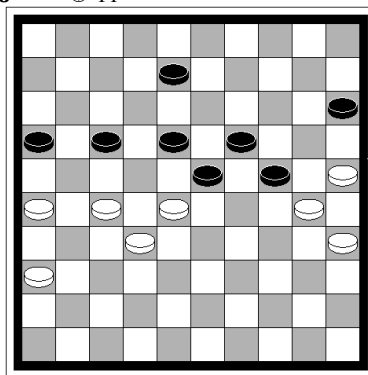
114 ⌚ 4'

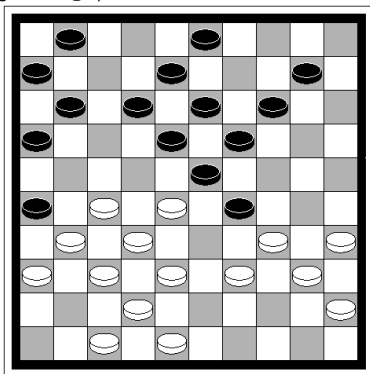
115 ⌚ 15'

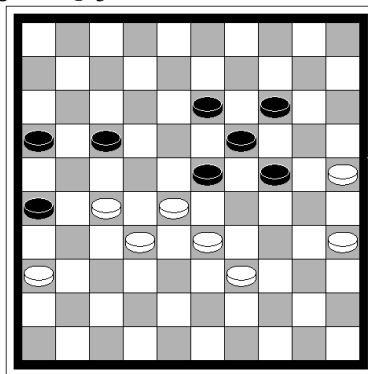
118 ⌚ 11'

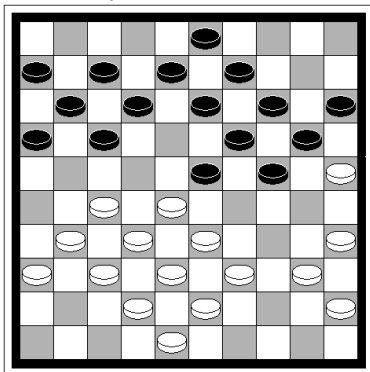
116 ⌚ 7'

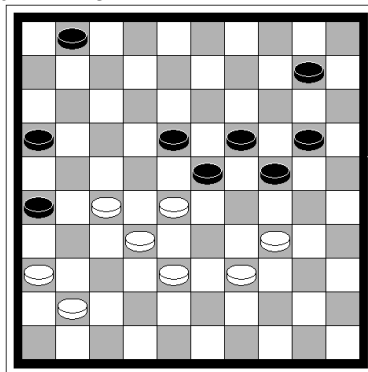
119 ⌚ 3'

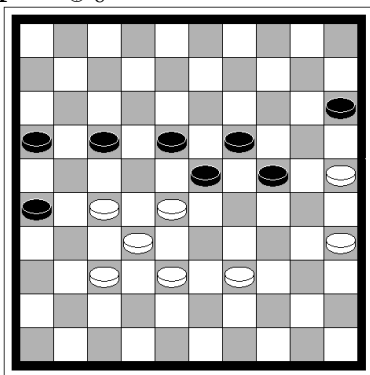
117 ⌚ 10'

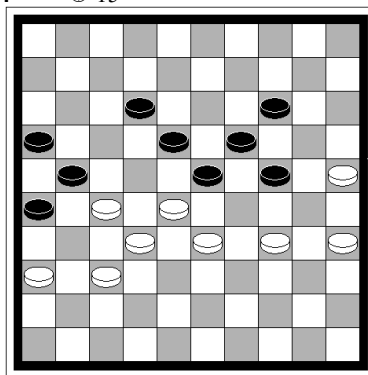
120 ⌚ 3'

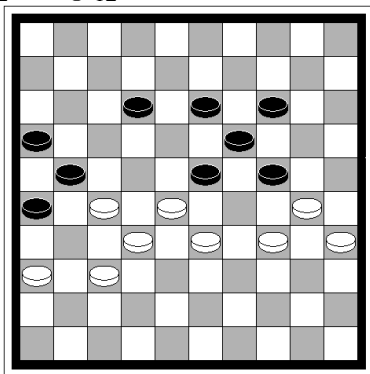
121 ⌚ 8'

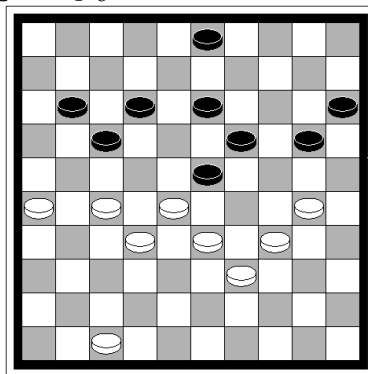
124 ⌚ 15'

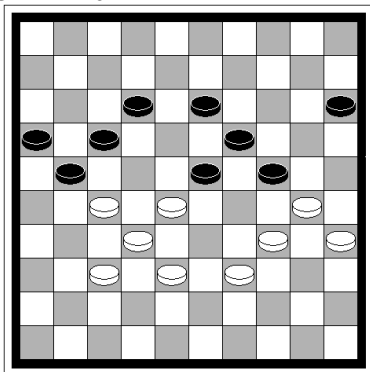
122 ⌚ 12'

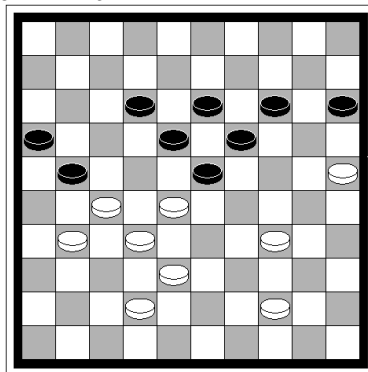
125 ⌚ 8' ●

123 ⌚ 8' ●

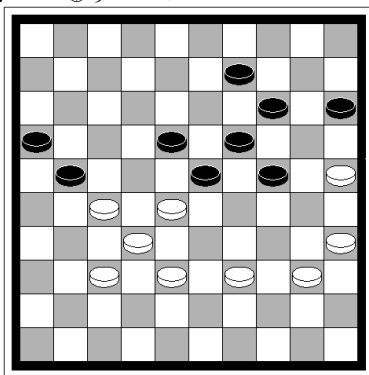

126 ⌚ 5'

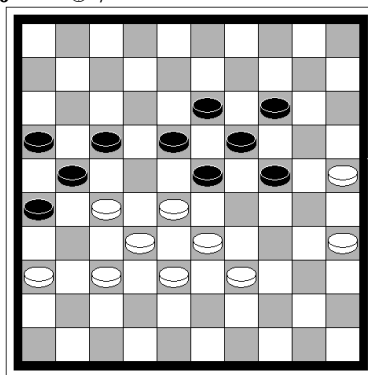
127

⌚ 9'

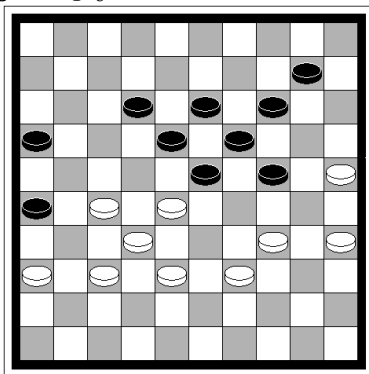
130

⌚ 7'

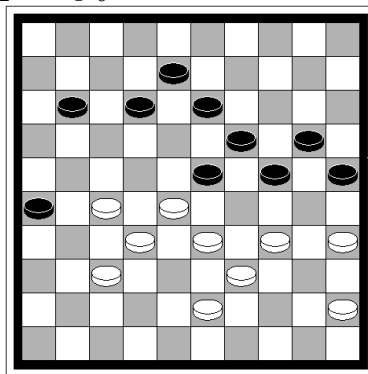
128

⌚ 6'

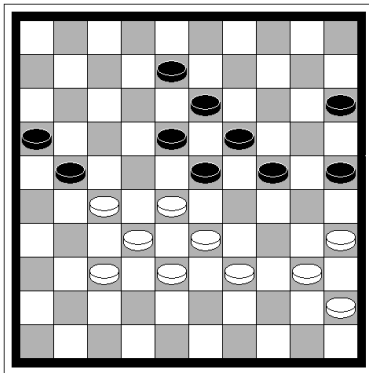
131

⌚ 6'

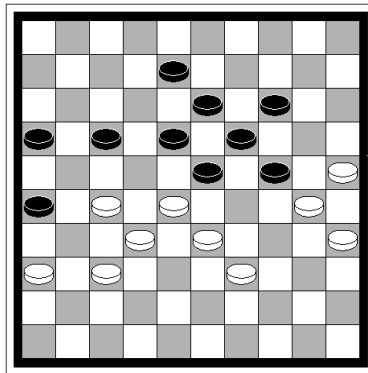
129

⌚ 9'

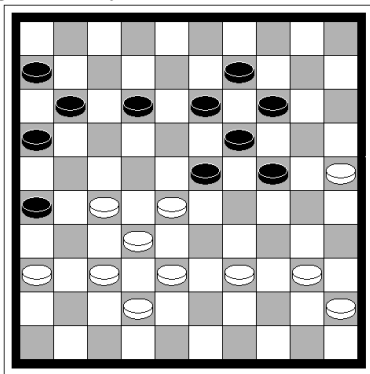

132

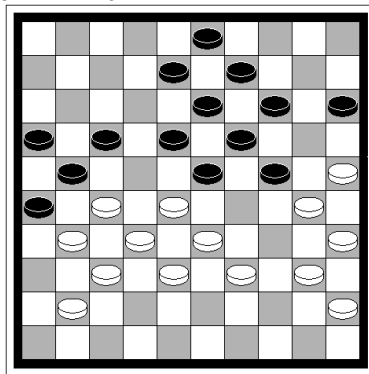
⌚ 7'

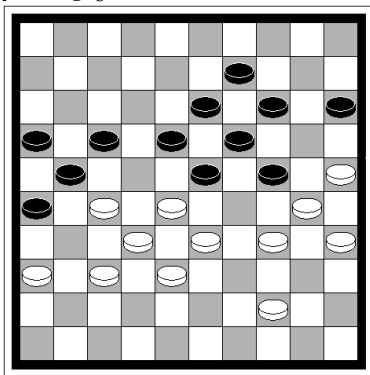
133 ⌚ 10' ●

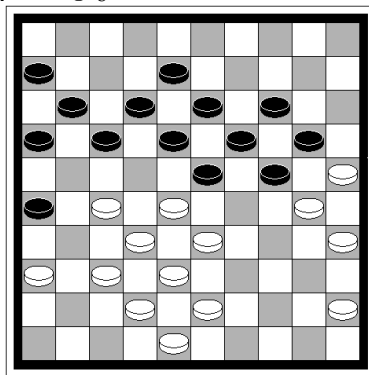
136 ⌚ 15' ●

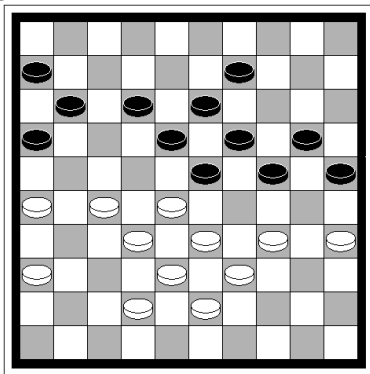
134 ⌚ 8' ●

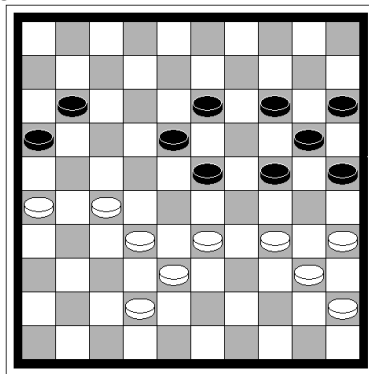
137 ⌚ 8' ●

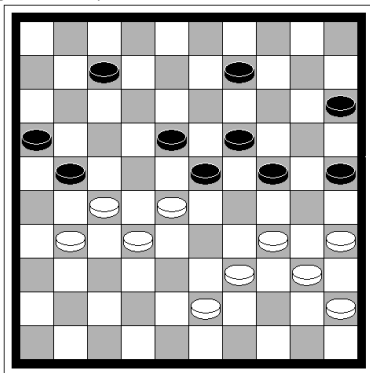
135 ⌚ 12' ●

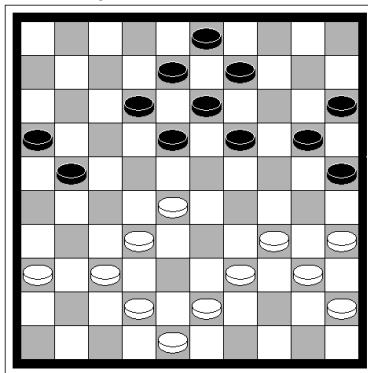
138 ⌚ 4' ●

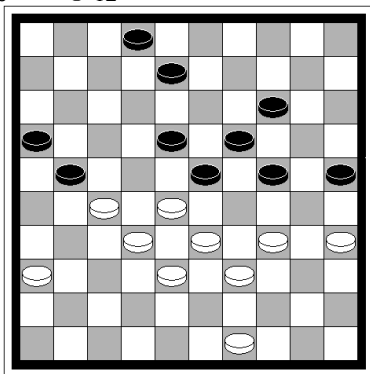
139 ⌚ 7'

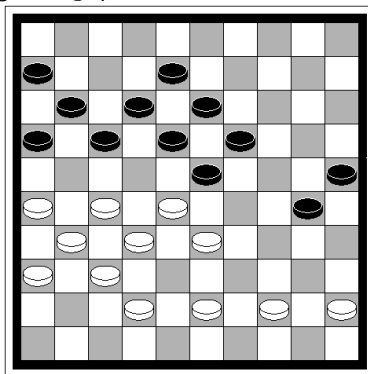
142 ⌚ 6' ●

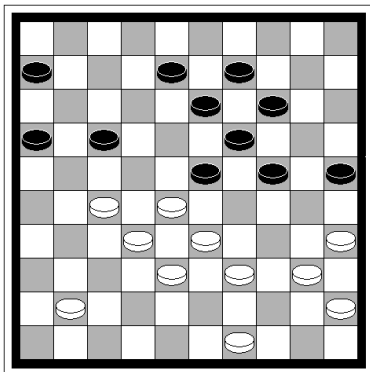
140 ⌚ 12'

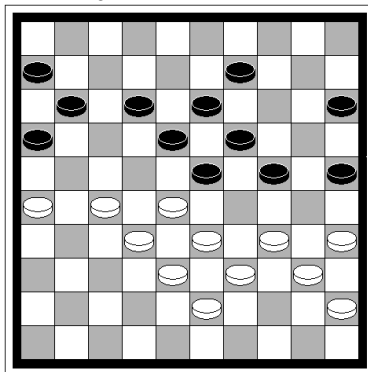
143 ⌚ 4'

141 ⌚ 4' ●

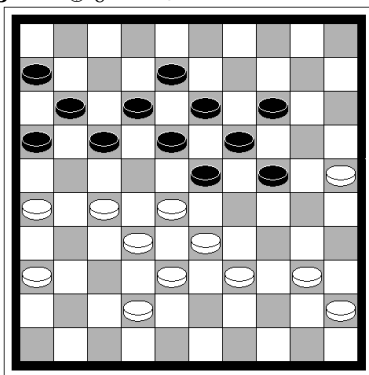
144 ⌚ 8'

145

⌚ 8'

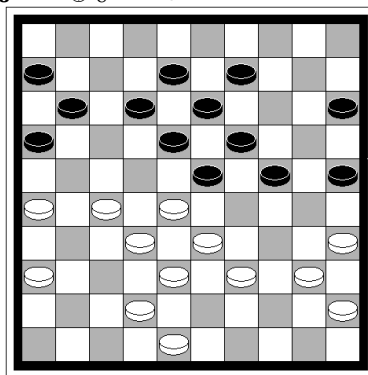
●

148

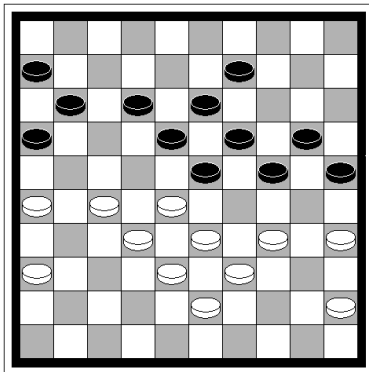
⌚ 8'

●

146

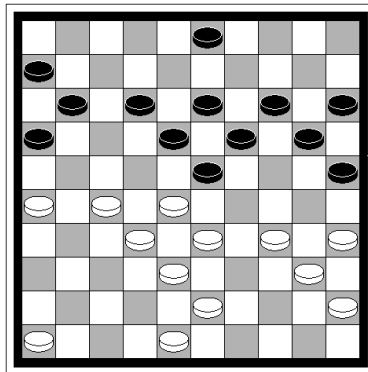
⌚ 6'

149

⌚ 8'

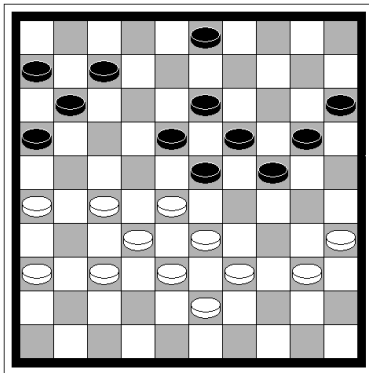
●

147

⌚ 7'

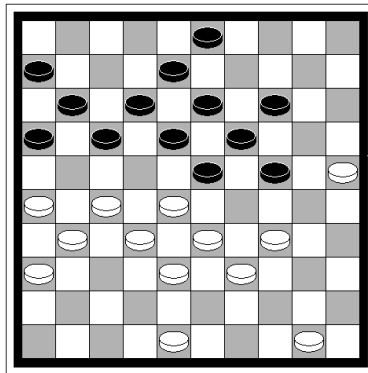
●

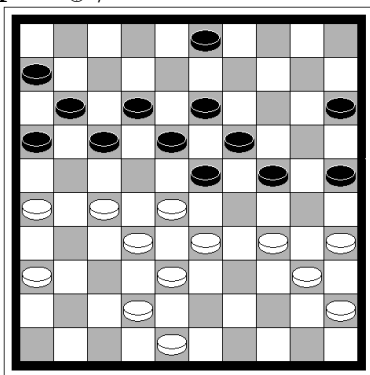
150

⌚ 8'

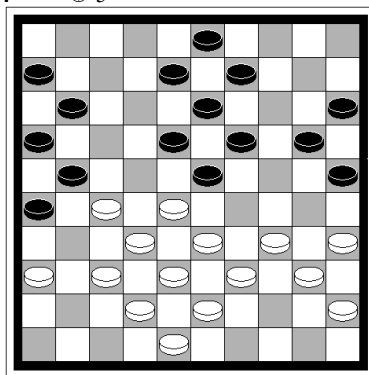
●

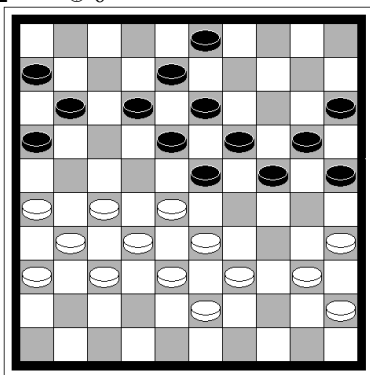
151 ⌚ 7'

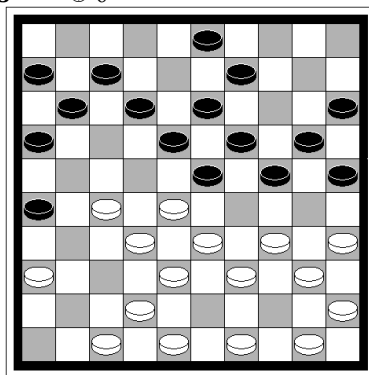
154 ⌚ 5'

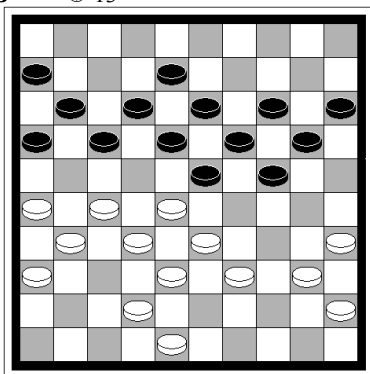
152 ⌚ 6'

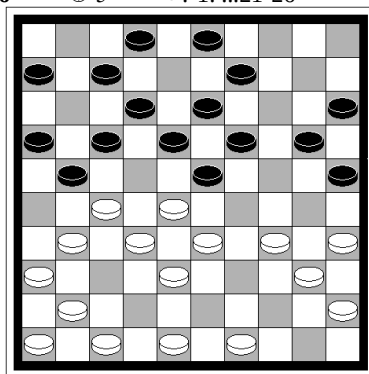
155 ⌚ 6'

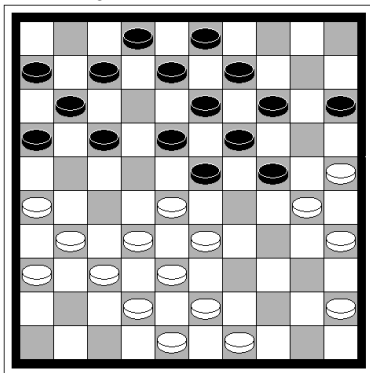
153 ⌚ 13'

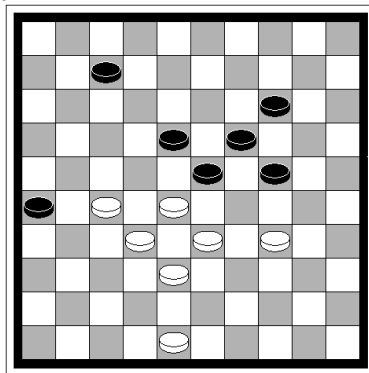
156 ⌚ 5' ●? 1. ...21-26

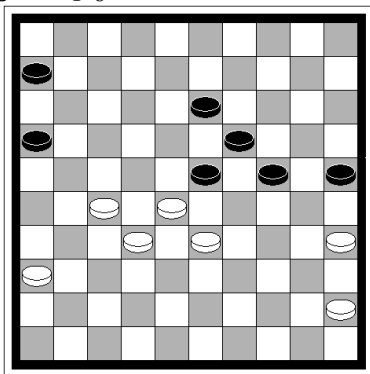
157 ⌚ 8'

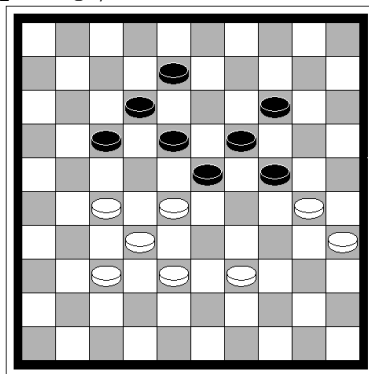
160 ⌚ 4'

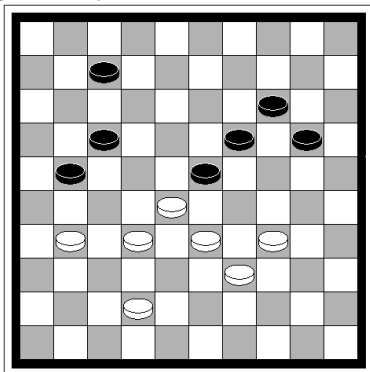
158 ⌚ 8' ●

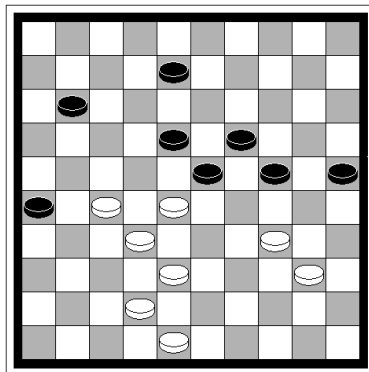
161 ⌚ 7'

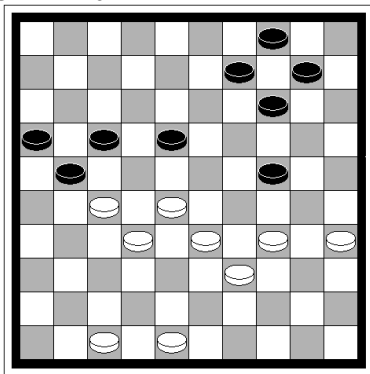
159 ⌚ 7'

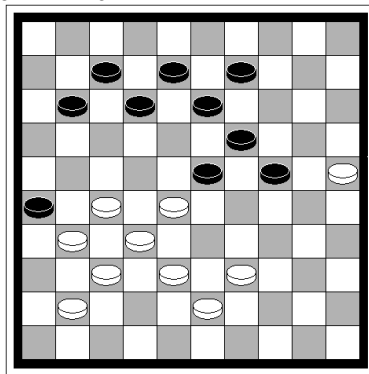
162 ⌚ 2' ●

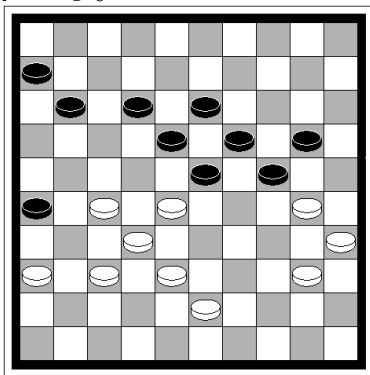
163 ⌚ 8'

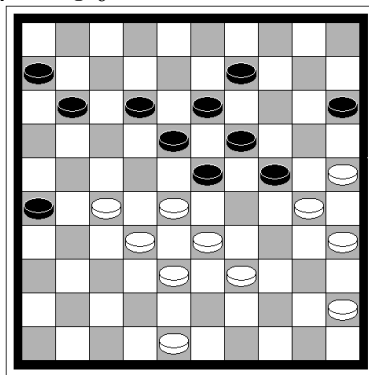
166 ⌚ 8'

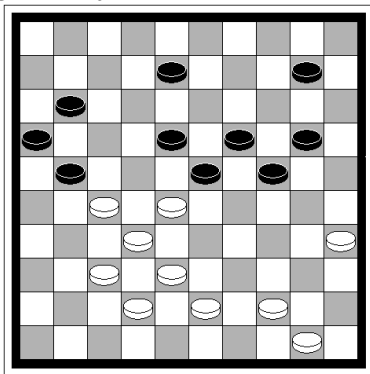
164 ⌚ 6'

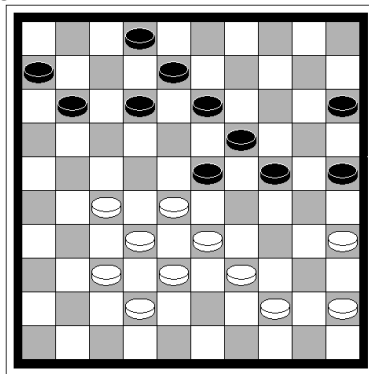
167 ⌚ 6' ●

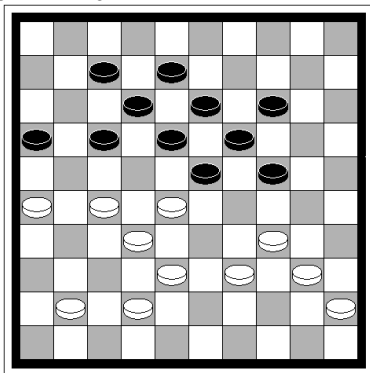
165 ⌚ 6'

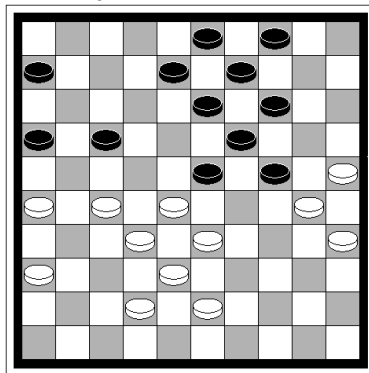
168 ⌚ 4' ●

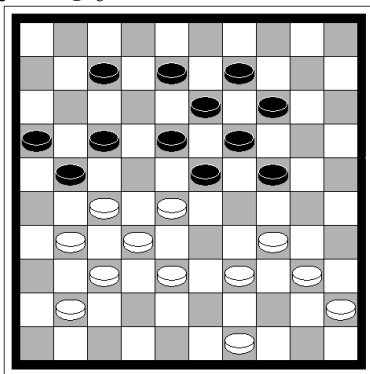
169 ⌚ 8'

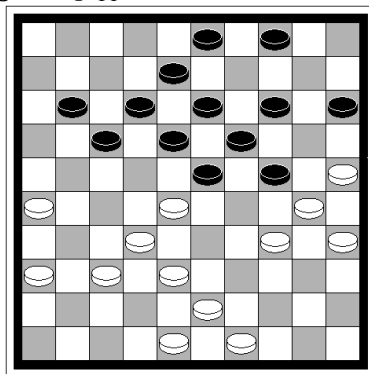
172 ⌚ 5' ●

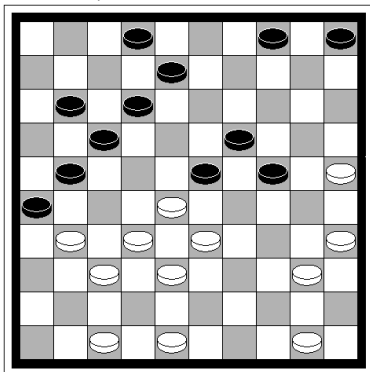
170 ⌚ 6'

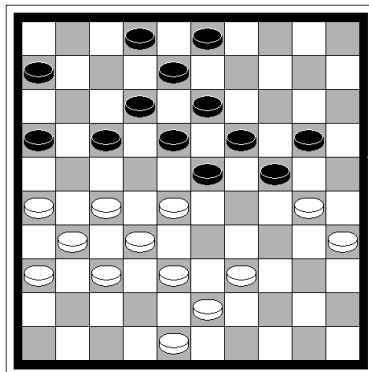
173 ⌚ 11' ●

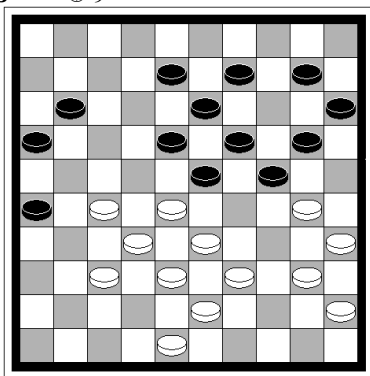
171 ⌚ 7'

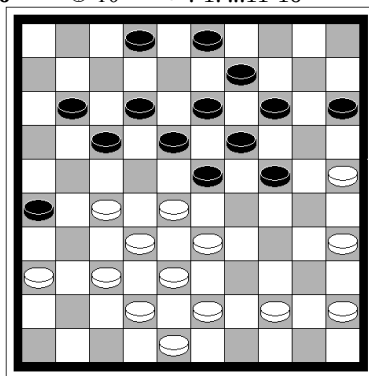
174 ⌚ 2'

175 ⌚ 9'

176 ⌚ 10' ● ? 1. ...11-16

O odpowiedziach

Odpowiedzi w zadaniach na obliczanie pozycji są, w odróżnieniu od odpowiedzi (rozwiązania) kombinacji, mniej konkretne i znacznie obszerniejsze.

Większość odpowiedzi pokazano w wersji skrótowej, bowiem objętość książki nie pozwala na przytaczanie ich w całości. Tam gdzie gra przechodzi w długą końcówkę podana jest jedynie ocena tej końcówki.

„Boczne” warianty (nie główne), które nie zawierają w sobie taktycznych „rodzynków” również nie są pokazywane.

1. H.van der Zee - W.Wesselink (Holandia'88)
58. ...09-14 (58. ...9-13 59.2721) 59.26-21 17x26 60.28-22 26-31 61.22x24 31x22 62.24-19 23-28 63.32x23 14-20 64.19-13 22-27 65.13-09 27-32 66.09-04! (z następnym 4-15-47) x
2. K.van Lith - K.Leesmann
1.40-35 24-29 2.34-30 29-33 3.28x39 11-17 4.39-34 17-22 5.27-21 22-27 6.21-16 27-31 7.32-27 31x22 8.38-32!x
3. S.Egorow - W.Kaplan 1969
1. ...24-29 2.27-21 29x40 3.35x44 19-24! 4.28x30 26-31 5.21x23 31x42 z remisem
4. M.de Kogel - R.Twilhaar
1. ...24-29 (1. ...9-14 2.48-43 2429 3.43-38 29x40 4.35x44 itd. 2-0) 2.27-21! 17x26 (2. ...29x40 3.35x44 17x26 4.30-24 19x30 5.28x8) 3.32-27 23x21 4.34x03x
5. A.Scholma - J.v.Amerongen 1969
1.27-21 07-12 2.21-16 09-13 3.48-42 24-29 4.34-30 18-22 5.32-27
6. B.de Jong - Besuijen
1.35-30 24x35 2.33-29 13-18 3.28-22 08-12? (3. ...23-28 4.32x3 21x43=) 4.22x24 23-28? 5.32x23 21x43 6.45-40 35x44 7.34-30 25x34 8.29x38x
7.
1.33-29 24x33 2.39x28 21-26 3.22-17 12x21 4.42-37x
8. Damaszas - Damarecki
1.27-22? 24-30! 2.35x13 12-18 3.28x10 17x48 4.13x22 48x47 białe poddały się
9. Specogns - Watutin (MS'90)
43.27-21?

Jeśli kamień 50 przestawić na 49, to przechodzi poświęcenie 43.26-21 17x26 44.27-22 18x27 45.32x21 23x43 46.49x38 26x17 47.34-29.

Należało grać 43.50-44 7-12 44.44-40 1-6 45.40-35 (45.27-21 18-22 46.32-27 23x43 47.27x7 43-48 48.21x12 6-11 49.7x16 25-30 50.34x25 48x7) 45. ...6-11 46.35-30 24x35 47.28-22 17x37 48.38-32 37x28 49.33x24=

43. ...07-11 44.21x12 18x07 45.26-21 (silniejsze jest przeprowadzenie komienia 50 na 35 i poświęcenie 34-39) **45. ...11-17 46.21x12 07x18 47.50-44 01-07 48.44-40 07-11 49.40-35 11-16x**

10. F.Hermelink

1.28-22 (1.38-33 25-30 2.34x25 23-29 3.43-38 19-23 4.28x30 17-22 5.33x24 22x44 białe muszą walczyć o remis) **1. ...17x28 2.38-33 26-31 3.33x13 31x42 4.27-22! 19x08 5.32-28! 23x32 6.22-18 12x23 7.34-30 25x34 8.39x48**

11. A.Aksanow - E.Watutin (Złota Praga'96)

42. ...09-14 43.50-45 (43.50-44 24-30 44.35x22 14-20 45.28x19 17x50) **43. ...23-29 44.34x23 18x29**

A. 45.27-21 11-16 46.45-40 16x27 47.32x21 25-30 48.21-16 (48. ...30-34 49.38-32 29x27 50.40x9; 48. ...14-20 49.26-21 17x26 50.16-11 30-34 51.35-30 24x44 52.33x15) 48. ...12-18 49.26-21 17x26 50.16-11 18-23 51.28-22 30-34 52.11-6 34x45 53.35-30 24x35 54.33x13 remis

B. 45.45-40 25-30 46.40-34

B.1 46. ...30x39 47.33x44 29-34 48.44-39 34x43 50.38x49 14-20 51.49-43 z następnym 27-21

B.2 46. ...29x40 47.35x44

B.2.1 47. ...30-34 48.44-39 34x43 49.38x49 14-20 50.49-43 20-25 51.27-21 11-16 52.43-38 16x27 53.32x21=

B.2.2 47. ...30-35 48.27-21 14-20 (49.21-16 35-40 50.16x18 40x49) 49.44-39 remis, na przykład: 49. ...11-16 50.32-27 35-40 51.28-23 19x28 52.33x11 16x7 53.27-22

B.2.3 47. ...14-20 48.44-39 30-34 49.39x30 24x35 50.33-29 z następnym 29-23, 23-18 i remisem

B.2.4 47. ...11-16 48.27-22 19-23 49.28x10 17x50 remis

C. W partii było: 45.27-22 12-18 (groził rajd 32-21) 46.22x13 19x08 47.32-27 08-12 48.45-40 (48.38-32 29x38 49.32x43 14-19 50.43-38 [50.27-22 19-23 51.28x30 25x34] 50. ...24x29 51.45-40 19-24 52.40-34 29x40 53.35x44 24-29 54.44-39 25-30 55.27-21 30-35 56.39-33 29-34 57.21-16 34-40 58.16x18 40-44 59.18-13 44-49 60.26-21 49x2 61.21x12=) 48. ...14-19 49.40-34 29x40 50.35x44 11-16 51.44-39 19-23 52.28x30 25x21 ze znaną w teorii, remisową końcówką, którą nawiasem mówiąc w tej partii czarne wygrały.

12. Crooteman - Terlouw 1957

1.43-39 08-13 2.39-33 17-21 3.34-29 23x34 4.30x39 18-23 (4. ...12-17 5.35-30 [5.39-34 17-22 6.28x26 24-30 7.35x24 19x37] 5. ...24x35 6.33-29)

A. 5.27-22 12-17 (12-18 6.39-34 18x27 7.35-30 24x35 8.33-29 13-18 9.29-24 19x39 10.28x10 remis) 6.22x11 16x07 7.28-22 21-26 (7. ...7-11 8.33-28 21-26 9.38-33 26-

31? 10.22-18! Itd.) 8.32-27 07-11 9.38-32 23-29 10.33-28 29-33 11.39-34 33-38
12.32x43 24-30 13.35x24 19x48x

B. 5.28-22 12-18 6.33-28 23-29

B.1 7.39-34 29x40 8.35x44 18-23 9.44-40 23-29 10.40-35 13-18 11.22x13 19x8x

B.2 7.22-17 21x12 8.27-21 16x 27 9.32x21 29-24 (9. ...18-23 10.25-20 23x34
11.20x7=) 10.39x30 24-29 11.30-24 (11.38-32? 29-33 12.28x39 12-17 13.21x23
19x37 14.30-24 37-42x) 11. ...29x20 12.38-32 i nie widać w jaki sposób mają
wygrać czarne

C. 5.39-34 13-18 6.35-30 24x35 7.33-29

C.1 7. ...12-17 8.29-24 19x39 9.28x10 18-23 remis

C.2 7. ...35-40 8.34x45 23x34 9.28-22 19-23 10.22x13 23-28 11.32x23 21x43
12.23-18 12x23 13.13-8 i wygranej nie widać, gdyż grozi 8-3

13. E.Watutin - A.Woronicz (Białoruś' 89)

A. 41. ...14-20 42.34-30 20-25 (możliwe, że remis jest po 42. ...17-22 43.28x8 13x2)
43.40-34 07-11 (24-29 44.3024 19x39 45.28x8 12x3 46.27-22 18x27 47.32x1)
44.38-33 11-16 45.37-31 17-22 46.28x08 13x02 i nie widać wygranej

B. 41. ...24-29 42.35-30 7-11 43.30-25 11-16 44.40-35 29x40 45.35x44 16-21 (45.
...23-29 46.25-20 14x25 47.28-22 17x28 48.32x14) 46.27x16 18-22 47.25-20 22x31
48.20x7 31-36 49.7-1 białe powinny wygrać

C. 41. ...7-11 42.34-30 24-29 43.30-25 29-34 44.40x29 23x34 45.35-30

C.1 45. ...14-20 46.25x23 34x25 47.27-21 18x29 48.28-22 17x28 49.32x34 13-19
50.34-29 11-16 51.21-17 12x21 52.26x17 25-30 53.29-24 30-35 54.24x13 35-
40 55.13-8 40-44 56.8-3 44-50 57.17-12 białe powinny wygrać

C.2 45. ...11-16! 46.30x39 19-24 47.28-23 (47.38-33 16-21 48.27x16 14-20
49.25x14 13-19 50.14x23 18x27 remis) 47. ...18x29 48.27-22 17x28 49.32x34
wygrana mało prawdopodobna

14. E.Watutin

1.31-26 (grozi 2.28-22, 3.32-28, 4.26x8)

A. 1. ... 09-13 2.30-24 20x29 3.27-22 18x38 4.36-31 23x32 5.49-43 38x40 6.45x23
19x28 7.31-27 32x21 8.26x10

B. 1. ...12-17 2.30-24 20x29 3.27-21 16x38 4.36-31 23x32 5.49-43 38x40 6.45x1

C. 1. ...23-29 2.44-40 (grozi 3.40-35) 2. ...9-13 (2. ...12-17 3.30-24 19x30 4.28-23x; 2.
...20-24 3.28-22 24x44 4.22x33 44-50 5.32-28x) 3.28-23 19x28 4.48-42 37x48 5.40-
35 48x25 6.35-30 25x21 7.26x10x

15. A.Mogiliański - A.Czyżów (ZSRR 1986)

**1.39-34 06-11 2.43-39 11-17 3.30-25 17-21 4.34-30 12-17 5.28-22 17x28 6.38-
33** remis

16. A.Czechowski - v.d. Kerkhof

37.37-31! 04-09 (37. ...21-26? 38.30-25 26x37 39.32x41 23x21 40.25x12) **38.38-33 20-
24 39.31-26 23-29 40.26x17 29x38 41.28-22 24-29 42.32-28 02-07 43.43x32
07-12 44.17x08 03x12 45.22-17 12x21 46.49-43 18-23 47.47-42 09-14 48.43-38
13-18 49.30-25 29-34 50.35-30 23-29 51.30x39** białe wygrały

17. E.Watutin - W.Milszyn (Olimpiada 1992)
39.27-21 16x27 40.31x11 06x17 41.36-31 14-20 42.31-27 20-25 43.44-39 25x43 44.48x39=

18. E.Watutin - A.Czyżow 1980
36.40-34 24-30 37.35x24 20x40 38.45x34 15-20 39.34-29 23x34 40.39x30 12-18
(40. ...20-24 41.43-39 24x35 42.25-20 14x25 43.27-21 16x27 44.28-22 17x28 45.32x3)
41.30-24 19x30 42.25x34

19. A.Baliakin - E.Watutin (Białoruś 1996)
36.48-42! (w partii było: 36.43-39? 17-22! 37.28x17 14-20 38.25x14 19x10 39.30x28 18-22 40.27x18 13x44)
A. 36. ...24-29 37.43-39 29x40 38.45x34 15-20 39.27-21!x
B. 36. ...8-12 37.43-39 03-08 38.39-33 17-21 39.26x17 12x21 40.28-22 21-26 41.22-17 8-12 42.17x8 13x2 43.34-29 23x34 44.30x39 ++/--
C. 36. ...15-20!
C.1 37.38-33 17-22 38.28x17 23-29 39.34x12 13-18 40.12x23 19x28 41.30x10 9-14 42.10x19 8-13 43.19x8 3x22
C.2 37.45-40 24-29 38.30-24 19x38 39.28x10 37x28 40.25x14 9x20 -/+
C.3 37.27-21 16x27 38.32x12 8x17 39.28x10 37x28 40.45-40 18-22 41.26-21 22x33 42.21x12 23-28 43.32x23 29x7 44.43-38 -/+

20. A.Czyżow - H.v.d.Zee (MŚ 1988)
29.30-25! 08-13 (29. ...18-22 30.27x29 24x44 31.25x23 44-50 32.48-43 50x22 33.32-27 21x32 34.38x18; 29. ...21-26 30.25x14 9x20 31.27-21x) **30.25x14 09x20 31.39-34 03-09** (nie można 31. ...24-29 i 31. ...20-25 z powodu prostych kombinacji. Po 31. ...21-26 32.34-30 26x37 33.42x31 17-21 34.27-22 18x27 35.31x22 3-9 36.48-42 ++/--) **32.38-33 21-26?** (silniejsze 32. ...9-14) **33.34-30! 26x37 34.42x31 24-29** (kiepskie 34. ...20-25 35.40-34 9-14 36.31-26 14-20 37.48-43 24-29 38.33x24 20x40 39.45-x34 15-20 40.43-38 20-24 41.38-33 6-11 42.36-31x Należy grać 34. ...9-14 35.31-26 23-29 36.28-23 itd.) **35.33x24 20x29 36.40-34 29x40 37.35x44 17-22** (37. ...15-20 38.27-22 18x38 39.30-25 23x32 40.25x3; 37. ...23-29 38.27-22 18x38 39.48-43x) **38.28x17** białe wygrały

21.
1.27-22 24-30 (1. ...24-29 2.22x11 16x7 3.32-27 23x21 4.34x14) **2.22x11** (2.34x25? 19-24) **2. ...30x39 3.32-27 23x21 4.26x08 16x07 5.08-02x**

22. J.v.d.Wal, 1985
1.28-22 23-28 (1. ...3-8 2.22x2 23-28 3.32x14 21x41 4.2-8 26x37 5.48-42 37-48 6.8-3x) **2.32x14 21x41 3.22x13 26x37 4.48-42 37x48 5.13-09 48x25 6.09-04 25x09 7.04x47x**

23. S.Manszin - M.Koreniewski, 1972
1. ...12-18 2.22-17? (2.32-27!) **2. ...18-22! 3.17x28 13-18 4.37-31 08-12 5.31-27 12-17x**

24. A.Mogiliański - Solnikow, 1969

1.28-22 17x28 2.38-33 26-31 3.33x13 31x42 4.32-28!x

25. E.Watutin - M.Knipper (Nijmegen'91)

- A. 42. ...24-30! 43.45-40 (43.33-29 30-35 44.29-24 19x30 45.28x19 17-22 46.19-13 22x31 47.13x4 21-27 itd.) 43. ...19-24! 44.28x19 24x13 (43. ...30-35 44.42-37 35x44 45.39x50 9-14 46.50-45 14-20 47.45-40 21-26 48.40-35 17-21 49.33-29 20-24 50.29x20 25x14 51.38-33 14-20 52.33-29 20-25 53.35-30x) 45.40-35 09-14 46.35x24 14-19 remis, gdyż nic nie daje: 47.34-29 19x30 48.29-23 18x29 49.33x35 wobec 13-18 i 17-22
- B. w partii było: 42. ...9-13? 43.45-40 21-26? (większy opór można stawiać po: 43. ...25-30 44.34x25 21-26 z nadziejami na poświęcenie drugiego kamienia 26-31 i 17-21 lub 18-22, a na 45.42-37 uderzenie 24-29 46.33x24 19x30 47.28x8 17-22 48.25x24 22x35 itp) 44.27-22 18x27 45.32x12 23x43 46.39x48x

26.

1. ...14-20 2.22-17! 11x42 3.38x47 i teraz czarne muszą myśleć jak się uratować.

27. G.v.Alten - R.Clerc

1. ...08-12 2.28-22

- A. po 2.39-34 17-21 powstaje pozycja Woldubly, w której znaczącą przewagę mają czarne. Drogę do remisu pokazał w 1964 roku kijowski mistrz J.Koźmiński: 3.34-29 23x34 4.30x39 18-23 5.27-22 (jeżeli 5.28-22, to 24-30 z następnym 23-28; 5.39-34 13-18 6.25-20 14x25 7.28-22 23-28 8.32x14 21x41) 5. ...12-17 (5. ...12-18 6.39-34 18x27 7.34-30! 13-18 [7. ...27-31 8.33-29!]) 8.28-22 23-28 9.32x12 27x7 10.33-28 24-29 11.38-33! 29x38 12.37-32! 38x27 13.30-24 19x30 14.35x24 itd. => 6.22x11 16x7 7.28-22! 7-12 8.22-17 12-18 9.32-28! 23x34 8.17-11 remis
- B. 1. ...17-21 2.28-22 8-12 (2. ...23-29 3.37-31 26x17 4.39-34 21x43 5.34x3=) 3.33-28 23-29 4.28-23 19x17 5.30x10 17-22=
- 2. ...17x28 3.33x22=**

28. Baba Sy - Gordijn (MŚ 1960)

- A. 43. ...24-29 44.33x24 17-22 45.28x17 21x12 (tak grały czarne w partii J.v.d.Borst - E.Watutin w meczu ZSRR-Holandia w 1989 roku i osiągnęły remis) 46.24-20 14x25 47.39-33 12-17
- A.1** 48.27-21 16x27 49.32x12 18x7 50.33-29 13-18 51.29-24 26-31 52.24x22 31x33 53.34-29=
- A.2** 48.33-28 16-21 49.27x16 18-22 50.38-33 22-27 51.32x12 23x41 52.12-7 41-47=
- B. w partii Baba Sy - Gordijn było: 43. ...17-22 44.28x17 12x21 45.33-28 12-17 (45. ...23-29 46.34x23 18x29 47.30-25 13-18 48.28-22! 13-18 49.22-18 12-17 50.18-13 19x8 51.27-21 16x27 52.32x3) 46.38-33 17-21 47.30-25 24-29 48.33x24 19x30 49.28x10 18-23 50.35x24 23-28 51.32x23 21x41 52.10-5 białe wygrały

29. G.de Jong, 1937

1.28-22 23-29 2.33-28 18-23 3.22-17 21x12 4.28-22 remis

To cytaty z książki I.Koupermana „Strategia i taktyka w warcabach”. Ja mam jednak inne zdanie:

4. ...12-17 5.22x11 16x07 6.27-22 07-12 7.32-27 12-18 8.38-32 (8.37-32 29-33 9.38x20 26-31 10.27x36 18x27) **8. ...29-33 9.22-17 33-39 10.17-11 39-44 11.11-07 44-50** czarne mają piękną końcówkę z pionem więcej.

30. Labuckas - Leibowicz, 1973

1. ...23-29 2.34x23 13-18 3.25-20 (silniejsze 3.28-22 17x39 4.25-20 14x34 5.23x5 39x44 itd. --/++) **3. ...18x38 4.20x09 24-29 5.32x43 10-14 6.09x20 19-23 7.28x19 17-22 8.27x18 12x34x**

31. W.Wirny - E.Watutin (Mistrzostwa ZSRR Juniorów 1980)

1. ...23-29 2.27-21 (2.39-34 18-23 3.43-39 6-11! [3. ...13-18 4.28-22 17x37 5.27-21 16x27 6.35-30 24x44 7.33x42 44x33 8.38x7] białe mają problemy) **2. ...16x27 3.32x21 06-11 4.36-31?** (4.21-26 18-23 5.16x20 23x32 6.38x27 29x49 7.20x29 49x16x należy grać 4.40-34 29x40 5.35x44 -/+) **4. ...18-22 5.21-16 19-23 6.16x20 23x32 7.38x18 29x49 8.20x29 17-21 9.26x17 25-30 10.35x24 49x01**

32. E.Watutin - D.Lewkow (Mistrzostwa Mińska, 1986)

1.37-31 18-22 (1. ...21-26 2.27-21 26x39 3.21x14 19x10 4.28x30! 39x37 5.30-24 29x20 6.25x5) **2.27x18 23x12 3.31-27** (groziło 19-23, 21-26) **3. ...12-18 4.43-39** białe wygrały

33. odmiana pozycji Kellera - Springera, d.214 „Gra pozycyjna” I.Kupermana

1.34-30

- A. **1. ...17-21 2.39-34 12-17** (2. ...23-29 3.34x23 18x29 4.28-23 19x39 5.30x10 34-39 6.37-31 26x28 7.10-04 21x32 8.04x50) **3.28-22! 17x39 4.38-33 39x28 5.34-29 23x25 6.32x03 21x41 7.03x09 E.Watutin**
- B. **1. ...17-22 2.28x17 12x21 3.33-28 08-12 4.39-33 12-17 5.43-39 17-22 6.28x17 21x12 7.33-28 12-17 8.38-33 26-31** (8. ...17-21 9.39-34 14-20 10.48-43! 20-25 11.43-38) **9.37x26! 23-29 10.28-23 19x37 11.30x10 29x38 12.39x33 38x29 13.10-05x I.Kuperman**

34. A.Andreiko - I.Kuperman (mecz o MŚ 1967)

1.27-22 18x27 2.34-29 23x34 3.28-23 19x28 4.30x10 27-31! 5.32x23 31x42 6.38x47 13-18 7.39x30 18x49 --/++

35. F.Hermelink

1.43-39 08-12 2.34-29 23x43 3.28-23 19x39 4.30x17 21x12 5.25-20 14x25 6.37-31 26x28 7.49-44! 43x21 8.44x04x

36. E.Watutin - W.Świdziński (Białoruś 1997)

34.25-20!

gorzej 34.34-29 23x34 35.27-22 18x27 36.32x21 16x27 37.28-23 19x28 38.30x10 34-40 (kiepsko 38. ...17-22 39.39x30 28x48 z powodu 40.10-05 48x31 41.38-32 27x38 42.36x16) 39.33x31 40-45 itd.

34. ...14-25 35.34-29! 25x34 (35. ...23x34 36.28-22 17x28 37.32x14 09x20 38.30x06) **36.29x20 03-08**

36. ...34-40 37.35x44 09-14 (37. ...23-29 38.33x24 19x30 39.28-23 18x29 40.27-22 17x28 41.32x25) 38.20x09 03x14 39.33-29 23x34 40.39x30 17-21 41.38-33 14-20 42.33-29 20-25 43.29-24 25x34 44.24-20 11-17 45.20-15x

37.39x30 19-24 38.28x19 24x15 39.43-39 13x24 40.30x19 17-21 41.33-28 18-23 42.19-14 09x20 43.28x19 11-17 44.38-33 20-25 45.19-14 z wygraną pozycją

37. E.Watutin - A.Baliakin (Białoruś 1986)

1. ...13-18!

i pozycja białych jest beznadziejna, gdyż nie można 2.27-22 18x27 3.31x22 wobec 3. ...24-30 4.34x12 07x27 5.32x21 23x45 w partii białym udało się uratować !

38. J. v.d. Wal - v.Harten

1.48-42! 23-29? 2.34x23 16-21 3.27x16 07-11 4.16x18 13x22 5.28x17 19x48 6.33-29! 48x34 7.39x10x

39. F.Hermelink

1.33-29 24x22 2.30-24! 19x50 3.38-33 50x28 4.25-20 14x25 5.31-26 22x31 6.26x19 23x14 7.32x01

40. R.Clerc - Risenkamp

21.34-30! 10-14 (21. ...20-25? 22.28-22 25x34 23.40x20 15x24 24.35-30 24x35 25.33-29 23x34 26.39x30 35x24 27.27-21 16x18 28.32x05) **22.30-25**

A. **22. ... 08-12 23.39-34!** i nie można 23. ...24-30 i 23. ...24-29 z powodu odpowiednich uderzeń na pole 12. Grozi 24.34-29 23x34 25.40x29

B. **22. ...11-17 23.35-30 24x35 24.33-29 23x34 25.39x30 35x24 26.27-21 16x27 27.32x23 +/-**

C. w partii było: **22. ...02-07 23.27-22 18x27 24.31x22 04-10** (0812) **25.33-29 07-12 30.43-38 03-08 31.44-39 12-18 32.37-31 26x37 33.42x31 18x27 34.31x22 11-17 35.22x11 16x07 +/-**

41. T.Sijbrands - W.Szczegolew 1965

A. **42. ...08-13!** (by na 43.39-34 zagrać 23-29 44.34x23 18x29 +/-) **43.36-31 17-21 44.31-26 21-27** (44. ...12-17 45.37-31 01-07 46.39-34) **45.32x21 23x34**

46.40x09 13x04 47.21-17 12x21 48.26x17 19-24 +/- z raczej remisowym zakończeniem

B. w partii było: **42. ...18-22? 43.37-31! 23-29 44.31-27! 22x31 45.36x27 08-13 46.40-34! 29x40 47.45x34 13-18** (47. ...24-30 48.34-29 30-35 49.39-34x) **48.34-29 01-07 49.29x09 19-23 50.28x19 18-22 51.27x18 12x03 52.25-20** białe wygrały

42. T.Przymusiński - E.Watutin (PCBEST CUP 2000)

A. **1.36-31 19-24 2.28x17 11x22 3.27x18 24-30 4.35x24 20x49x**

B. **1.27-22 12-18 2.22-17 11x22 3.28x17 07-11x**

C. **1.34-30 25x34 2.39x30 20-24 3.36-31** (inaczej po 12-18, 7-12 groźba uderzenia królewskiego okaże się śmiertelną) **3. ...11-16** (12-18? 4.30-25! z podwójną groźbą

5.25-20 lub na 4. ...9-14 5.35-30 24x35 6.33-29 23x34 7.27-21 16x27 8.28-22 18x36
9.37-31 36x27 10.32x1=) **4.30-25 09-14 5.27-22 12-18 6.25-20 18x36 7.20x20**
15x24 8.32-27 i kamień przewagi zwiększa szanse białych na skuteczny przerwy.
Nie można: 8. ...26-31 9.37x26 36-41 10.33-29! 24x31 11.26x46

43.

1. ...24-29? 2.33x24 19x30 3.28x17 11x31 4.35x24 31-36 5.25-20! 36x47 6.37-31 26x28 7.38-33 47x29 8.24x04x

44. H.Wiersma - Bak 1976r.

1.37-31 26x37 2.42x31 07-11 3.27-22 18x27 4.32x21! 17x37 5.43-39 23x34 6.40x16x

45. W.Bieszczasnyj - A.Czyżow (Mistrzostwa ZSRR juniorów 1982)

1. ...14-20! 2.39-33? (należy grać 2.37-31 26x37 3.32x41! 23x43 4.30-25 21x32 5.25x23 18x40 6.35x44 43x34 7.42-38 32x43 8.48x17 11x22 remis) **2. ...20-25 3.28-22 12-17 4.33-28 24-29 5.30-24 19x39 6.28x08 03x12 7.22x13 26-31 8.37x26 29-33 9.38x29 39-43 10.48x39 12-18 11.13x22 17x48 12.26x17 48x32**

46. E.Watutin

1.39-34 (grozi 2.34-29 23x34 3.40x20 15x24 4.28-23 19x39 5.38-33 39x28 6.32x01 lub 4.27-21 26x17 5.28-22 17x39 6.38-33 39x28 7.32x05) **1. ...15-20 2.34-29 23x34 3.40x29** z nieuniknioną groźbą 4.27-21 26x17 5.28-22 17x39 6.38-33x

47. Analiza

1.25-20! 24-29? (silniejsze 1. ...23-29) **2.33x24 19x30 3.28x17 11x31 4.35x24 31-36 5.20-14! 09x29 6.38-33!! 36x40 7.45x01**

48. 1.28-22 08-13 2.32-28 21x34 3.40x09 23x41 4.36x47 18x36 5.09x07

49. Embden

1.27-22? 18x27 2.32x21 23x34 3.40x20 16x27 4.20-14 09x20 5.25x05 13-18!! 6.05x22 17x50x

50. E.Aman - A.Baliakin (MŚ 1994)

A. 24. ...02-07

A.1 25.46-41 01-06 26.43-39 07-11 27.48-43 14-20 28.25x14 09x20 29.30-25 24-29! 30.25x14 (30.33x24 19x30 31.28x17 11x44 32.35x24 44x35 33.25x14 04-09 34.24-20 [34.45-40 09x29 35.34x12 35x44x] 34. ...15x24 35.14-10 09-14 36.10x30 35x24) 30. ...19x10 31.28x17 11x42 32.34x12 06-11! 33.38x47 11-17 34.12x21 16x49 x

A.2 25.43-39 07-11 26.48-43 03-08 --/++

A.3 25.34-29 23x34 26.40x20 15x24 27.37-31 (27.43-39 24-29 28.33x24 16-21 29.27x16 07-11 30.16x07 14-20 31.25x23 18x20 32.07x18 13x31x) 27. ...26x37 28.32x41 18-23 29.38-32 13-18 --/++

B. w partii było: 24. ...14-20 25.25x14 09x20 26.30-25 04-09 27.25x14 09x20 28.43-39 02-07! 29.34-30 20-25 30.39-34?! --/++

51.

**1.38-33 23-29 2.30-25 29x38 3.32x43 24-29A 4.45-40! 19-24 5.43-38 14-19
6.38-32 18-23 7.27-22 12-18 8.22x11 16x07 9.26-21 07-12 10.21-16 12-17
11.48-42 29-33 12.28x39 18-22 13.39-33 13-18 14.40-34x**

A. 4.43-38? 29-34 5.48-43 16-21! (5. ...19-24 6.28-22 17x28 7.43-39 34x21 8.26x10)
6.27x16 19-24 7.28-23 13-18 itd.

52. E.Altszul - Z.Sadowska (1982)

1. ...21-26 2.40-35 17-21

A. **3.35-30 24x35 4.33-29 19-24 5.28x17 24x44 6.17-12 44-50** za śmiertelną
groźbą 50-45

B. **3.28-22 12-18 4.41-37 23-28! 5.32x14** (5.32x12 21x43 6.39x48 24-30 7.35x24
19x08) **5. ...21x41 6.14-10 18x27 7.33-28 41-46x**

C. w partii było: **3.41-37 12-17 4.28-22** (4.27-22 21-27! 5.32x12 23x43 6.39x48
7.35x24 19x08) **4. ...17x28 5.33x22 24-30 6.35x24 19x30 7.22-17 21x12
8.38-33x**

53.

1.31-27 08-12 2.43-39 (2.43-38 20-24 3.48-43 23-29 4.43-39 29-34! 5.39x30 18-23) **2.
...20-24 3.48-43 23-29 4.25-20! 29x49 5.20x09 13x04 6.28-22 17x28 7.32x14
49x21 8.26x08x**

54. Gulian - Fiedoruk (1979)

A. **1.37-31 03-09 2.40-34 09-14 3.45-40 14-20**

B. **1.40-34 17-21 2.26x17 12x21 3.28-22** (3.45-40 21-26 4.28-22 08-12) **3. ...24-29
4.33x24 19x30 5.35x24 23-29 6.34x12 08x28 7.32x23 21x34x**

C. **1.28-22 17x28 2.33x22 23-28! 3.32x14 13-19 4.22x02 19x10 5.02x30
25x34x**

55. Hisard - Smit

próba zajęcia drugiego bandowego pola **1. ...14-20?** została obalona poświęceniem: **2.27-
22! 18x27 3.32x12 23x43 4.49x38 08x17 5.30-25 19-23 6.25x14 17-22 7.34-30x**

56. T.Sijbrands - A.Simonata

**1.39-33 14-20 2.27-21! 26x17 3.33-29 13-18 4.28-22 17x28 5.34-30 23x25
6.32x03x**

57. P.Roozenburg

A. **1.33-29 19-24 2.28x26 24x22 =**

B. **1.34-30 18-22 2.27x20 21-27 3.32x21 23x14**

C. **1.27-22! 18x27 2.33-29x**

58. A.Andreiko - S.Jegorow

1.35-30 24x35 2.25-20 35-40? (2. ...13-18 3.20-14 19-24 4.28x30 10x19 remis)

3.34x45 23-29 4.33x24 19x30 5.28-23 30-34? (5. ...10-15 6.23-19 15x24 7.19x39
13-18 z następnym 18-22, 21-27, x27) **6.37-31! 26x19 7.20-15 21x32 8.15x04x**

59. van Deik - Fabr

1.35-30 15-20 (1. ...13-18 2.30-24 19x30 3.28x19 itd. 2-0) **2.27-22 20-24** (2. ...20-25 3.22x11 25x34 4.33-29 16x07 5.29x09) **3.22x11 16x07 4.33-29! 24x31 5.30-24 19x30 6.28x37**

60. van der Wal

- A. **1.25-20? 24x15 2.39-34 18-22?** (2. ...15-20 3.33-29 19-24!!=) **3.27x29 21-27 4.32x21 16x27 5.37-32 27x38 6.33x42 19-24 7.29x20 15x24 8.42-37! 13-19 9.28-22 19-23 10.22-17** itd. 2-0
- B. **1.35-30! 24x35 2.39-34 19-24 3.28x08 24-30** (3. ...18-22 4.27x18 21-27 5.32x21 16x27 6.08-03 białe powinny wygrać) **4.27-22! 18x40 5.25x45x**

61. E.Watutin - I.Rybakow (Białoruś 1997)

- A. w partii było: **42.27-22? 03-08?** (42. ...2530! 43.35x13 03-09 44.28x10 09x40=) **43.22x11 16x07 44.32-27 21x32 45.37-31 26x46 46.28x37 46x30 47.35x11x**
- B. **42.41-36! 14-20 43.28-22 17x30 44.35x15** białe powinny wygrać

62. E.Watutin - I.Tolstik (Białoruś 1998)

41. ...03-08

41. ...03-09 42.44-40 09-14 43.48-43 23-29 44.43-39 18-23 45.39-34 (45.40-35 29-34 46.39x30 12-18=) 45. ...12-18 46.34-30 (46.40-35 29x40 47.35x44 17-22 48.28x17 23-28 49.32x12 13-18 50.12x23 19x50) remis
42.44-40 17-21 43.26x17 12x21 44.25-20! 24x15 45.40-34 08-12? 46.33-29 12-17 47.27-22 18x27 48.29x09 27-31 49.48-42 31-36 50.42-37 19-24(?) 51.37-31 36x27 52.09-04x

63. Kontrobarski - Szczegolew (M.ZSRR, Mińsk 1978)

1. ...18-23 2.37-31? (należy grać 2.47-41 itd. -/+) **2. ...12-18 3.31-27 23-29! 4.43-38 19-23 5.28x30 18-23 6.33x24 23-28 7.32x23 21x45** czarne wygrały

64. M.Koreniewski - R.Leszczyński (M.ZSRR 1978, dodatkowy mecz)

43.25-20! 24x15 44.39-34 11-17? (44. ...15-20! 45.33-29 21-26 46.27-22 18x27 47.29x09 08-13! 48.09x18 27-31=) **45.33-29 19-24 46.28x30 17-22?** (46. ...08-12!) **47.29-23! 22x33 48.23x03 21-27 49.32x21 16x27 50.34-29 33x24 51.30x08 27-32 52.08-02 32-38 53.03-21 38-42 54.21-38x**

65.

1.34-30 (1.25-20 24x15 2.33-29 12-17! 3.39-33 17-22! 4.28x17 19-24 5.29x20 15x24=)
1. ...24x35 2.39-34 16-21? (2. ...12-17!) **3.27x16 12-17 4.34-30! 35x24 5.25-20 24x15 6.33-29 23x34 7.28-22 17x28 8.32x03 34-40 9.03-17 40-45 10.17-50 13-18 11.16-11 19-23 12.38-33 18-22 13.11-07 22-27 14.07-02 23-29 15.33x24 27-31 16.50-44! 31x42 17.44-40! 45x34 18.24-20 15x24 19.02x37x**

66. I.Tolstik - W.Świdziński (Białoruś 1994)

46. ...26-31 (46. ...12-17 47.27-21 16x27 48.32x12 23x43 49.39x48 18x07 50.34-29=)
47.27x36 16-21 (47. ...12-17 48.36-31 18-22 49.35-30 24x35 50.34-30 35x24 51.32-27 23x43 52.27x40)

- A. **48.32-27 21x43 49.39x48 23x32 50.34-29 32-37 51.29x09 13x04** i czarne
wygrały
B. **48.28-22 18x27 49.34-30 -/+** ale remis
C. **48.34-30 12-17 49.39-34 18-22** i remisu dla białych nie widać

67.

1.33-28 13-19 2.27-22 18x27 3.32x12 23x43 4.39x48 08x17 5.26-21 17x26
6.36-31 26x37 7.48-42 37x48 8.40-35 48x30 9.35x04x

68.

- 1.34-30 25x34 2.39x30 13-18 3.30-24 19x30 4.28x10 04x15 5.43-39!**
A. **5. ...18-22 6.32-28! 22-27 7.28-22 27x18 8.37-31 26x37 9.38-32 37x28**
10.33x04
B. **5. ...18-23 6.33-28! 23-29 7.28-23 29x18 8.39-34 30x39 9.38-33 39x28**
10.32x01

69. W.Świdziński

1.38-33 08-13 (groziło 2.28-22 17x48 3.30-25 48x30 4.35x11, jeżeli 1. ...09-13, to 2.27-22 0711 3.33-29 12-18 4.43-38 18x27 5.29x20) **2.43-38 14-20** (groziło 3.30-24) **3.27-22 07-11 4.33-29 12-18 5.30-24 19x39 6.28x08 17x37 7.45-40 03x12 8.29-24 20x29 9.38-32 37x28 10.40-34 29x40 11.35x04**

70. A.Baliakin - A.Mogiliański

1. ...16-21 2.27x16 18-22 3.25-20 22x31 4.20x07 19-24 5.26x37 17-21! 6.16x27 08-12 7.07x18 13x42x

71. W.Szczegolew - A.Czułkow

1.33-28 (Grozi 2.27-22 18x27 3.32x21 23x41 4.21-17 12x21 5.42-37 41x32 6.38x07) **1. ...14-20 2.25x14 09x20** (Jeżeli teraz przeprowadzić uderzenie na pole „7”, to 19-24 i czarne mają piona przewagi) **3.39-33! 03-08 4.30-24!** (jeżeli 4.27-22 18x27 5.32x21 23x41 6.21-17 12x21 7.42-37 41x32 8.38x07, to 8. ...06-11 i nie można ani 9.16-11, ani 9.30-25) **4. ...19x30 5.35x24 20x29 6.33x24x**

72.

1.35-30 20-24 2.31-26 24x35 3.44-39 35x44 4.28-22 17x28 5.33x24 44x22 6.26x10

73.

1.33-29 13-18 (1. ...12-18 2.27-22 18x38 3.29x20 15x24 4.43x32) **2.43-38 17-21 3.26x17 12x21 4.28-22 08-13 5.22-17 21x12 6.27-22 18x27 7.29x20 15x24 8.32x21 16x27 9.38-32 27x38 10.39-33 38x29 11.34x05x**

74. O.Sadowskaja - A.Marterere

**1.33-29 03-09 2.29x07 08-12 3.07x18 13x42 4.32-27 21x41 5.36x38 26x37
6.38-32 37x28 7.39-33 28x30 8.35x04x**

75. S.Frołowa - O.Kamyszlejewa (M.ZSRR kobiet 1989r.)

**1.35-30? 24x35 2.33-29 12-18! 3.27-22 18x27 4.29x09 27-31 5.36x27 20-24
6.09x29 17-21 7.26x17 11x44x**

76. P.Chmiel - E.Watutin (1996)

47. ...21-26 48.31-27 04-09 49.43-39 09-13 50.28-22

A. 50.39-33 11-17!

B. poświęcenie 50.39-34 29x40 51.35x44 24x35 52.38-33 11-16 niczego nie daje

50. ...29-34 51.39-33 23-29 52.30x39 24-30 53.25x23 19x37 54.33-29 (możliwe,
że należało spróbować 54.22-17 11x31 55.38-32 37x28 56.33x22) **54. ...37-41 55.29-24
41-46 56.39-33 14-19 57.33-29** (silniejsze 57.24-20) **57. ...19x30 58.35x24 46-14** i
po kolejnych 7 posunięciach czarne wygrały

77. A.Andreiko - I.Kuperman (mecz o MŚ 1967, 2ga partia)

50. ...23-29!

A. 50. ...11-17 51.27-21=

B. 50. ...09-13 51.42-37 11-17 52.38-33 ++/--

51.39-33 09-13 52.42-37 18-23 53.28-22 29-34! (53. ...11-17 54.22x11 16x07 55.33-
28! 07-11 56.28-22 11-16 57.38-33 29x38 58.32x43!x) **54.30x39 24-30 55.35x24
19x30** remis, wobec 56.33-28 26-31 57.28x08 31x44

78. W.Świdziński - W.Rokitnicki (1982)

1.28-22 24-30 (1. ...12-17? 2.25-20 17x37 3.20x09 13x04 4.27-21 16x27 5.35-30 24x35
6.33x42) **2.25x23 19x37? 3.27-21x**

79. E.Watutin - J.Rigtelink

1. ...25-30 2.34x25 23-29 3.25-20 (3.33-28 29-33 4.39-34 33-38 _/+) **3. ...29x38
4.32x43** (4.20x29 26-31 5.37x17 38x42) **4. ...21x41 5.20x29 18x27 6.36x47 27-32**
remis

80. A.Woronicz - O.Gurow

1.22-17! 21-26 2.17x08 13x02 3.28-22 02-08 4.22-17 08-13 5.44-40 (5.17-12? 13-
18! I na odejście kamieniem „12” 6. ...18-22) **5. ...13-18 6.40-34 29x40 7.35x44 15-20**
(grozi 8. ...18-22=) **8.38-33 23-29 9.37-31! 26x28 10.33x13 19x08 11.44-40 29-33
12.39x28 24-29 13.27-22x**

81. A.Tingas - M.Wiering (MŚ juniorów 1989)

**1.28-22 08-12 2.35-30! 24x35 3.22-17! 26-31! 4.37x26 23-28 5.33x22 18-23
6.17x08 13x02 7.26x17 23-29 8.34x23 19x37 9.36-31 37x26 10.39-34 ++/--**

82. W.Milszyn - W.Wirny

**1.27-22 18x27 2.37-31 21-26 3.31x22 29-34 4.40x09 14x03 5.25x23 16-21
6.30x19 21-27 7.32x21 26x50** remis

83. A.Czyżow

1.39-33 20-24 2.37-31! 26x48 3.28-23 19x50 4.30x26 50x17 5.27-21 16x27 6.32x34 48x30 7.25x34

84. D.van Dijk - A.van Berkel (MŚ juniorów 1990)

1. ...23-29 2.42-38 20-25? 3.48-43? (3.37-31!! 26x17 4.39-34! 21x43 5.34x14 25x34 6.48x08x) 3. ...25x34 4.39x30 itd.

85. E.Rusinsz - A.Waszkiewicz

38. ...18-22! 39.44-40 (silniejsze 39.36-31, 40.31-27) 39. ...22x33 40.40-34 29x40 41.38x07 14-20!! 42.25x21 16x49 43.35x44 49x01x

86. Bremer - Doekbrijder

1.48-42 08-12

A. 1. ...26-21 2.37x26 24-29 (2. ...24-30 niczego nie zmienia) 3.33x24 19x30 4.34x25 i przyszła damka czarnych ginie
B. 1. ...04-09 2.34-29 23x34 3.33-29 24x33 4.28x48 17x28 5.32x12 21x41 6.36x27x
2.34-30 (2.35-30 24x35 3.33-29 13-18! 4.22x24 26-31 5.29-07 31x44) 2. ...23-29 3.28-23!! 29x47 4.23x14 17x28 5.30x06 białe powinny wygrać

87. J.van der Wal - I.Traore

43. ...14-20!! 44.25x14 19x10 45.28x30 08-12 46.33x24 12-17 47.24-20 17x28 48.32x23 21x43 49.30-24 43-49 50.20-15 10-14 51.35-30 49x35 52.24-19 35x24 53.19x10 13-18 54.23x12 11-17 55.12x21 16x27 56.10-04 26-31 57.37x26 24-19=

88. J.Kołodziej

1.43-39! (grozi 2.20-25 i 3.35-30) 1. ...29-34 2.28-22 17x37 3.33-29 34x21 4.29x09 03x14 5.26x08x

89. A.Beriszwili - P.Chmiel

32.43-39 11-17 33.22x11 06x17 34.48-43! (nie można 34. ...17-22 35.28x17 23-28 36.32x23 21x41 37.36x47 18x29 38.45-40 12x21 39.39-34!x) 34. ...14-20 35.39-34 20-25 36.38-33

90. N.Samb - A.Szwarcman (Dakar 1991)

1. ...29-34? 2.25-20 14x25 3.22-18 13x31 4.28-22 34x43 5.38x49 25x34 6.33-29 24x33 7.42-38 33x42 8.48x08x

91. A.Baliakin - A.Czyżow (MŚ-finał 1996, Abidżan)

**1.38-33? 29x38 2.42x33 23-29! 3.48-42 29x38 4.42x33 11-17! 5.22x11 06x17 6.27-22 (groziło 6. ...14-20 7.25x23 13-18 8.30x19 18x38 9.32x43 21x14) 6. ...19-23!
A. 7.28x10 17x50 8.30x17 15x04
B. 7.30x08 03-09 8.28x10 17x50 9.08x17 15x04 10.17-12 21-27 11.32x21 21x08x**

92. I.Koifman - E.Watutin (Mori 1992)

31.27-22 18x27 32.44-40

- A. 32. ...09-13 33.28-23 19x39 34.30x17 z następnym 40-34 +/-
- B. 32. ...12-18 33.28-23 19x39 34.30x10 04-15 35.37-31 26x28 36.40-34 29x40 37.35x04 21-26 38.04x31 26x37
- C. 32. ...12-17! 33.37-31 26x37 34.42x22 03-08 35.36-31 08-12! (35. ...21-26 36.32-27 26x37 37.27-21 16x18 38.28-23 19x39 39.30x10 04x15 40.38-32 37x28 41.40-34 29x40 42.35x04) 36.31-26 04-10 37.48-43 14-20 38.25x34 09-14 39.30x19 14x23 40.28x19 17x48 41.26x08 48x02
- D. w partii było: 32. ...11-17? 33.37-31 26x37 34.42x11 06x17 35.28-23! 19x37 36.30x10 04x15 37.33x24 21-27 38.40-34 12-18 39.34-40 17-21 40.38-33 18-23 41.24-20 15x24 42.30x28 27-31 43.36x27 21x23 44.35-30 16-21 45.25-20=

93. A.Fiedoruk - A.Andreiko

- A. 30.44-40
- A.1 30. ...08-12 31.48-43 23-29 32.34x23 18x29 (31. ...12-17 32.36-31 14-20 33.34-30 25x34 34.39x30 20-25 35.40-34) 33.39-34? 03-08 34.34x23 11-17 35.22x11 16x07 36.27x16 07-11 37.16x18 13x22 38.28x17 19x48
- A.2 30. ...11-17 31.22x11 06x17 32.27-22 18x27 33.37-31 26x37 34.42x11 16x07 35.48-43
- B. 30.33-29? 24x33 31.38x29 26-31 32.37x17 16-21 33.27x07 18x47 34.29x18 13x02x
- C. w partii było: 30.48-43? 11-17 31.22x11 16x07 32.27x16 18-22 33.28x17 24-29 34.33x24 19x30 35.35x24 23-28 36.32x23 14-19 37.23x14 09x29x

94.

1.39-33 12-18 (1. ...25-30 2.44-39 20-25 3.22-18 13x22 4.27x18x) 2.27-21 16x27 3.32x01 23x41 4.01x46 26x48 5.22-17 11x22 6.40-34 29x49 7.33-29 24x42 8.46-37 42x31 9.36x09 14x03 10.50-44 49x40 11.45x34 48x30 12.35x02x

95. Bom - P.Rozenburg (MŚ 1956)

- A. 1.37-31 26x37 2.32x41 23x32 3.38x16 29x38 4.43x32 13-18 5.22x13 14-20 6.25x23 08x46 7.30x19 46x14
- B. 1.40-34 29x40 2.45x34 13-18 3.22x13 14-20 4.25x14 21-27 5.32x21 23x41 6.14x23 08x39 7.30x19 39x30 8.35x24 41-46
- C. 1.40-34 29x40 2.35x44 24x35 3.37-31 26x37 4.32x41 23x32 5.38x16 14-20 6.25x23 13-18 7.22x13 08x50x

96. W.Świdziński

1.28-22! 29-33 2.22x24 23-28 3.32x23 21x43 4.23-19 14x23 5.24-20 15x24 6.30x48x

97.

1.36-31 16-21? (1. ...14-20! 2.25x14 19x10 3.28x19 17-21=) 2.27x16 18-22 3.16-11! 22x42 4.37x48 26x28 5.11x13x

98. W.Świdziński (1990)

1.26-21 17x26 2.28-22 29-33? (2. ...29-34! 3.22x24 34-39=) 3.22x24 33x42 4.27-21! 26x17 5.32-28 23x32 6.24-19 14x23 7.25-20 15x24 8.30x48x

99. F.Passchier - J.C.v.Dijk

1. ...16-21 2.27x16 18-22 3.37-31 26x48 4.32-27 23x21 5.16x20 48x30 6.25x14x

100. Łysakow -Kudajew (1976)

1.39-33

A. 1. ... 26-31 2.33x13 31x31 3.13-09 14x03 4.32-27 31x22 5.25-20 15x24 6.30x06 12-18 7.06-01 18-22 8.01-23 ++/-

B. 1. ...29-34 2.30x39 15-20 3.28-22! (3.27-22 12-17 4.39-34 16-21=) 3. ...23-28 (3. ...11-17 4.22x11 16x07 5.27-22!) 4.32x23 19x17 5.35-30 12-18 6.37-31 26x37 8.38-32 37x28 9.33x13 itd. 2-0

101. L.Trawina - Skokołowska (1977)

1.38-33!

A. 1. ...08-12 2.35-30 24x35 3.33-29 z następnym 4.27-22

B. 1. ...21-26 2.27-22! i nieuniknione jest 3.35039 24x35 4.33-29

C. 1. ...20-25 2.35-30 24x35 3.33-29 13-18 4.28-22 08-13 5.22-17! 12x21 6.27-22 18x38 7.29x09x

D. 1. ...13-18 2.34-30! (grozi 3.30-25x) 2. ...20-25 3.28-22x

E. w partii było 1. ...06-11 2.27-22 11-17 3.22x11 16x07 4.28-22! 07-12 5.35-30 24x35 6.33-29x

102. A.Szuszkina

1.35-30! 07-12 (1. ...21-26 2.27-21x) 2.40-34! 29x49 3.28-22! 17x28 4.38-33! 28x39 5.30-24 19x30 6.25x43 49x38 7.32x43 21x32 8.37x17 14-19 9.41-37 19-23 10.37-32 23-29 11.43-39 16-21 12.17x26 02-08 13.26-21 08-12 14.21-16 12-17 15.16-11!x

103. M.Desslours - I.Kuperman

34.48-43! 14-20

34. ...12-18 35.34-29! 18x27 (35. ...23x34 36.39x30 18x27 37.32x21 16x27 38.44-39 13-18 39.28-22 itd.) 36.29x18 13x22 37.32x21 16x27 38.28x17 19-23? 39.33-29! 24x42 40.43-38 42x33 41.39x10=

35.34-29 23x34 36.39x30 06-11!

36. ...20-25 37.44-39 25x34 38.39x30 16-21 39.43-39! (39.36-31? 19-23 40.30x19 13x24 41.28x30 21-27 42.32x21 12-17x) 39. ...12-18? 40.22-17 21x12 41.28-23 19x37 42.30x19 13x24 43.38-32 37x28 44.33x02x

37.44-39 (37.30-25? 19-23 38.28x30 12-17 39.25x14 17x48) 37. ...20-25 38.36-31 25x34 39.39x30 12-17 40.32-27! 19-23 41.28x19!! 17x48 42.31-26 48x25 43.19x30 25x21 44.26x06 itd. z remisem

104.

1.39-33 07-11 (1. ...29-34 2.40x29 23x34 3.35-30 34-40 4.30-24 19x30 5.25x45)
2.33x22 04-10 3.28x19 17x39 4.25-20!

A. 4. ...14x25 5.19-14 10x19 6.40-34 39x30 7.35x04

B. 4. ...14x23 5.20-14 10x19 6.40-34 39x30 7.35x04

105. M.v.Eijk - A.Groenendijk (1976)

1. ...21-26 (1. ...29-33 2.28x39 21-26 3.27-21 26x28 4.21x03)

A. 2.27-21? 26x37 3.21x03 18-22 4.03x33 16-21 5.28x26 37x50x

B. 2.48-42 26x50 3.27-22 18x27 4.32x03 23x43 5.03x49 remis

106. T.Baliakina - N.Gerasimowicz (M.Białorusi 1998)

1.27-22! 07-11? (1. ...14-20 2.22x11 07x16 3.28-22=) **2.32-27! 23x21 3.31-27 17x30 4.27x18 13x22 5.35x04**

107. Koźmiński - A.Andreiko

1. ...06-11 (1. ...08-12 2.30-24 29x20 3.22-18 13x33 4.38x07) **2.30-24** (2.43-39 21-27x)

2. ...29x20 3.22-17 11x33 4.38x18 13x22 5.37-31 26x39 6.40-34 39x30 7.35x02
z szansami na remis (w partii było 7.35x04 21-27 8.32x21 16x27x)

108.

1.37-31 26x48 2.32-27 21x43 3.47-41 23x32 4.22-17 11x22 5.33-29 24x44 6.40x09 48x30 7.35x02

109. Baba Sy - Andreiko (Turniej KSH, 1973)

A. 36. ...15-20!!

A.1 37.30-24 19x30 38.28x17 30-34 39.22x13 11x31 40.32-27 34x45 41.27x36 45-50 42.13-08 20-24 (z groźbą 43. ...24-30) **43.35-30 24x35**

A.2 37.30-25 20-24

A.2.1 38.43-39? 16-21! 39.27x07 18x27 40.07x20 24x15 41.32x21 23x45 42.35-30 (lub 42.21-17 45-50 43.17-12 29-33! 44.25-20 15x24 45.37-32 19-23!x) **42. ...26x17 43.30-24 19x30 44.25x23 45-50 45.23-19 50-22 46.41-36 15-20 47.37-32 17-21x**

A.2.2 38.41-36 12-17 39.40-34 (na 39.43-39 nastąpi 39. ...26-31! 40.37x26 14-20 41.25x14 19x10 42.28x08 17x48 itd.) **39. ...29x40 40.35x44 26x31! 41.37x26 14-20 42.25x14 19x10 43.28x08 17x50 44.27-21** (na 44.08-02 czarne wygrywają 10-14-19!) **44. ...16x27 45.08-02 11-16**

A.2.2.1 46.02x30 50-11! 47.30-34 18-23!! 48.34x31 16-21

A.2.2.2 46.02x35 50-17 47.35-49 17-33! itd.

B. w partii było: 36. ...11-17(?) 37.22x11 16x07 38.40-34 29x40 39.35x44 15-20 40.41-36! 07-11 41.44-40! 20-24 42.27-21! 24x44 43.36-31 26x17 44.28-22 18x36 45.43-39 44x33 46.38x20 itd. - remis (analiza T.Sijbrandsa)

110.

1.34-30 20-24 (groziło 2.30-24 19x30 3.28x10 15x04 4.40-34 29x40 5.45x14. Słabe jest 1. ...20-25 w powodu 2.39-33 25x34 3.33x24 19x30 4.40x20 15x24) **2.38-33! 24x44**

**3.33x24 44x22 4.27x20 19x30 5.45-40 15x24 6.40-34 30x39 7.48-43 39x48
8.31-26 48x31 9.26x17 11x22 10.36x20x**

111. Toet - Bułatow (1998)

1. ...12-18!

A. 2.34-30 20-25

A.1 3.48-43 25x34 4.40x20 15x24 5.45-40 09-14 6.40-34 14-20 7.34-30 20-25

A.1.1 8.28-22 25x34 9.39x30 23-29 10.37-31 (10.43-39 29-34 11.30-25 34x43 12.38x49 18-23 13.37-31 23-29 14.33-28 29-33 15.28x39 21-26)

10. ...21-26 11.33-28 26x37 12.32x41 16-21 13.27x16 18x27

14.41-37 03-08 15.30-25 29-34 16.38-33 08-12 17.43-38 12-18

18.28-22 19-23 19.22x31 23-28 20.33x22 18x36 -/+

A.1.2 8.39-34 06-11 9.34-29 (9.28-22 21-26 10.34-29 23x34 11.30x39 18-23 12.33-28 25-30 13.39-33 30-34 14.43-39 34x43 15.38x49 03-08 16.49-43 08-12 17.43-39 12-18 18.39-34 16-21 19.27x07 18x40 20.35x44 23x41x)

9. ...23x34 10.30x39 18-23 11.37-31 13-18 12.31-26 11-17

13.39-34 03-08 14.43-39 08-13x

A.2 3.39-34 21-26 4.28-22 06-11 5.48-43 15-20 6.33-28 09-14 7.43-39 03-08 8.27-21 26x17 9.39-33 18x27 10.32x03 23x41 11.03-26 24-29

12.33x15 11-17 13.26x20 25x14 remis

B. w partii było: 2.48-43? 24-29! 3.33x24 20-29 4.28-22 (4.37-31 29-33 5.38x29 21-26; 4.35-30 18-22 5.28x26 29-33x) **4. ...21-26 5.22-17** (5.35-30 29-33! i 6. ...16-21) **5. ...18-22 6.27x18 13x11 7.32-27** (7.34-30 19-24 8.30x28 26-31 9.37x26 16-21 10.26x17 11x42) **7. ...19-24 8.39-33 09-13 9.37-32 13-18!** (z idea 10.33-28 18-22!x) **10.27-21** (10.43-39 18-22 11.27x18 23x12 12.34x23 26-31) **10. ...16x27 11.32x21 26x17 12.33-28 23x32 13.34x21 32-37** itp. 0-2

112. A.Szwarcman - H.de Waard

A. 1. ...14-20

A.1 2.34-30 25x34 3.40x18 24-29 4.33x24 20x29 (grozi 11-17) **5.18-12 21-27 6.22x31 29-33 7.38x29 11-17 8.12x21 16x49**

A.2 2.34-29 23x34 3.40x29 +/-

A.3 2.34-29 23x34 3.39x30 25x34 4.40x29 +/-

A.4 2.22-17 21x12 3.34-30 25x34 4.40x07 11x02 +/-

B. 1. ...11-17 2.22x11 06x17 3.34-29 23x34 4.40x20 15x24 5.36-31 +/---

C. w partii było: 1. ...21-26 2.22-17 11x22 3.28x17 03-08 4.33-28 24-29 (możliwe, że precyzyjniejsze jest 15-20) **5.28-22 08-12** (5. ...15-20 6.37-31 26x28 7.22x15; 5. ...16-21 6.37-31 26x28 7.22x24 19x30 8.35x24 21x12 9.34-30 25x34 10.40x07) **6.17x08 13x02 7.22-17 09-13 8.17-12 15-20 9.34-30 25x34 10.39-30** itd. 2-0

113. v.Renew - Kloosterman

1. ...24-29? 2.39-34! 29x40 3.35x44 15-20 4.30-24! 20x29 5.27-21 17x26 6.37-31 26x39 7.44x24 19x30 8.28x06

114. F.Hermelink

1.25-20 15-24 (14x25 2.27-21x) **2.28-22 17x28 3.38-33 29x49 4.26-21! 49x35**
5.21-17 12x21 6.45-40 35x33 7.34-29 23x34 8.32x03 21x32 9.03x47

115. A.Czyżow - A.Bezwierszenko (ZSRR, 1986)

1.27-22! (groźba 22-18) **1. ...02-08 2.37-31! 24-29 3.33x24 20x29 4.31-27 10-14**
5.39-33 14-20 6.33x24 20x29 7.43-39 09-14 8.40-34 29x40 9.45x34 15-20
10.39-33 06-11 11.48-42 03-09 12.33-29 20-24? (silniejsze 12. ...21-26 13.29x18 11-
17 14.22x11 13x33 15.38x29 16x07) **13.29x20 14x25 14.38-33 08-12 15.22-17**
11x31 16.30-24 19x39 17.28x37 39x28 18.32x23x

116.

1.35-30!? (być może silniejsze 1.27-22 18x27 2.31x22) **1. ...29-33?** (należało wybierać
wśród 1. ...10-15 i 1. ...12-17 z poświęceniem) **2.38x29 19-24 3.29x09 03x14 4.28x19**
13x33 5.27-21! 16x38 6.37-32! 26x28 7.34-29 33x24 8.42x02x

117. M.Fabre - A.v.Dartelen

1.27-22! 24-29 (Kiepsko 1. ...16-21 2.31-27 21-26 3.27-21 24-29 4.33x24 20x29 5.21-16
14-20 6.25x14 09x20 7.39-34) **2.33x24 20x29 3.39-33 14-20 4.25x14?** (4.33x24!
20x29 5.43-39x) **4. ...09x20?** (4. ...19x10! 5.33x24 16-21! 6.28x19 17x28 7.32x23 13-18
8.35-30 18x20 9.30-25 10-14 itd.) **5.33x24 20x29 6.43-39 15-20 7.32-27! 23x34**
8.48-43 17x28 9.27-21 16x27 10.31x15x

118. Woronicz - Pippel

1.26-21 17x26 2.28-22 08-13 3.22-17

A. 3. ... 26-31 4.17-12 18x07 5.25-20 31x22 6.20x09

B. 3. ...23-29 4.25-20 26-31 (4. ...29-34 5.20x40 26-31 6.17-12 18x07 7.27-22) **5.17-
11 16x07 6.20-14 19x10 7.30x08 22x31**

C. 3. ...24-29 4.17-11 16x07 5.32-28 23x21 6.30-24 29x20 7.25x01 13-19
8.01-34 21-27 9.34-43 26-31 10.43x21 31-37 remis

119. M.Korchow - W.Szczegolew (1972)

1.39-34 16-21 (1. ...13-18 2.36-31 26x37 3.32x41 23x21 4.34-29) **2.27x16 17-22**
3.28x17 24-30=

120. Szyszkina

1.36-31 26x46 2.34-29 24x31 3.38-33 46x28 4.33x04

121. E.Watutin - M.Szulman (Białoruś 1995)

A. 43.38-33 15-20 44.25x14 19x10 45.28x30 17-22=

B. 43.39-34 24-29 44.35-30 (44.34-30 16-21 45.27x16 18-22 46.37-31 22x42 47.16-
11 26x28 48.11x13=) **44. ...29x40 45.30-24 19x30 46.25x45 15-20 47.28x19**
17-22=

C. w partii było: 43.28-23 17-21 44.25-20 23-29 45.20-14 19x10 46.28-23 18-22
47.27x18 29-34 48.18-13 24-30 49.35x24 34-40 50.13-08 40-44 51.23-19
10-14 52.19x10 15x04 53.08-02 44-50 54.32-28 50-44 55.24-19 26-31
56.37x17 44-49=

122. Hoiberg - Palmer (Liga holendersa, 1982)

47.36-31! 23-29? 48.34x23 13-18 49.33-29 24x22 50.30-24 18x20 51.27x07x

123.

A. 1. ...24-29 2.39-33 29x40 3.35x44 15-20 (3. ...13-18!) 4.27-22! 20-24 5.22x11 16x07 6.33-29 24x31 7.30-24 19x30 8.28x37x

B. 1. ...21-26 2.30-25 12-18 3.25-20 (3.38-33 24-29 4.33x24 19x30 5.28x08 17-22 6.35x24 22x42) 3. ...18-22 4.20x09 22x44

124. A.Foerman - A.Gantwarg (MŚ 1992)

A. 52.35-30 24x35 53.33-29 35-40 54.34x45 23x34 55.28-22 18-23 56.22-18 26-31! 57.37x08 23x03x

B. 52.28-22 23-29! (52. ...23-28? 53.22x13 28x30 54.25x34 19x08 55.37-31! 26x28 56.34-30 21x32 57.30x10=) 53.22x13 29x38 54.32x43 21x41 55.36x47 19x08x

C. w partii było: 52.25-20 24x15! (52. ...14x25 53.28-22) 53.33-29 (53.34-30 14-20 54.28-22 12-17! 55.22x24 20x38 56.32x43 21x41 57.36x47 --/++) 53. ...12-17 54.34-30 23x25 55.28-22 17x28 56.32x12 21x41 57.36x47 19-24 58.12-08 16-21 59.47-42 21-27 60.42-37 15-20x

125. A.Czyżow - H.Jansen

A. 1. ...03-09! 2.33-29 17-22! itd. =

B. 1. ...12-18 2.47-42 20-24 3.27-21 24x35 4.21x12 18x07 5.32-27 23x21 6.26x06 03-08!=

C. w partii było: 1. ...13-18 2.47-42 03-08 3.42-38 20-24 (3. ...08-13? 4.26-21 17x26 5.30-24 20x40 6.39-34 40x29 7.33x24 19x30 8.28x06) 4.28-22 17x37 5.26-21 24x35 6.38-32 37x28 7.33x02x

126. Mulder - van Hal

1.31-26? 23-29! 2.26x08 29x49 3.08-02 14-20 4.25x12 49-35 5.02x24 35x39x

127. E.Watutin - Zen (Cannes, 1990)

A. 43. ...23-29 44.40-34 29x40 45.35x44 +/-

B. 43. ...24-29 44.27-22 (44.39-33 29-34 45.40x29 23x34 46.35-30 18-23 47.30x39 15-20=) 44. ...18x27 45.39-33 29-34 46.40x29 09-13 47.18x20 15x24=

C. w partii było: 43. ...15-20? 44.39-33? (44.38-33! 23-29 45.35-30 24x44 46.33x04 44x42 47.04x48x) 44. ...23-29 itd. remis.

128. A.Kaźmakow - E.Watutin (Białoruś 1993)

45. ...24-29 46.35-30? (46.36-31 29x40 47.35x44 remis) 46. ...29x40 47.30-24 19x30 48.28x17 18-22! 49.25x45 22x44 50.45-40 44x35 51.17-12 35-40 itd. 0-2

129. H.Wiersma - A.Mogiliański (ZSRR - Holandia, 1983)

47.28-22 15-20 (47. ...24-30 48.35x24 19x30 49.40-34 08-12 50.22-17; 47. ...23-29! 48.37-31? 18-23 49.31-26 23-28 50.32x14 21x34 51.22-17 itd. =)

A. 48.40-34! 08-12 (48. ...21-26 49.22-17 08-12 50.17x08 13x02 51.35-30 24x35 52.37-31 26x28 53.33x15) 49.33-28 24-29 (49. ...21-26 50.22-17 12x21 51.38-33x)

50.22-17 29x40 51.17x26 12-17 52.35x44 16-21 53.27x16 18-22 54.38-33
22-27 55.32x12 23x41 56.12-07x

- B. w partii było: 48.39-34? 08-12 49.33-28 24-29 50.35-30 20-24 51.40-35
29x40 52.45x34 24-29 53.30-24 19x39 54.28x26 39-44 55.22x13 44-50
56.13-08 25-30 57.35x33 50x48 58.08-02 48-25 59.38-33 25-03=

130.

- A. 1.36-31 17-22 2.28x17 21x12 3.33-28 12-17 4.38-33 17-21 5.35-30 24x35
6.39-34=
B. 1.39-34 17-22 2.28x17 21x12 3.33-28 12-17 4.35-30 24x35 5.34-29 23x34
6.25-20 14x25 7.27-21 16x27 8.32x14=

131. V.Kaplan - A.Mogiliański (1969)

45.27-22! 11-16? (45. ...24-29 46.33x15 12-18; 45. ...12-17? 46.34-29 23x34 47.39x30
25x34 48.43-39 34x43 49.33-29 24x33 50.28x48 17x28 51.32x25) 46.35-30 24x35
47.33-29 12-18? 48.43-38 18x27 49.29x09 08-13 50.09x18 20-24 51.32x21
16x27 52.39-33x

132.

- A. 1.27-21 16x29 2.39-34 23x41 3.34x03 14-20! 4.25x23 41-46 5.30x08 46x02
6.03x21 26x17
B. 1.36-31 17-21 2.28-22 23-29x
C. 1.28-22 17x28 2.33x22
C.1 2. ...08-12 3.22-17 12x21 4.39-33=
C.2 2. ...23-29 --/++

133. G.Valneris - E.Burzyński (turniej strefowy MŚ-94)

1.36-31! (1.38-33 23-29 2.42-38 19-23 3.28-17 11x42 4.38x47 29x27) 1. ...23-29!? (1.
...13-18 2.28-22 09-13 3.32-28 23x34 4.40x29 13x04 5.22x24) 2.27-22 29-33 (2. ...12-
18 3.32-27? [3. ...11-17 4.22x11 06x17 5.37-32 26x48 6.39-34 48x30 7.25x21] 3. ...18-23
4.38-32 24-30! 5.25x34 29-33) 3.38x20 19-24 4.20x29 14-20 5.25x03 12-17
6.03x21 16x47 z niejasną pozycją

134. G.Valneris - L.Zalitis (turniej strefowy MŚ-94)

- A. 1. ...15-20! 2.36-31 (2.34-29 23x34 3.30x39 24-29 4.33x15 26-31 5.37x26 18-22
6.27x18 13x42) 2. ...17-22 3.28x17 21x12 4.34-29 23x34 5.30x39 12-17 6.44-
40 17-22=
B. 1. ...17-22 2.28x17 21x12 3.33-28 12-17 4.44-40! (4.38-33 14-20 5.25x03 18-
22 6.27x20 15x24 7.03x21 16x49=)x

135. Baba Sy - Bom (MŚ, 1960)

37.34-30 25x34 38.39x30 09-14 (38. ...20-25 39.28-22 25x34 40.32-28 23x21
41.26x08 18x27 42.08-03x) 39.30-25 12-17! 40.36-31 17-21 (40. ...17-22 41.28x17
11x22 42.43-39 23-29! 43.42-37 19-23 44.35-30 24x35 45.33x15 +/-) 41.26x17 11x22
42.28x17 23-28 43.32x12 13-18 44.12x23 19x26 45.17-12 16-21 46.27x16 26-31
itd. remis

136. E.Watutin - A.Baliakin (Nijmegen 1991)

32. ...17-22

nie przechodzi 32. ...24-29 33.33x24 14-20 34.25x14 09x29 35.39-33 19-24 36.30x19!
(36.28x19 17-22 37.40-34? [37.41-36=] 37. ...29x40 38.35x44 24x35 39.20-14 22-28
40.32x12 21x43 41.44-39? 08x17! 42.39x48 03-09 43.14-03 13-18 44.03x21 16x47) 36.
...13x24 37.28x30 18-23 38.33x24 23-28 39.32x23 21x43 40.37-32! 26x19 41.24x02
33.28x17 21x12 34.41-36 23-29 35.27-22 (35.33-28 18-22!x) 35. ...18x27 36.31x22
12-18 37.22-17 18-23 38.36-31 13-18 39.40-34 29x40 40.45x34 09-13 41.31-27
15-20! 42.27-22 18x27 43.32x21 16x27 44.17-11 08-12 45.11-06 12-17 46.37-
32 27-31 47.32-28 23x43 48.39x48 31-37 49.06-01 37-41 50.01-23= itd.

137. A.Bułatow - A.Woronicz (1984)

1. ...17-21!

- A. **2.43-39 24-29 3.33x15 26-31 4.37x17 11x44 -/+**
B. **2.37-31 26x37 3.32x41 23x32 (3. ...21x32 4.28x37 +/-) 4.27-22 18x27 5.33-29**
24x33 6.38x29 +/-
C. **2.28-22! 11-17 3.22x11 06x17 4.43-39 (4.33-28 17-22 5.28x17 23-28 6.32x23**
21x41 7.36x47 18x29) 4. ...17-22 5.48-43 22x31 6.36x27 12-17 7.33-28 17-
22 8.28x17 21x12 9.39-33 23-29 10.43-39 ++/-
D. w partii było: **2.45-40? 24-29 3.33x15 26-31 4.37x17 11x33 5.38x29 23x45**
itd.

138. D.de Jong (1970)

1.33-28 14-19 2.27-22 18x27 3.32x21 23x43 4.21-17 11x22 5.42-38 43x32 6.34-
29 24x33 7.35-30 25x34 8.40x09x

139. Okrogelnik - Sijbrands (1965)

- A. **1.31-26 15-20 2.26x17 18-22 3.27x29 24x11**
B. **1.34-30 25x34 2.40x20 15x24 3.31-26 24-29 4.26x17 18-22 5.27x18**
23x21=
C. **1.34-30 25x34 2.40x20 15x24 3.35-30? 24x35 4.31-26 23-29 5.26x17 18-22**
6.27x18 19-23 7.28x19 29-34 8.39x30 35x11
D. **1.39-33 07-12= (1.21-26 2.33-29 24x22 3.43-39 26x28 4.39-33 28x30 5.35x04**
22x31 6.04x36)

140. H.C.de Waard - L.Karman

A. 1.36-31

- A.1 **1. ...21-26? 2.34-29 23x43 3.28-23 26x39 4.23x03 43x21 5.03x50**
A.2 **1. ...25-30 2.34-25 21-26 3.39-34 26x37 4.32x41 23x43 5.49x38=**
A.3 **1. ...08-12! 2.28-22 02-08 (2. ...23-28? 3.22x13! 28x26 4.49-43 21x32**
5.38x27 19x08 6.34-30 25x34 7.39x10) 3.22x02 23-29 4.34x23 19x26
5.02x30 25x32 6.27x38 0-2

B. 1.49-43!

- B.1 **1. ...08-13 2.28-22! (2.34-30 25x34 3.39x30 21-26! 4.43-39 02-08 5.39-34**
26-31 6.28-22 08-12x) 2. ...14-20 3.33-28 24-29 (3. ...02-07 4.36-31 21-26
5.38-33 26x37 6.32x41 23x21 7.33-28 18x27 8.28-23 19x28 9.34-30 25x34
10.39x08) 4.34-30 25x34 5.39x30 20-24 6.30-25 02-08 7.43-39 21-26

8.22-17 26-31 9.28-22 29-33 10.38x20 19-24 11.20x29 23x43 12.25-20=

B.2 1. ...02-07 2.34-30 (2.28-22 07-12 3.22x02 23-29 4.34x23 19x37 5.02x30 21x32 6.38x27 25x34 7.39x30 37-42) 2. ...25x34 3.39x30 08-13 4.43-39 07-11 5.30-25 11-17 6.35-30! 24x35 7.39-34=

141. W.Bielajewski - A.Alszwang (M.Mińska, 1999)

1. ...24-29? 2.33x24 19x30 3.28x10 30-34 4.40x29! 09-14 5.10x19 13x42 6.35-30 25x43 7.49x47

142. A.den Doop - E.Watutin (mecz ZSRR - Holandia 1982)

32. ...18-23 33.36-31? (33.37-31! 21-27? 34.32x21 16x27 35.31x22 23x32 36.43-38 32x43 37.34-29 43x23 38.35-30 25x34 39.40x07) 33. ...21-27 34.31x22 23-29 35.34x14 13-19 36.14x23 25-30 37.35x24 20x49x

143.

1.33-29 23x34 2.28-23 (2.28-22 17x28 3.32x14 34-39!) 2. ...18x29 (2. ...19x28 3.32x23 18x29 4.27-22 17x28 5.26-21 16x27 6.31x35) 3.27-22 17x28 4.32x14 13-19 5.14x23 29x18 6.26-21 16x27 7.31x02x

144. H.Zeba - Th.Tabio (Wybrzeże Kości Słoniowej, 1995)

1.27-21! 16x27 2.32x21 23x32 3.38x27 (grozi 4.33-28, 5.28-23)

A. 3. ...11-16 4.33-28 18-23 5.34-29! 24x31 6.26x37 16x27 7.35-30 25x34 8.40x07

B. 3. ...15-20 4.33-28 09-14 5.21-16!x

145. I.Kirzner - B.Rewunec (Ukraina, 2000)

A. 36. ...17-21 37.26x17 11x31 38.36x27 23-29 (groziło 39.27-22) 39.42-37 18-23 40.40-35 z groźbą 41.35-30

B. 36. ... 17-22 37.28x17 19x10 40.33-28 13-19 41.28-22 08-13 42.22-17 12x21 43.26x17 +/-

C. w partii było: 36. ...23-29 37.36-31 (37.39-34 18-23 38.34-30=) 37. ...18-23? (37. ...17-22! 38.28x17 11x22 39.26-21 19-23 itd. -/+) 38.42-37 17-21 39.26x17 12x21 40.40-35 29-34 41.39x30 08-12 42.45-40 12-18 43.40-34 21-26 44.34-29 23x34 45.30x39 18-23 46.27-22 16-21 47.31-27 11-16 48.39-34 24-29 49.33x24 19x39 50.28x08 39-44 51.25-20 14x25 52.35-30 25x34 53.37-31x

146. W.Bożenkov - I.Rybakow (1976)

A. 38.34-30 25x34 39.39x30 20-25 40.28-22 25x34 41.32-28 23x21 42.26x08 18x27 43.08-03 remis

B. w partii było: 38.28-22? 12-17 39.32-28? 23x21 40.33-28 18x27 41.28-23 19x28 42.34-30 25x34 43.39x08 17-22! 44.26x17 27-31 45.36x18 11x02x

147. Mewsonides - Baba Sy (Hoogozand, 1962)

34. ...03-09!!

A. 35.37-31 24-30! 36.35x24 20x29 37.33x24 19x30 38.28x08 09-13 39.08x19 18-22 40.27x18 30-34 41.39x30 16-21 42.26x17 11x44

- B. 35.26-21 24-30 36.35x24 20x29 37.33x24 19x30 38.28x08 07-12 39.08x17 11x35**
- C. w partii było: 35.40-34 24-29! 36.33x24 20x40 37.35x44 18-22! 38.27x29 16-21 39.26x17 11x31 40.36x27 19-23 41.29x18 13x31x**
- D. 35.36-31 i 35.28-22 prowadzą do przegranych pozycji**

148. Wargaftik - Czyżow (1979)

1. ...11-17 2.36-31! 23-29

2. ...09-14 3.42-37 (słabe 3.27-22 18x36 4.28-22 17x37 5.42x31 36x27 6.33-28 23x34 7.40x07 08-12! 8.07x18 06-11!) 3. ...14-20 4.40-34 ++/--

3.48-43?

3.42-37!

A.3. ...24-30 4.35x24 19x30 5.33x35 18-22 6.27x07 08-12 7.07x18 13x42 8.40-34! damka ginie

B.3. ...19-23 4.28x30 25x43 5.48x39 18-23 6.33x24 23-28 7.32x23 17-21 8.26x17 i trzeba bić na 34.

3. ...24-30! 4.35x24 (4.33x24 18-22 5.27x07 08-12 6.07x18 13x44 7.24x04 44-49 8.35x24 49x34) **4. ...29x20=**

149. Gunar - Smets

1. ...12-17 2.26-21? (jeżeli 2.27-22 18x27 3.32x12 23x32 4.38x27, to 13-18, należy grać 2.34-30 25x34 3.40x29 23x34 4.27-21 16x27 5.32x23 19-24=) **2. ...17x26 3.33-29 03-08! 4.46-41 08-12! 5.48-42** (5.38-33 19-24 6.28x17 11x31x) **5. ...25-30 6.34x25 23x34 7.40x29 19-24**

A. **8.38-33 14-19 9.25x23 11-17 10.29x20 18x36**

B. **8.28-23 24x33 9.38x29 26-31 10.27x36 12-17 11.23x21 16x49**

150. G.Iszmuratowa - L.Litwinienko

1. ...24-30! (w partii 1. ...17-22 2.28x17 11x22 itd. =) **2.48-42** (2.48-43 23-29 3.33x35 17-21 4.26x17 11x42; 2.50-44 23-29 3.33x35 14-20 4.25x23 18x49) **2. ...17-22 3.28x17 11x22 4.33-29 06-11 5.27-21 16x27 6.32x21 22-28 7.29-24 18-22 8.24x35 23-29 9.34x32 14-20 10.25x23 22-27 11.31x22 12-17 12.21x12 08x48** itd.

151. I.Kuperman - G.van Deik (1958)

33.36-31 03-08

A.33. ...15-20 34.42-37 03-08 (34. ...03-09 35.48-43 09-14 36.43-39x) 35.27-22 18x36 36.34-30 25x34 37.40x07 11x02 38.37-31 36x27 39.32x03

B.33. ...24-30 34.35x24 19x39 35.28x08 39x37 36.38-32 37x28 37.08-02x

34.27-22 18x36 35.34-30 25x34 36.40x09 36-41 37.09-04 41-47 38.42-37!

(gorsze 38.04-36 wobec 38. ...08-13! 39.36x04 12-18 40.04x36 24-29 41.33x13 17-21 42.26x17 11x33 43.38x29 47x08 +/-) **++/--**

152. Bergsma - Steneks

1.39-34!! 03-09 (1. ...24-30 {lub 24-29} 2.35x24 19x48 3.28x19 13x24 4.27-21 16x27 5.31x02 48x31 6.36x27) **2.27-22 18x27 3.32x21 23x41 4.36x47 16x36 5.47-41 36x47 6.38-32 47x29 7.34x03x**

153. R.Leszczynski - A.Baliakin (ZSRR, 1986)

- A. 30.39-34 17-22 31.28x17 11x22 32.34-29? 23x34 33.40x29 22-28 34.33x22 24x33 35.38x29 16-21x
- B. 30.42-37 17-22 31.28x17 11x22 --/++
- C. 30.48-43 24-29 31.33x24 19x30 32.28x10 15x04 33.35x15 04-10 34.15x04 13-19 35.04x22 17x48
- D. w partii było: 30.27-22 18x27 31.31x22 16-21! 32.42-37 (32.32-27? [32.22-18? 13x22 33.32-27 23x34! 34.27x07 19-23! 35.40x18 24-30 36.35x24 20x47] 32. ...21x34! 33.40x16 24-30 34.35x24 20x47x) 32. ...12-18! 33.33-29? (możliwe, że silniejsze 33.39-34 18x27 34.34-29 23x34 35.40x29) 33. ...24x31 34.36x07 18x38 35.07-01 23x32 36.01-34 08-12 37.34x07 32-37 38.07-29 38-42 39.29x47 37-42 40.47x11 06x17 --/++

154. W.Wesselinks - J.Kroonen

1.27-22 18x27 2.37-31 26x37 3.42x22 (grozi 4.34-30) 3. ...11-17 (3. ...20-24 4.34-29 23x34 5.40x20, 6.22-18) 4.22x11 06x17 5.28-22! 17x37 6.34-30 25x34 7.40x18 13x22 8.38-32 37x28 9.39-34 28x30 10.35x04

155.

1.42-37!

- A. 1. ...24-29? 2.33x24 19x30 3.28x17 11x44 4.35x24 44x35 5.45-40 35x44 6.49x40 20x29 7.34x01
- B. 1. ...24-30? 2.35x24 20x29 3.33x24 19x30 4.28x17 11x35 5.36-31! 26x28 6.49-44 30x39 7.44x04

156. F.Hermelink

1. ...21-26 2.33-29 26x37 3.29-24 19x39 4.28x08 02x13 5.35-30 25x34 6.40x29 37x28 7.27-22 18x27 8.36-31 27x36 9.47-42 36x47 10.38-33 47x38 11.33x02 38x24 12.02x43x

157. E.Watutin - A.Scholma (Waalduijk, 1992)

- A. 24.49-44 (24.45-40 24-29 25.33x24 17-21 26.26x17 11x33 27.38x29 23x45) 24. ...07-12
- A.1 25.44-40 24-29 26.33x24 14-20 27.25x14 09x29 28.40-34 29x40 29.45x34 23-29 30.34x14 17-21 31.26x17 11x33 32.38x29 13-19 33.14x23 12-17 34.23x21 16x49
- A.2 25.43-39 24-29 26.33x24 14-20 27.25x14 09x29 28.30-25 (28.39-33 03-09 29.33x24 17-21 30.26x17 11x31 31.38x29 23x25x) 28. ...29-33 29.38x29 23x43 30.48x39 18-22 31.39-33 22-27 32.31x22 19-23 33.28x19 17x50x
- B. w partii było: 24.31-27 17-22 25.28x17 11x31 26.36x27 07-11 27.33-29 24x33 28.38x29 23x34 29.30x39 itd. -/+

158. L.Faber - E.Watutin (Mińsk, 1991)

46. ...13-18! 47.36-31? (47.45-40! 16-21 48.27x16 23-29 49.16-11 29x27 50.11-07 19-23=) 47. ...06-11 48.28-22? (48.45-40!=) 48. ...25-30! 49.22x13 19x08 50.27-22 30-34 51.31-26 08-13 52.35-30 24x35 53.33-29 23-28!x

159.

1.42-37 20-24 2.31-27 21-26? (2. ...07-12! 3.27x16 12-18 4.37-31 14-20 5.31-27 20-25 6.27-21 17x26 7.16-11 23-29 8.34x12 19-23 9.28x30 25x43=) **3.37-31! 26x37 4.32x41 23x21 5.34-29x**

160. B.Springer

1.27-22 18x27 2.32x21 23x43 3.48x39 26x17 4.34-29x

161. I.Tereszko - W.Woruszilo (Białoruś, 1990)

1.28-22! 17x28 2.38-33 08-13 3.33x22 23-29 4.30-25 18-23 5.22-17? (5.37-31! 13-18 6.22x13 19x08 7.27-22 08-13 8.31-27 14-19 9.22-17 12x21 10.27x16x) **5. ...12x21 6.27x16 13-18 7.16-11 18-22 8.39-34 29x40 9.35x44 23-28 10.32x23 19x28** czarne mają przerwę na damkę

162. Jegorow - Winderman (1959)

1. ...26-31 2.27x36 24-30 3.38-33 30x39 4.33x44 19-24 5.28x30 25x45x

163. W.Świdziński - W.Agaonow

1.47-42 14-19 2.42-37 18-23 3.34-29! 23x43 4.48x39 10-14 (4. ...24-29 5.33x13 09x18 również bez perspektyw) **5.28-23 19x28 6.33x11 16x07 7.27x16 09-13 8.32-27 13-18 9.37-31 24-29 10.31-26 18-23 11.27-22 14-19 12.22-17!x**

164. v.d.Berg - K.Dijk

1.27-22! 18x27 2.32x21 23x41 3.36x47 26x17 4.30-25 13-18 5.25x23 18x29 6.43-39 17-21 7.39-34 11-17 8.34x23 12-18 9.23x12 17x08 10.40-34 21-27 i czarne remisują

165. W.Świdziński

1.38-33 (grozi 2.33-29 24x31 3.37x06)

- A. 1. ...11-17 2.35-30 24x35 3.33-29 23x34 4.28-22 17x28 5.32x05 21x41 6.05x46**
B. 1. ...23-29 2.35-30! 29x40 3.28-22 24x35 4.22x04
C. 1. ...21-26 2.37-31 26x39 3.35-30 24x35 4.27-21 16x29 5.44x02 23x32 6.02x22

166. F.Hermelink

1.28-22!

- A. 1. ...12-18? 2.27-21 18x47 3.25-20 47x44 4.20x18 26x17 5.43-38 13x22 6.38-33 44x28 7.32x01 22-28 8.37-31! x**
B. 1. ...24-29 2.22-18 13x22 3.27x18 11-16 4.41-36 07-11? 5.18x07 11x02 6.32-28 23x41 7.36x47 26x37 8.47-42 37x48 9.39-34 48x30 10.25x12x
C. 1. ...23-29 2.27-21 26x28 3.32x03

167. E.Burzyński - A.Mogiliański (ZSRR, 1977)

41. ...12-17 42.48-43 26-31! 43.27x36 18-22 44.39-34 09-14 45.36-31 13-18? (45. ...11-16! 46.31-26 16-21x) **46.31-26?** (46.32-27! 23x31 47.34-29 15-20 48.29-23 19x48 49.30x10 48x26 50.25x14) **46. ...24-29 47.33x13 22x42 48.13x22 17x37**

49.43-38 42x33 50.34-29 23x34 51.30x28 37-41 52.26-21 41-46 53.28-22 46-23x

168. P.Szacow - I.Kostionow (Białoruś, 1986)

1. ...23-29! 2.28-22 (groziło 2. ...19-23) 2. ...13-18! 3.22x13 02-07 4.13x02 19-23 5.02x30 25x43 6.33x24 43-48x

169. A.Czyżow - W.Kolesnik (ZSRR, 1989)

36.39-33 14-20(?) (możliwe, że silniejsze jest 36. ...23-29 37.34x23 18x29) 37.42-37! 17-22

A.37. ...20-25 38.34-29 23x34 39.40x20 25x14 40.33-29x

B.37. ...17-21 38.26x17 12x21 39.34-29! 23x34 40.40x29 07-12 41.27-22 18x27 42.28-23)

38.28x17 12x21 39.26x17 07-12 40.34-29! 12x21 41.40-34 20-25 42.29x20

25x14 43.33-29 23-28 44.32x03 21x43 45.03x25 43-49 46.34-30 itd. białe wygrały

170. A.Bułatow

1.39-33 (grozi 2.34-29 23x34 3.40x20 14x25 4.28-22 17x39 5.38-33) 1. ...14-20 2.27-22 18x47 3.28-22 17x30 4.40-34 47x40 5.45x01

171.

1.31-27 11-16 2.48-43 (grozi 3.27-22, 4.22x11, 5.37-31) 2. ...02-07 (2. ...12-18 3.25-20

24x15 4.33-29 23x45 5.28-22 17x28 6.32x03 21x41 7.47x36) 3.27-22 07-11 4.22-18

26-31 5.18x20 31x42 6.28-22 17x48 7.50-44 42x33 8.40-34 48x30 9.35x02

172. Roschar - Udo (1958)

1. ...14-20! 2.25x14 09x20 3.27-21 16x27 4.32x12 08x17 5.30-25? 23x32

6.25x23 13-19! 7.23x14 24-30 8.38x27 04-09 9.35x24 09x49x

173. N.Samb - E.Watutin (MŚ 1997)

29. ...15-20! 30.36-31 04-10! 31.31-27 10-15 32.49-44 11-16 33.44-40 17-21

34.26x17 12x21 35.43-39 21-26 36.39-33 08-12 37.48-43 12-17 38.43-39 17-21

39.28-22 23-28 40.32x12 21x43 41.39x48 24-29 42.34x23 19x08x

174. F.Okrogelnik - Th.Berends

1.30-25 24-29 2.25x14 19x10 3.28x19 13x24 4.27-21 16x27 5.31x13 08x19

6.26-21 17x26 7.37-31 26x28 8.39-33 28x39 9.43x05x

175.

A. **1.30-25 18-22 2.25x12 22x42 3.38x47! (3.48x37 11-17 4.12x21 16x27 5.32x21 23x41) 3. ...11-17 4.12x21 16x49 5.48-43 49x29 6.39-34 23x32 7.34x05 32-38 remis +/-**

B. **1.39-34 20-25 2.34-29 25x34? (2. ...23x34 3.40x20 25x14!) 3.29x20 15x24 4.40x20 10-15 5.28-22 15x24 6.35-30 24x35 7.33-29 23x34 8.27-21 26x28 9.32x23x**

176. A.Czułkow - A.Czyżow (I liga ZSRR, 1984)

1. ...11-16 2.35-30? 24x35 3.33-29 23x34 4.27-22 18x27 5.32x21 16x27 6.37-31 26x37 7.42x11 13-18

A. grozi 8. ...34-40 9.45x34 14-20 10.25x23 18x49

B. 8.44-39 35-40 9.39x30 18-23 10.45x34 23x32 11.38x27 02-07 12.11x02 12-17 13.02x24 14-20 14.25x14 09x40x

C. 8.28-22 (lub 8.25-20) również nie ratuje

www.dominator.eu

tam są dobre strony każdego warcabisty
